

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 20 lipca 1939 r.

Nr 18

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

USTAWY:

- Poz. 389—z dnia 15 czerwca 1939 r. o likwidacji Kasy Emerytalnej dla robotników kolei państwowych w b. dzielnicy pruskiej 625
- „ 390—z dnia 16 czerwca 1939 r. o ratyfikacji porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad w sprawie statutu prawnego Przedstawicielstwa Handlowego Związku Socjalistycznych Republik Rad w Polsce 627
- „ 391—z dnia 20 czerwca 1939 r. o dodatkowych kredytach na rok 1938/39 627
- „ 392—z dnia 20 czerwca 1939 r. o dodatkowych kredytach na rok 1939/40 628
- „ 393—z dnia 20 czerwca 1939 r. o ratyfikacji porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią, dotyczącego clenienia pewnych wyrobów chemicznych 628
- „ 394—z dnia 20 czerwca 1939 r. o ratyfikacji układu handlowego między Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad oraz protokołu dodatkowego do tegoż układu 628
- „ 395—z dnia 20 czerwca 1939 r. o ratyfikacji umowy dodatkowej do umowy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką 629
- „ 396—z dnia 20 czerwca 1939 r. o ratyfikacji protokołu taryfowego między Polską a Estonią 629
- „ 397—z dnia 23 czerwca 1939 r. o stanie wojennym 629
- „ 398—z dnia 23 czerwca 1939 r. o szczególnej odpowiedzialności karnej w przypadkach zbiegostwa do nieprzyjaciela lub poza granice Państwa 631
- „ 399—z dnia 23 czerwca 1939 r. o rozciągnięciu na ziemie odzyskane, włączone do województwa śląskiego, ustawy o opłatach od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża 633
- „ 400—z dnia 28 czerwca 1939 r. o częściowej zmianie przepisów o uporządkowaniu długów rolniczych 633
- „ 401—z dnia 15 czerwca 1939 r. o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za Wojnę 636
- „ 402—z dnia 30 czerwca 1939 r. Prawo o obligacjach 638
- „ 403—z dnia 28 czerwca 1939 r. o ratyfikacji układu płatniczego między Polską a Francją 647

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

- Poz. 404—z dnia 28 czerwca 1939 r. o tymczasowym wprowadzeniu w życie postanowień układu handlowego między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką 647

DRUGI UKŁAD DODATKOWY:

- Poz. 405—podpisany w Atenach dnia 30 września 1938 r. do konwencji z dnia 22 kwietnia 1931 roku między Polską a Grecją, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji powietrznej 650
- „ 406—Oświadczenie rządowe z dnia 5 czerwca 1939 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych drugiego układu dodatkowego, podpisanego w Atenach 30 września 1938 r., do konwencji z dnia 22 kwietnia 1931 r. między Polską a Grecją, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji lotniczej 651

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

- Poz. 407—z dnia 20 czerwca 1939 r. o zmianie granic powiatów: tureckiego i konińskiego, w województwie poznańskim 651
- „ 408—z dnia 20 czerwca 1939 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1938 r. o przepisach przejściowych i uzgadniających, związanych z rozciągnięciem przepisów celnych na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie 1938 r. 652
- „ 409—z dnia 20 czerwca 1939 r. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów o oznaczaniu pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym 652
- „ 410—z dnia 20 czerwca 1939 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia żołnierzy wojska i marynarki wojennej oraz funkcjonariuszów państwowych administracji wojskowej w czasie wojny i mobilizacji 653

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

- Poz. 411—Skarbu z dnia 15 czerwca 1939 r. o zasadach obliczenia i przerachowania roszczeń z tytułu umów ubezpieczeniowych, zawartych z byłą rosyjską Kasą emerytalną pracowników państwowych kolei żelaznych, przekształconą od dnia 1 stycznia 1917 r. na mocy ustawy z dnia 9 września 1916 r. (Zbiór praw i rozporządzeń Rządu Nr 257, poz. 1974 z 1916 r.) na kasę oszczędnościowo zapomogową dla pracowników, rzemieślników i robotników państwowych kolei żelaznych 659
- „ 412—Skarbu z dnia 16 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o sprzedaży na raty obligacji pożyczek premiovych 660
- „ 413—Skarbu z dnia 22 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany taryfy celnej wywozowej 663
- „ 414—Skarbu z dnia 30 czerwca 1939 r. o zmianie warunków spłaty długów rolniczych objętych układami konwersyjnymi oraz o sposobie zaliczania ponocy Skarbu Państwa 663

" 415—	Skarbu z dnia 28 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany taryfy celnej wywozowej	664
" 416—	Skarbu z dnia 28 czerwca 1939 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych z ustalonymi przy ich sprzedaży terminami płatności	665
" 417—	Opieki Społecznej z dnia 21 czerwca 1939 r. w sprawie ustalenia stopy opłaty na częściowe pokrycie kosztów nadzoru nad instytucjami ubezpieczeń społecznych za 1938 rok	665
OŚWIADCZENIA RZĄDOWE:		
Poz. 418—	z dnia 31 maja 1939 r. w sprawie przystąpienia Nowej Fundlandii do konwencji z dnia 12 października 1929 r. o ujednostajnieniu niektórych prawideł, dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego	666
" 419—	z dnia 3 lipca 1939 r. w sprawie ratyfikacji i wejścia w życie porozumienia z dnia 15 czerwca 1938 r. między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią, dotyczącego clenia pewnych wyrobów chemicznych	666
ZARZĄDZENIA MINISTRÓW:		
Poz. 420—	Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1939 r. o organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej	666
" 421—	Skarbu z dnia 12 lipca 1939 r. w sprawie zmiany zarządzenia z dnia 10 lipca 1936 r., dotyczącego zwolnienia od obowiązku przedstawienia zaświadczeń walutowych przy wywozie niektórych towarów	667
POSTANOWIENIA MINISTRA SKARBU:		
Poz. 422—	z dnia 22 czerwca 1939 r. w sprawie ulg dla firmy „Inżynier Władysław Klepacki i Z. Bujalska” w Ostrowcu Świętokrzyskim	667
" 423—	z dnia 21 czerwca 1939 r. w sprawie ulg dla firmy „Społem”, Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej, Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie	668
" 424—	z dnia 21 czerwca 1939 r. w sprawie ulg dla firmy Zakłady Odlewnicze Inż. Ludwik Kembliński, Spółka Akcyjna w Nieklaniu	668
OBWIESZCZENIA MINISTRÓW:		
Poz. 425—	Spraw Wojskowych z dnia 14 czerwca 1939 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o świadczeniach osobistych	668
" 426—	Skarbu z dnia 22 czerwca 1939 r. ustalające dalszą listę agentów dewizowych	673
" 427—	Skarbu z dnia 30 czerwca 1939 r. w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-słowackiego	674
" 428—	Przemysłu i Handlu z dnia 22 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o wykazie instytucji, za których pośrednictwem będą wydawane zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz jagód czarnych świeżych oraz o trybie postępowania przy wydawaniu tych zaświadczeń	674
" 429—	Przemysłu i Handlu z dnia 22 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o wykazie instytucji, za których pośrednictwem będą wydawane zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz cebuli świeżej (oprócz dymki) oraz o trybie postępowania przy wydawaniu tych zaświadczeń	677
" 430—	Przemysłu i Handlu z dnia 22 czerwca 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o wykazie instytucji, za których pośrednictwem będą wydawane zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz chmielu oraz o trybie postępowania przy wydawaniu tych zaświadczeń	680
" 431—	Skarbu z dnia 11 lipca 1939 r. o wysokości oprocentowania biletów skarbowych	683
OBWIESZCZENIA MINISTERSTWA SKARBU:		
Poz. 432—	z dnia 28 czerwca 1939 r. o umorzeniu 17-ej raty 4% pożyczki konwersyjnej kolejowej 1933 r.	683
" 433—	z dnia 3 lipca 1939 r. o wylosowanych premiach obligacji 4% premiiowej pożyczki dolarowej serii III	683
" 434—	z dnia 27 czerwca 1939 r. o umorzeniu 25-ej raty 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej 1926 r.	684
" 435—	z dnia 30 czerwca 1939 r. o wylosowanych Bonach Funduszu Inwestycyjnego	687
OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:		
Poz. 436—	L. D. I/1-A.1/8/39 z dnia 6 czerwca 1939 r. o współpracy kontroli skarbowej z urzędami skarbowymi	687
" 437—	L. D. IV. 18794/1/39 z dnia 23 czerwca 1939 r. w sprawie stosowania postanowień § 27 pkt 1-a przepisów wykonawczych do prawa celnego do towarów, odprawianych na podstawie pozwoleń przywozu, zaopatrzonych w klauzulę: „wydano na poczet kontyngentu celnego”	688
" 438—	L. D. IV. 19225/2/39 z dnia 30 czerwca 1939 r. w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1104 i uwagi do gr. 69)	688
" 439—	L. D. IV. 16869/3/39 z dnia 6 lipca 1939 r. w sprawie pobierania opłat na rzecz Funduszu Pracy od importowanych żarówek elektrycznych	688
" 440—	L. D. IV. 20474/3/39 z dnia 12 lipca 1939 r. w sprawie zmiany instrukcji o specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego i polsko-rumuńskiego	689
" 441—	L. D. V. 8144/4/39 z dnia 23 czerwca 1939 r. w sprawie zwolnienia komisantów firmy „Ruch” Polskie Towarzystwo Księgarń Kolejowych Sp. Akc. w Warszawie od obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych w roku 1939	689
" 442—	L. D. V. 30962/4/38 z dnia 23 czerwca 1939 r. w sprawie ulgowych świadectw przemysłowych na rok 1939 dla inleczarń w związku z zarządzeniem przyszczyty	689
" 443—	L. D. V. 10907/1/39 z dnia 23 czerwca 1939 r. w sprawie odpowiedzialności z art. 135 Ordynacji Podatkowej	690
" 444—	L. D. V. 4030/4/39 z dnia 30 czerwca 1939 r. w sprawie ulg w zakresie świadectw przemysłowych na rok 1939 w związku z akcją zwalczania bezrobocia	691
" 445—	L. D. V. 13056/1/39 z dnia 30 czerwca 1939 r. w sprawie interpretacji art. 118 § 2 ordynacji podatkowej	691
" 446—	L. D. VI. 7132/4/39 z dnia 27 czerwca 1939 r. w sprawie zaopatrywania izb i urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w plomby	692
INSTRUKCJA MINISTRA SKARBU:		
Poz. 447—	z dnia 30 czerwca 1939 r. w sprawie sprawowania zarządu państwowego nad majątkiem niektórych czesko-słowackich kas oszczędności	693
KOMUNIKATY MINISTERSTWA SKARBU:		
	Komunikat o płatności podatków w lipcu 1939 r.	693
	Komunikat o zaginięciu pokwitowań kasowych	694
	Wyciąg z Ceduły Urzędowej Giełdy Pieniężnej w Warszawie	694
OGŁOSZENIA.		

389

U S T A W A

z dnia 15 czerwca 1939 r.

o likwidacji Kasy Emerytalnej dla robotników kolei państwowych w b. dzielnicy pruskiej.

Art. 1. Określenia, używane w ustawie niniejszej:

1) „Kasa Emerytalna” — oznacza Kasę Emerytalną dla robotników kolei państwowych w b. dzielnicy pruskiej;

2) „Oddział A” — oznacza Oddział A Kasy Emerytalnej;

3) „Oddział B” — oznacza Oddział B Kasy Emerytalnej;

4) „P. K. P.” — oznacza przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe”;

5) „Zakład Ubezpieczeń Społecznych” — oznacza Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników);

6) „Zakład w Chorzowie” — oznacza Zakład Ubezpieczenia na Wypadek Inwalidztwa w Chorzowie;

7) „ustawa o ubezpieczeniu społecznym” — oznacza ustawę z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) wraz z późniejszymi zmianami;

8) „emerytalne przepisy kolejowe” — oznacza przepisy, wydawane na podstawie art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) w brzmieniu, nadanym art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 239).

Art. 2. (1) Kasa Emerytalna ulega likwidacji z dniem 31 grudnia 1939 r.

(2) Z dniem tym wygasają wszelkie uprawnienia z tytułu ubezpieczenia w Kasie Emerytalnej, z wyjątkiem uprawnień, wynikających z zastosowania ustawy niniejszej oraz emerytalnych przepisów kolejowych.

Art. 3. (1) P. K. P. przejmuje z dniem 1 stycznia 1940 r. prawa i obowiązki Kasy Emerytalnej z zastrzeżeniem odmiennych przepisów ustawy niniejszej.

(2) Do przejmowanego przez P. K. P. majątku Kasy Emerytalnej stosuje się odpowiednio rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

(3) P. K. P. wolne jest od wszelkich podatków, danin i opłat publicznych, związanych z przejęciem majątku Kasy Emerytalnej.

Art. 4. (1) Uprawnienia do świadczeń z Oddziału A i z Oddziału B z tytułu wypadków losowych, zaszytych przed dniem 1 stycznia 1940 r., będą realizowane przez P. K. P. w wymiarze i na warunkach, obowiązujących Kasę Emerytalną w dniu 31 grudnia 1939 r.

(2) Świadczenia dla wdów i sierot, pozostałych po osobach zmarłych po dniu 31 grudnia 1939 r., a uprawnionych do świadczeń, określonych w ust. (1), będzie przyznawać i wypłacać P. K. P. w wymiarze i na warunkach, obowiązujących Kasę Emerytalną w dniu 31 grudnia 1939 r., z tym zastrzeżeniem, że łączna miesięczna kwota świadczeń rentowych z Oddziału B nie może przekraczać miesięcznej kwoty świadczeń rentowych z tego Oddziału, służących zmarłemu ubezpieczonemu.

(3) Postępowanie w sprawie świadczeń z Oddziału A i Oddziału B z tytułu wypadków losowych, zaszytych przed dniem 1 stycznia 1940 r., nie zakończone przez Kasę Emerytalną, dokończone będzie przez P. K. P. na podstawie przepisów, obowiązujących w dniu 31 grudnia 1939 r.

Art. 5. Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Opieki Społecznej może powierzyć Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Zakładowi w Chorzowie wypłacanie na rachunek i na koszt P. K. P. niektórych kategorii świadczeń, określonych w art. 4.

Art. 6. Pracownicy P. K. P. — z wyjątkiem zatrudnionych na podstawie umowy o pracę — obowiązkowo ubezpieczeni w Kasie Emerytalnej w dniu 31 grudnia 1939 r., będą objęci z dniem 1 stycznia 1940 r. emerytalnymi przepisami kolejowymi.

Art. 7. (1) Osoby, podlegające w dniu 31 grudnia 1939 r. obowiązkowi ubezpieczenia w Kasie Emerytalnej, a nie objęte przepisem art. 6, będą objęte z dniem 1 stycznia 1940 r. obowiązkiem ubezpieczenia emerytalnego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych albo w Zakładzie w Chorzowie, w zależności od miejsca zatrudnienia tych osób.

(2) Okresy, podlegające w dniu 31 grudnia 1939 r. zaliczeniu do ubezpieczenia w Oddziale A, będą uwzględniane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Zakład w Chorzowie przy ustalaniu uprawnień do świadczeń i wymiarze świadczeń, zgodnie z przepisami ustawy o ubezpieczeniu społecznym i ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. Ustaw Rzeszy, str. 509) w brzmieniu, obowiązującym w górnośląskiej części województwa śląskiego oraz z przepisami wykonawczymi, wydanymi na ich podstawie.

(3) Ubezpieczenie w Oddziale A w wydziałach obwodowych Nr 1 i 2 Kasy Emerytalnej w okresie od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1939 r. będzie uważane za ubezpieczenie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 8. (1) P. K. P. przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Zakładowi w Chorzowie równowartość zobowiązań, przejętych przez te Zakłady na podstawie art. 7 i obliczonych według zasad ubezpieczeniowo-technicznych na dzień 31 grudnia 1939 r. W tym celu P. K. P. może przekazać tym Zakładom odpowiednią część przejętego majątku nieruchomości Kasy Emerytalnej.

(2) Ministrowie Komunikacji i Opieki Społecznej ustalą zasady rozrachunku, wynikającego z ust. (1).

Art. 9. (1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Zakład w Chorzowie przejmują z dniem 1 stycznia 1940 r. zobowiązania z tytułu ubezpieczenia w Oddziale A wobec osób, nie objętych przepisami art.: 4, 6, 7, 14 i 15. Art. 7 ust. (2) i (3) stosuje się odpowiednio.

(2) Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Opieki Społecznej ustala zasady pokrycia przez P. K. P. zobowiązań ubezpieczeniowych, przejętych przez zakłady na podstawie ust. (1).

Art. 10. P. K. P. zwróci osobom — określonym w art. 7 ust. (1) i art. 9 ust. (1), które do dnia 31 grudnia 1939 r. nie przebyły pięciu lat w ubezpieczeniu w Oddziale B — w przypadkach, wymienionych w § 34 statutu Kasy Emerytalnej, wpłacone przez te osoby składki z oprocentowaniem prostym 4 $\frac{1}{2}$ % od sta rocznic z dołu.

Art. 11. (1) Osoby, określone w art. 7 ust. (1) i art. 9 ust. (1), które do dnia 31 grudnia 1939 r. przebyły co najmniej pięć lat w ubezpieczeniu w Oddziale B — zachowują, bez potrzeby dalszego opłacania składek, prawo do świadczeń, określonych w statucie Kasy Emerytalnej dla Oddziału B, jeżeli prawo to do dnia 31 grudnia 1939 r. nie wygasło.

(2) Świadczenia służyć będą również członkom rodzin, pozostałym po osobach, określonych w ust. (1).

(3) P. K. P. będzie przyznawać i wypłacać świadczenia w wysokości i na warunkach, obowiązujących dla Oddziału B w dniu 31 grudnia 1939 r., przy czym okresy zatrudnienia po tym dniu nie będą zaliczane do ubezpieczenia w Oddziale B.

(4) Łączna, miesięczna kwota świadczeń rentowych dla wdowy i sierot, przyznanych przez P. K. P. na podstawie ust. (3), nie może przekraczać miesięcznej kwoty świadczeń rentowych z Oddziału B, służących zmarłemu.

Art. 12. Świadczenia, określone w art. 11, nie będą służyły:

1) osobom, które będąc po dniu 31 grudnia 1939 r. ubezpieczone w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych lub w Zakładzie w Chorzowie,

objęte zostaną następnie emerytalnymi przepisami kolejowymi:

2) członkom rodzin, pozostałym po osobach, wymienionych w pkt 1).

Art. 13. (1) Świadczenia, wypłacane przez P. K. P. na podstawie art. 4, 10, 11 i 14, będą uważane za świadczenia, pobierane z publicznoprawnej instytucji ubezpieczeń społecznych.

(2) Spory o świadczenia, o których mowa w ust. (1), będą rozstrzygały organa orzekające w sprawach ubezpieczenia emerytalnego robotników w województwach poznańskim, pomorskim i górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 14. (1) P. K. P. zwróci osobom — objętym emerytalnymi przepisami kolejowymi, które w dniu 31 grudnia 1939 r. będą kontynuowały dobrowolnie ubezpieczenie w Oddziale A — na ich wniosek składki, wpłacone dobrowolnie do Oddziału A po ustaniu obowiązku ubezpieczenia w Kasie Emerytalnej. Roszczenie o zwrot tych składek przedawnia się z dniem 31 grudnia 1941 r.

(2) Składki będą zwrócone z oprocentowaniem prostym 4 $\frac{1}{2}$ % rocznie z dołu.

Art. 15. (1) Osoby, objęte emerytalnymi przepisami kolejowymi, będą mogły podtrzymywać swe uprawnienia z tytułu ubezpieczenia w Oddziale A wobec zagranicznych instytucji ubezpieczeń społecznych, przez dobrowolne ubezpieczenie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych albo w Zakładzie w Chorzowie, przy odpowiednim zastosowaniu przepisu art. 7 ust. (2) i (3).

(2) Nie stosuje się art. 14 do osób, określonych w ust. (1).

Art. 16. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, tracą moc prawną z dniem jej wejścia w życie wszelkie przepisy w zakresie, unormowanym tą ustawą.

Art. 17. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Komunikacji i Opieki Społecznej.

Art. 18. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1940 r., art. 2 zaś — z dniem 31 grudnia 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Komunikacji: *Ulrych*

Minister Opieki Społecznej:

Marian Zyndram-Kościałkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 czerwca 1939 r. Nr 55, poz. 347).

390

U S T A W A

z dnia 16 czerwca 1939 r.

o ratyfikacji porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad w sprawie statutu prawnego Przedstawicielstwa Handlowego Związku Socjalistycznych Republik Rad w Polsce.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji podpisanego w Warszawie dnia 14 czerwca 1936 r. porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad w sprawie statutu prawnego Przedstawicielstwa Handlowego Związku Socjalistycznych Republik Rad w Polsce.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego porozu-

mienia — Ministrom: Spraw Zagranicznych oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 czerwca 1939 r. Nr 55, poz. 349).

391

U S T A W A

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o dodatkowych kredytach na rok 1938/39.

Art. 1. Zwiększa się w budżecie, załączonym do ustawy skarbowej z dnia 29 marca 1938 r. na okres od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 161), w grupie B. „Przedsiębiorstwa i zakłady”, w części 15 „Ministerstwo Poczty i Telegrafów” rozchody zwyczajne w dziale 2 „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”:

w rozdziale 2 „Urzędy pocztowe”:	
w § 1 „Płace” o	2.150.000 zł
w § 1 a „Agencje i pośrednictwa” o	1.165.000 „
w § 2 „Różne świadczenia osobowe” o	580.180 „
w rozdziale 3 „Urzędy telefoniczno-telegraficzne”:	
w § 1 „Płace” o	325.000 „
w § 12 „Koszty utrzymania ruchu” o	4.439.820 „
w rozdziale 9 „Emerytury i zaopatrzenia”:	
w § 1 „Emerytury” o	1.340.000 „

Art. 2. Zmniejsza się w budżecie, załączonym do ustawy skarbowej z dnia 29 marca

1938 r. na okres od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 161), w grupie B. „Przedsiębiorstwa i zakłady”, w części 15 „Ministerstwo Poczty i Telegrafów” wpłatę do Skarbu Państwa w dziale 2 „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” o 4.000.000 zł.

Art. 3. Zwiększa się w budżecie, załączonym do ustawy skarbowej z dnia 29 marca 1938 r. na okres od 1 kwietnia 1938 do 31 marca 1939 (Dz. U. R. P. Nr 20, poz. 161), w grupie A. „Administracja”, w części 8 „Ministerstwo Skarbu” dochody zwyczajne w dziale 6 „Daniny publiczne”, w rozdziale 1 „Podatki bezpośrednie”, w § 3 „Podatek przemysłowy” o 4.000.000 zł.

Art. 4. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1938 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 czerwca 1939 r. Nr 55, poz. 350).

392

U S T A W A

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o dodatkowych kredytach na rok 1939/40.

Art. 1. Zwiększa się w budżecie, załączonym do ustawy skarbowej z dnia 29 marca 1939 r. na okres od 1 kwietnia 1939 do 31 marca 1940 (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 177) w grupie A „Administracja”, w części 8 „Ministerstwo Skarbu”, wydatki zwyczajne w dziale 5 „Ogólny zarząd skarbowy”, w paragrafie 11 „Różne wydatki” o 1.150.000 zł i w paragrafie 14 „Koszt bicia bilonu” o 950.000 zł.

Art. 2. Zwiększa się w budżecie, załączonym do ustawy skarbowej z dnia 29 marca 1939 r. na okres od 1 kwietnia 1939 do 31 marca 1940 (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 177) w grupie A „Administracja”, w części 8 „Ministerstwo Skarbu”, dochody zwyczajne w dziale 6

„Daniny publiczne”, w rozdziale 1 „Podatki bezpośrednie”, w paragrafie 4 „Podatek dochodowy” o 2.100.000 zł.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 czerwca 1939 r. Nr 55, poz. 351).

393

U S T A W A

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o ratyfikacji porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią, dotyczącego clenia pewnych wyrobów chemicznych.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią w formie not, wymienionych w Warszawie dnia 9 lutego 1939 r., dotyczącego clenia pewnych wyrobów chemicznych.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego porozumienia — Ministrom Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 355).

394

U S T A W A

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o ratyfikacji układu handlowego między Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad oraz protokołu dodatkowego do tegoż układu.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji układu handlowego między Rzeczpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad oraz protokołu dodatkowego do tegoż układu, podpisanych w Moskwie dnia 19 lutego 1939 r.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień układu handlowego

i protokołu dodatkowego — Ministrom Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 356).

395

U S T A W A

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o ratyfikacji umowy dodatkowej do umowy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji, podpisanej w Warszawie dnia 2 marca 1939 r. umowy dodatkowej do umowy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 1 lipca 1938 r.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższej umowy dodatkowej — Ministrom Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 357).

396

U S T A W A

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o ratyfikacji protokołu taryfowego między Polską a Estonią.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji protokołu taryfowego między Polską a Estonią, podpisanego w Tallinnie dnia 22 stycznia 1939 r.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego protokołu — Ministrom Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 358).

397

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1939 r.

o stanie wojennym.

Art. 1. 1. Prezydent Rzeczypospolitej zarządza stan wojenny na obszarze całego Państwa lub jego części na wniosek Rady Ministrów, uchwalony z inicjatywy Ministra Spraw Wojskowych.

2. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, oprócz ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, należy obwieścić w gminach, objętych stanem wojennym.

3. Zarządzenie wchodzi w życie na obszarze powiatu z dniem obwieszczenia go w miejscowości, będącej siedzibą powiatowej władzy administracji ogólnej, a gdy warunki nie pozwalają na dokonanie obwieszczenia w tej miejscowości — z dniem obwieszczenia go w siedzibie właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

4. Obwieszczenie powinno wymieniać swobody obywatelskie, które ulegają zawieszeniu

oraz skutki, jakie zawieszenie tych swobód pociąga za sobą.

Art. 2. 1. Zarządzenie stanu wojennego pociąga za sobą z mocy samego prawa zawieszenie swobód obywatelskich ze skutkami, określonymi w art. 3 — 7 ustawy z dnia 22 lutego 1937 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 108), przy czym jednak zachodzą co do tych skutków następujące zmiany:

- 1) uprawnienia, które władze administracji ogólnej mają wobec osób zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu, służą im także w stosunku do osób zagrażających interesom obrony Państwa;
- 2) zatrzymanie w areszcie może władza administracji ogólnej zarządzić na czas do jednego miesiąca;
- 3) w sprawach karnych administracyjnych można stosować areszt tymczasowy na czas do 3 miesięcy;
- 4) internowanie i konfinowanie można zarządzić na czas trwania stanu wojennego lub krótszy;
- 5) odstąpienie od aresztowania pod warunkiem złożenia kaucji lub poręczenia nie może nastąpić w stosunku do osób podejrzanych o popełnienie zbrodni stanu (art. 93 — 98 kodeksu karnego), bądź przestępstwa umyślnego, określonego w art. 99 — 109 kodeksu karnego, bądź też zbrodni lub umyślnego występku, określonego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1934 r. o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu Państwa (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 851).

2. Internowanie i konfinowanie do 3 miesięcy zarządza powiatowa władza administracji ogólnej, na okres zaś dłuższy — wojewódzka władza administracji ogólnej.

Art. 3. 1. W czasie trwania stanu wojennego mają moc przepisy art. 8 i 9 ustawy z dnia 22 lutego 1937 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 108) z tą zmianą, że wyjątkowe rozporządzenia i zarządzenia wydaje:

- 1) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawach zaopatrzenia ludności w przedmioty powszedniego użytku oraz warunków zdrowotnych zwierząt;
- 2) Minister Opieki Społecznej w sprawach zdrowia publicznego.

2. Ministrowie Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Opieki Społecznej wydają wyjątkowe rozporządzenia i zarządzenia w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

3. Przepisy art. 1 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do rozporządzeń wyjątkowych, wydawanych przez właściwych ministrów.

Art. 4. 1. W czasie trwania stanu wojennego mają moc przepisy art. 12 i 15 ustawy

z dnia 22 lutego 1937 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 108), przy czym jednak:

- 1) przekazanie władzom wojskowym funkcji i uprawnień cywilnych władz administracyjnych następuje w drodze zarządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych;
- 2) rozporządzenia, przewidziane w art. 15 ustawy o stanie wyjątkowym, wydaje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

2. W miejscowościach, w których na skutek działań wojennych władze administracji ogólnej nie są czynne, wszelkie ich uprawnienia przechodzą z mocy samego prawa na właściwe władze wojskowe.

Art. 5. 1. Rada Ministrów może wprowadzić zawsze postępowanie doraźne przed sądami powszechnymi na całym obszarze, objętym stanem wojennym, lub jego części.

2. Rada Ministrów może poddać postępowaniu doraźnemu wszelkie zbrodnie i występki, uznane za niebezpieczne ze stanowiska interesów obrony Państwa, chociażby nawet przestępstwa te nie były objęte przepisami o postępowaniu doraźnym.

3. W postępowaniu doraźnym, wprowadzonym na podstawie ust. 1, w przypadkach wyjątkowych nie muszą być dochowane ograniczenia co do terminów, zakreślonych dla przesłuchania oskarżonych, trwania dochodzeń, złożenia wniosku co do stawienia oskarżonego przed sądem doraźnym, wyznaczenia rozprawy głównej i czasu jej trwania.

4. Rozporządzenie o wprowadzeniu postępowania doraźnego wraz z przepisem ust. 3 obowiązują w dalszym ciągu, mimo uchylecia stanu wojennego, aż do czasu uchylecia tego postępowania przez Radę Ministrów.

Art. 6. 1. Kto wykracza przeciw nakazom lub zakazom, wydanym na podstawie ustawy niniejszej lub opartych na niej rozporządzeń lub zarządzeń, podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do 1 roku i grzywny do 10.000 zł albo jednej z tych kar.

2. W sprawach o przestępstwa, określone w ust. 1, stosuje się przyspieszone postępowanie karno-administracyjne, przy czym żądanie skierowania sprawy na drogę sądową nie wstrzymuje też wykonania kary aresztu.

Art. 7. 1. Zarządzenie stanu wojennego na obszarze, objętym stanem wyjątkowym, powoduje z mocy samego prawa wygaśnięcie zarządzenia o stanie wyjątkowym.

2. Rozporządzenia i zarządzenia wyjątkowe, wydane na podstawie przepisów o stanie wyjątkowym, obowiązują jednak nadal do czasu ich uchylecia na podstawie przepisów ustawy o stanie wojennym.

Art. 8. 1. Rząd, korzystając z uprawnień, nadanych ustawą niniejszą, stosuje się do postulatów Naczelnego Wodza.

2. Władze administracji ogólnej obowiązane są stosować się do postulatów właściwych władz wojskowych w sprawach, objętych art. 3 — 8 ustawy o stanie wyjątkowym.

3. Właściwość władz wojskowych, wymienionych w ust. 2, jak również właściwość władz, wymienionych w art. 4 ust. 2, określa Naczelnny Wódz, a do czasu mianowania Naczelnego Wodza — rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 9. 1. Prezydent Rzeczypospolitej uchyla stan wojenny na wniosek Rady Ministrów, uchwalony z inicjatywy Ministra Spraw Wojskowych.

2. Uchylenie to może dotyczyć całego obszaru, na którym stan wojenny był zarządzony, albo też tylko jego części.

3. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o uchyleniu stanu wojennego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i powoduje wygaśnięcie na obszarze, na którym uchylono stan wo-

jenny, wszelkich rozporządzeń i zarządzeń wyjątkowych. Nie dotyczy to jednak kar i postępowania karnego (art. 6), ani też odpowiedzialności gmin za szkody i straty oraz postępowania odszkodowawczego, przewidzianych w art. 8 ustawy o stanie wyjątkowym.

Art. 10. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 54).

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych:
Stawoj Składkowski
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 57, poz. 366).

398

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1939 r.

o szczególnej odpowiedzialności karnej w przypadkach zbiegostwa do nieprzyjaciela lub poza granice Państwa.

Art. 1. W razie skazania za przestępstwo, wymienione:

1) w art. 34, 39, 40, 46, 47 i 48 kodeksu karnego wojskowego lub

2) w art. 173 ust. (1) lit. b) i ust. (2) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) —

jeżeli sprawca zbiegł do nieprzyjaciela lub poza granice Państwa — sąd może orzec obok kar, przewidzianych za dane przestępstwo, następujące szczególne kary dodatkowe: a) przepadek majątku oraz b) utratę zdolności do dziedziczenia i otrzymywania darowizn.

Art. 2. 1. Przepadek majątku obejmuje utratę mienia nieruchomości, ruchomego oraz wierzytelności i wszelkich praw majątkowych z wyjątkiem przedmiotów, nie podlegających egzekucji sądowej.

2. Przepadły majątek przechodzi na własność Skarbu Państwa z przeznaczeniem na Fundusz Obrony Narodowej.

3. Przepisy, określające tryb postępowania przy przekazywaniu na własność Skarbu Państwa (Funduszu Obrony Narodowej) przepadłego majątku wydadzą Ministrowie Sprawiedliwości i Spraw Wojskowych.

Art. 3. 1. Utrata zdolności do dziedziczenia dotyczy zarówno dziedziczenia ustawowego, jak i otrzymania jakichkolwiek korzyści majątkowych z czynności prawnych, zdziałanych na wypadek śmierci. W miejsce skazanego wstępuje z mocy prawa Skarb Państwa (Fundusz Obrony Narodowej); za wszelkie zobowiązania, które by z tego tytułu obciążały Skarb Państwa, odpowiada Skarb Państwa tylko otrzymanym majątkiem.

2. Utrata zdolności do otrzymywania darowizn polega na pozbawieniu skazanego wszelkich korzyści majątkowych, wynikających z aktu darowizny; korzyści te przechodzą na Skarb Państwa (Fundusz Obrony Narodowej).

Art. 4. Utrata zdolności do dziedziczenia i otrzymywania darowizn następuje na zawsze.

Art. 5. 1. Wszelkie czynności prawne, zdziałane przez zbiegłego po ucieczce albo w ciągu dwóch lat przed ucieczką w zamiarze uchylenia majątku spod groźących szczególnych kar dodatkowych, będą uznane przez sąd za nieważne, jeżeli nabywca wiedział lub powinien był wiedzieć o tym zamiarze zbiegłego.

2. Jeżeli z czynności prawnej zbiegłego osiąga korzyść osoba, będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że wiedziała o zamiarze zbiegłego.

3. Jeżeli osoba trzecia osiągnęła korzyść pod tytułem darmym, czynność prawna zbiegłego będzie uznana za nieważną bez względu na to, czy obdarzony wiedział lub powinien był wiedzieć o zamiarze zbiegłego.

Art. 6. 1. W przypadku wszczęcia dochodzenia lub śledztwa o przestępstwo, wymienione w art. 1, prokurator może złożyć wniosek o zabezpieczenie grożącego sprawcy przepadku majątku sposobami, wskazanymi w kodeksie postępowania cywilnego dla zabezpieczenia powództwa.

2. W sprawie zabezpieczenia rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym sąd, do którego właściwości sprawa należy.

3. Na postanowienie to służy zażalenie.

Art. 7. 1. Jeżeli oskarżony o jedno z przestępstw, wymienionych w art. 1, nie został ujęty wobec przebywania w mocy nieprzyjaciela, za granicą lub niemożności ustalenia jego miejsca pobytu w kraju, sąd zarządza postępowanie przeciwko zbiegłemu.

2. Postępowanie przeciwko zbiegłemu toczy się według zasad kodeksu wojskowego postępowania karnego, jeżeli zbiegły podlega właściwości sądów wojskowych, a według zasad kodeksu postępowania karnego, jeżeli zbiegły podlega właściwości sądów powszechnych — ze zmianami, wskazanymi w dalszych przepisach.

Art. 8. 1. W postępowaniu karnym nawet w toku dochodzenia lub śledztwa zbiegły musi mieć obrońcę. Jeżeli zbiegły nie ma obrońcy z wyboru, wyznacza się obrońcę z urzędu. Prawo wyboru obrońcy służy także ojcu, matce, opiekunowi, małżonkowi, dzieciom i rodzeństwu zbiegłego.

2. Obrońcy zbiegłego służą wszystkie prawa oskarżonego.

Art. 9. 1. Rozprawa główna przeciw nieobecnemu zbiegłemu, oskarżonemu o przestępstwo określone w art. 1, odbywa się zawsze przy udziale obrońcy.

2. Jeżeli przewód sądowy nie dostarczył dostatecznych dowodów do przyjęcia winy lub niewinności zbiegłego, sąd zawiesza postępowanie.

3. Podjęcie zawieszono postępowania nastąpi na wniosek prokuratora po wyjściu na jaw nowych okoliczności, uzasadniających winę lub niewinność zbiegłego.

Art. 10. 1. Wyroku, wydanego w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, nie uważa się za zaoczny.

2. Wyrok powinien zawierać uzasadnienie na piśmie. Wyrok z uzasadnieniem należy sporządzić w ciągu tygodnia od dnia ogłoszenia.

Art. 11. 1. Postępowanie przeciwko zbiegłemu przestaje się toczyć z chwilą, w której znajdzie się on w rozporządzeniu sądu lub prokuratora.

2. Jeżeli zbiegły znajdzie się w rozporządzeniu sądu lub prokuratora przed uprawomocnieniem się wyroku, wyrok, wydany w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, traci moc, po czym sąd na posiedzeniu niejawnym zarządza dalsze postępowanie w trybie zwyczajnym.

Art. 12. 1. Wznowienie postępowania, zakończono wyrokiem prawomocnym, wydanym w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, może nastąpić na korzyść skazanego również w przypadku przytoczenia takich nowych faktów i dowodów nieznanymi przedtym sądowni, które bądź same, bądź w związku z innymi, stwierdzają, że oskarżony jest niewinny albo że skazano go za przestępstwo cięższe niż to, które popełnił.

2. O prawie, wynikającym z ust. 1, prokurator poucza skazanego niezwłocznie po jego doprowadzeniu.

Art. 13. 1. Jeżeli w wyroku, wydanym w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, orzeczono karę śmierci, prokurator w razie doprowadzenia skazanego zarządza niezwłocznie jego przesłuchanie oraz poucza go o prawie złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

2. W razie, gdy skazany oświadczy, że zamierza złożyć wniosek o wznowienie postępowania, sąd zarządza protokolarne przesłuchanie go w sprawie tego wniosku w ciągu dni trzech, jeżeli wniosku takiego nie sporządzi wcześniej sam skazany lub jego obrońca.

3. Wniosek o wznowienie postępowania na korzyść skazanego wstrzymuje wykonanie kary śmierci, orzeczonej w postępowaniu przeciwko zbiegłemu.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Sprawiedliwości i Spraw Wojskowych.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 57, poz. 367).

399

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1939 r.

o rozciągnięciu na ziemię odzyskane, włączone do województwa śląskiego, ustawy o opłatach od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Art. 1. Na ziemię odzyskane, włączone do województwa śląskiego, rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o opłatach od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 111).

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Opieki Społecznej oraz Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów

i Minister Spraw Wewnętrznych

Sławoj Składkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 57, poz. 371).

400

U S T A W A

z dnia 28 czerwca 1939 r.

o częściowej zmianie przepisów o uporządkowaniu długów rolniczych.

Art. 1. 1. Długami rolniczymi w rozumieniu art. 2—5 są długi, określone w rozdziale I rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59). Przepisy powyższych artykułów nie mają zastosowania do długów rolniczych wobec osób i instytucyj, wymienionych w art. 6 ust. (1) wyżej wymienionego rozporządzenia, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Postępowanie przed urzędami rozjemczymi, przewidziane w art. 3 i 4, toczy się w myśl przepisów ustawy o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 60).

Art. 2. 1. Do dnia 31 grudnia 1940 r. ogranicza się wymagalność długów rolniczych, uporządkowanych z mocy samego prawa, orzeczenia urzędu rozjemczego oraz ugody, do 50% należności, których płatność zapadła, bądź zapadnie w ciągu lat 1939 i 1940. Ograniczenie wymagalności nie dotyczy 50% należności z tytułu odsetek zaległych na 1 stycznia 1939 r., jak również całości odsetek bieżących, przypadających wierzycielom od dnia 1 stycznia 1939 r.

2. W stosunku do długów nie uporządkowanych wymagalność tych długów w okresie do dnia 31 grudnia 1940 r. ogranicza się do 50% należności. Ograniczenie wymagalności nie dotyczy 50% należności z tytułu odsetek zaległych na 1 stycznia 1939 r., jak również całości odsetek bieżących, przypadających wierzycielom od dnia 1 stycznia 1939 r.

3. Postępowanie egzekucyjne z tytułu należności, których wymagalność ulega w myśl ustępów poprzedzających zawieszeniu, nie może być wszczęte, a wszczęte ulega umorzeniu z mocy samego prawa.

4. Płatność należności, których wymagalność w myśl postanowień ust. 1 ulega zawieszeniu, nie wyłączając zaległych, a płatnych przed dniem 1 stycznia 1939 r. rat kapitałowych, ustala się łącznie z dwiema końcowymi ratami, przypadającymi według planu spłaty, ustalonego z mocy prawa, orzeczenia urzędu rozjemczego lub ugody.

Art. 3. W odniesieniu do posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A urząd rozjemczy, a w odniesieniu do posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy B i C właściwy sąd może na wniosek wierzyciela, uwzględniając położenie majątkowe zarówno dłużnika, jak i wierzyciela, uchylić lub ograniczyć w stosunku do danego długu działanie przepisów art. 2, jeżeli uzna, że zdolność płatnicza i możliwości gospodarcze dłużnika pozwalają mu uiścić dług na warunkach dla wierzyciela korzystniejszych. Sąd będzie orzekał, stosując odpowiednio w zakresie postępowania przepisy art. 5.

Art. 4. 1. W przypadku, gdy dłużnik znajduje się w stanie wyjątkowych trudności płatniczych, urząd rozjemczy może na wniosek posiadacza gospodarstwa wiejskiego grupy A zawiesić w całości lub w części na okres nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia 1940 r. wymagalność wszelkich należności z tytułu długów rolniczych.

2. Uprawnienia, przewidziane w ustępie poprzedzającym, przysługują urzędowi rozjemczemu także w stosunku do długów rolniczych wobec osób i instytucyj, wymienionych w art. 6 ust. (1) pkt 6) — 10) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59), jeżeli długi te nie są objęte układami konwersyjnymi, zawartymi przy pomocy Banku Akceptacyjnego lub nie mają charakteru długoterminowego kredytu amortyzacyjnego.

Art. 5. 1. Właściwy sąd, na wniosek posiadacza gospodarstwa wiejskiego grupy B lub C, może postanowić zawieszenie wymagalności zobowiązań w zakresie, ustalonym w art. 4, jeżeli dłużnik znajduje się w stanie wyjątkowych trudności płatniczych.

2. Przepis ustępu poprzedzającego nie dotyczy długów, objętych układem, zawartym między dłużnikiem i wierzycielem, na podstawie którego spłata zadłużenia następuje w drodze częściowej likwidacji substancji majątkowej dłużnika.

3. Orzeczenie co do zawieszenia wymagalności długu sąd wydaje w trybie postępowania niespornego (incydentalnego), jeżeli dla długu istnieje tytuł egzekucyjny. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy z dnia 17 maja 1898 r. w sprawach sądownictwa niespornego (Dz. U. Rzeszy z 1898 r., str. 339, 771) przeciw orzeczeniom, wydanym w tych sprawach, służy zażalenie natychmiastowe. W postępowaniu niespornym (incydentalnym) nie ma środka odwoławczego do Sądu Najwyższego.

4. W przypadku wszczęcia egzekucji, o zawieszeniu wymagalności orzeka sąd egzekucyjny. W celu rozpoznania wniosku sąd wyznaczy rozprawę. Na postanowienie sądu służy zażalenie. Udzielając zawieszenia, sąd umorzy postępowanie egzekucyjne. Do czasu rozstrzygnięcia wniosku o zawieszenie, sąd może wstrzymać postępowanie egzekucyjne.

5. Jeżeli dług rolniczy jest przedmiotem procesu sądowego, o zawieszeniu i wymagalności orzeka sąd procesowy.

6. W procesie o zapłatę długu rolniczego, objętego artykułem niniejszym, należy się pozwanemu zwrot kosztów procesu, jeżeli nie dał on powodu do wytoczenia sprawy, uznał przy pierwszej czynności procesowej należność długu i utrzymał się z wnioskiem o odroczenie płatności tego długu.

Art. 6. Zawieszenie wymagalności, o którym mowa w art. 4 i 5, nie obejmuje odsetek, które będą przypadają na rzecz wierzyciela od dnia wydania decyzji urzędu rozjemczego lub sądu.

Art. 7. Przepisy artykułów poprzedzających nie dotyczą dłużników, którzy zawarli układy, bądź zostali poddani postępowaniu likwidacyjnemu na zasadzie przepisów rozdziału VII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59).

Art. 8. W przypadkach zbiegu zadłużenia gospodarstw grupy A wobec Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej grupy parcelacyjnej lub zadłużenia tychże gospodarstw wobec Państwowego Banku Rolnego z tytułu kredytu długoterminowego w listach zastawnych oraz z tytułu parcelacji majątków własnych Banku — z długami wobec instytucji kredytu krótkoterminowego, skonwertowanymi przy pomocy Banku Akceptacyjnego lub nieskonwertowanymi, a powstałymi przed dniem 1 lipca 1932 r., Ministrowie Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu

zastosują ulgi, które doprowadzą wysokość obciążenia tych gospodarstw do poziomu gospodarczo uzasadnionego w trybie, ustalonym w art. 9 — 12 ustawy niniejszej.

Art. 9. 1. Upoważnia się Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu do ustalania w drodze rozporządzeń zasad i warunków przejęcia na rzecz Skarbu Państwa poprzez Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej niektórych wierzytelności osób i instytucji, wymienionych w art. 6 ust. (1) pkt 5) — 10) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59), jeżeli wierzytelności te obciążają gospodarstwa grupy A, które posiadają zadłużenie, określone w art. 8.

2. Przepis ustępu poprzedzającego ma zastosowanie również do posiadaczy gospodarstw rolnych grupy A, nabytych przez obecnych właścicieli lub ich spadkodawców po dniu 1 stycznia 1919 r., a obciążonych rentami byłej komisji kolonizacyjnej i byłych pruskich banków rentowych.

Art. 10. 1. Należności instytucji, wymienionych w art. 6 ust. (1) pkt 5) — 10) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59), z tytułu przejęcia w myśl art. 9 wierzytelności na rzecz Skarbu Państwa, będą uiszczone obligacjami 3% państwowej renty ziemskiej lub innymi zobowiązaniami dłużnymi Skarbu Państwa.

2. Rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych, ustali kursy, zasady oraz wszelkie inne warunki, na których instytucje kredytowe będą obowiązane przyjmować obligacje 3% państwowej renty ziemskiej.

3. Instytucjom kredytowym, których należności zostaną uiszczone w myśl ust. 1 obligacjami 3% państwowej renty ziemskiej, może być udzielana pomoc Skarbu Państwa. Zasady i warunki tej pomocy ustali w drodze rozporządzenia Minister Skarbu, a w zakresie pomocy udzielanej z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej — Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 11. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do wypuszczania obligacji 3% państwowej renty ziemskiej (art. 34 część I ustawy o wykonaniu reformy rolnej) oraz do wydawania innych zobowiązań Skarbu Państwa na cele, przewidziane art. 10.

Art. 12. 1. Należności, przejęte na rzecz Skarbu Państwa poprzez Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej, zostaną skonwertowane na pożyczki Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, przy czym obsługa tych należności oraz należności z tytułu dotychczasowych zadłużeń w Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej będzie zmniejszona, w przypadkach gospodarczo uzasadnionych, w drodze obniżenia oprocentowa-

nia, umorzenia części kapitału lub zastosowania obu tych środków łącznie.

2. Zastosowanie przepisów ustępu poprzedniego może być uzależnione od wykorzystania przez dłużnika uprawnień, przysługujących mu z tytułu przepisów art. 50, 51, 53 i 54 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59).

3. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, biorąc za podstawę jakość gruntu, położenie ekonomiczne, wysokość zadłużenia nie przejętego przez Fundusz Obrotowy-Reformy Rolnej oraz zdolność płatniczą gospodarstw, ustali w drodze rozporządzenia zasady, w myśl których obniżone będzie obciążenie gospodarstw wiejskich, wymienionych w art. 8.

Art. 13. Ministrowie Skarbu i Sprawiedliwości mogą w drodze rozporządzeń, każdy w swoim zakresie, zwolnić całkowicie lub częściowo od wszelkich opłat stemplowych względnie sądowych (hipotecznych) czynności, które pozostają w związku z wykonaniem przepisów art. 8 — 12 ustawy niniejszej, jak również obniżyć przewidziane w obowiązujących przepisach opłaty stemplowe, względnie wynagrodzenie notariuszów i pisarzy hipotecznych za te czynności.

Art. 14. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 dodaje się nowy ust. (2) o brzmieniu:

„(2) Instytucje, wymienione w ust. (1) pkt 6) i 7) w zakresie długoterminowego kredytu amortyzacyjnego, uważa się za instytucje kredytu długoterminowego w rozumieniu pkt 5) tego ustępu;

dotychczasowe ust. (2) i (3) oznacza się jako ust. (3) i (4);

2) w art. 53 ust. (3) otrzymuje brzmienie:

„(3) Wniosek o obniżenie długów na podstawie ustępów poprzedzających może być wniesiony do dnia 31 grudnia 1940 r.”;

3) w art. 70 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Wniosek o otwarcie postępowania układowego może być złożony do dnia 31 grudnia 1940 r.”;

4) w art. 81 ust. (1) dodaje się nowy pkt 10) o brzmieniu:

„10) w przypadku zmniejszenia sumy długu — zmniejszenie zabezpieczeń hipotecznych, ciężących na majątku dłużnika i zwolnienie gruntów, przeznaczonych na parcelację, spod tychże zabezpieczeń.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 109, poz. 973), wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 10 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Wierzytelności i ich zabezpieczenia wpisane do rejestru, jak również wpływy na spłatę kapitałów i odsetek tych wierzytelności, stanowiąc będą w majątku instytucji, która uzyskała kredyt, osobną masę, służącą na zaspokojenie należności Banku Akceptacyjnego oraz należności z weksli (trat), pochodzących z kredytu akceptacyjnego, to jest wystawionych przez instytucje wierzycielskie, a akceptowanych przez Bank Akceptacyjny. Wierzytelności te i ich przynależności nie mogą być przedmiotem przelewu, potrącenia z wzajemnymi roszczeniami dłużnika, ani przedmiotem egzekucji ze strony osób trzecich oraz nie mogą być wciągnięte do masy upadłości instytucji wierzycielskiej.”;

2) po art. 18 dodaje się nowy art. 18a o brzmieniu:

„Art. 18a. Kto umyślnie użyje wpływy, włączone do osobnej masy, służącej na zaspokojenie należności Banku Akceptacyjnego (art. 10) na inny cel niż obsługę kredytu akceptacyjnego lub należności Banku Akceptacyjnego, podlega karze więzienia do dwu lat i grzywny do 10.000 złotych”.

Art. 16. 1. Jeżeli przy powstaniu długu rolniczego walutę pobrał posiadacz gospodarstwa wiejskiego, wszelkie ulgi, wynikające z ustawy niniejszej, rozciągają się na współzobowiązanych posiadaczy gospodarstw wiejskich, oraz na innych współzobowiązanych, jeżeli ci ostatni, zaciągając zobowiązanie, nie pobrali waluty.

2. Przepis ustępu poprzedzającego nie dotyczy ulg w stosunku do długów wobec osób i instytucji, wymienionych w art. 6 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 5, poz. 59), z wyjątkiem ulg, przewidzianych w art. 4 i 5, które w tym przypadku będą stosowane w zależności od stanu majątkowego współzobowiązanego.

Art. 17. Żadne postanowienia umów lub innych tytułów, powstałych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, nie stoją na przeszkodzie zastosowaniu jej przepisów. Postanowienia takie są nieważne, co nie powoduje jednak nieważności pozostałych postanowień tych umów lub innych tytułów.

Art. 18. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 19. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
J. Poniatowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 57, poz. 372).

401

U S T A W A

z dnia 15 czerwca 1939 r.

o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za Wojnę.

Art. 1. (1) Ustanawia się Krzyż i Medal Ochotniczy za Wojnę dla odznaczenia osób, które, pełniąc służbę ochotniczo w latach 1918 — 1921, przyczyniły się do ugruntowania niepodległości Ojczyzny.

(2) Krzyż i Medal Ochotniczy za Wojnę mają charakter odznaczenia wojskowego.

Art. 2. (1) Krzyż Ochotniczy za Wojnę o wymiarach 4,2 × 4,2 cm składa się z czterech równych, rozszerzonych na krańcach ramion o przekroju spłaszczonego ośmioboku i związanych po środku sześcianiem.

(2) Krzyż wykonany jest ze stali.

(3) Na ramionach poprzecznych Krzyża wyryty jest poziomo napis: „Ochotnikowi Wojennemu“, na ramionach pionowych — data „1918—1921“, w środku zaś skrzyżowania ramion znajduje się wizerunek orła z białej emalii.

(4) Medal Ochotniczy za Wojnę ze stali o średnicy 3,8 cm przedstawia na czołowej stronie w polu środkowym wizerunek orła, dookoła którego jest umieszczony napis: „Ochotnikowi Wojennemu“ i data „1918—1921“; na odwrocie żołnierz w hełmie z karabinem w otoku z liści dębowych.

(5) Krzyż i Medal Ochotniczy za Wojnę nosi się na wstążce szerokości 3,7 cm o barwach biało-czerwonych.

Art. 3. Krzyż Ochotniczy za Wojnę może być nadany ochotnikom, określonym w art. 1 ust. (1), jeżeli, albo:

1) polegli lub byli ranni na polu bitwy;

2) zostali odznaczeni Krzyżem *Virtuti Militari* lub Krzyżem *Walecznych*;

3) służyli czynnie 3 miesiące, w tym co najmniej 2 miesiące w oddziałach walczących na froncie lub 6 miesięcy na stanowiskach instruktora w szkołach wojskowych broni i w obozach szkolnych.

Art. 4. Medal Ochotniczy za Wojnę może być nadany ochotnikom, określonym w art. 1 ust. (1), którzy nie zostali objęci Krzyżem Ochotniczym za Wojnę, a czas ich służby wynosi co najmniej jeden miesiąc.

Art. 5. (1) Krzyż Ochotniczy za Wojnę nadaje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek

Ministra Spraw Wojskowych, przedstawiony przez Prezesa Rady Ministrów.

(2) Medal Ochotniczy za Wojnę nadaje Minister Spraw Wojskowych.

Art. 6. (1) Odznaczeni Krzyżem lub Medalem Ochotniczym za Wojnę otrzymują, oprócz odpowiedniej odznaki, dyplom i legitymację.

(2) Przygotowanie dyplomu i legitymacji oraz wydanie odznak, które osoby odznaczone nabywają na koszt własny, zarządza Minister Spraw Wojskowych.

(3) Wykazy odznaczonych będą ogłaszane w gazecie rządowej.

Art. 7. (1) Krzyż Ochotniczy za Wojnę zajmuje w kolejności orderów i odznaczeń polskich miejsce po Krzyżu *Walecznych*, a przed Krzyżem *Zasługi za Dzielność*.

(2) Medal Ochotniczy za Wojnę zajmuje miejsce po Medalu *Niepodległości*, a przed srebrnym Krzyżem *Zasługi*.

Art. 8. Ochotnicy, odznaczeni Krzyżem lub Medalem Ochotniczym za Wojnę, przy równych kwalifikacjach fachowych z osobami nieodznaczonymi, mają pierwszeństwo w otrzymaniu pracy.

Art. 9. Krzyż i Medal Ochotniczy za Wojnę może być nadany najpóźniej do dnia 11 listopada 1943 r. na podstawie zgłoszeń, złożonych do dnia 1 kwietnia 1941 r.

Art. 10. (1) Krzyż i Medal Ochotniczy za Wojnę traci się w razie prawomocnego skazania na karę dodatkową utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

(2) O utracie Krzyża lub Medalu Ochotniczego za Wojnę ogłasza się w gazecie rządowej.

(3) Odebrania dyplomu, odznaki i legitymacji dokonywają władze administracji ogólnej.

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Spraw Wojskowych oraz innym właściwym ministrom.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 1 lipca 1939 r. Nr 58, poz. 378).

Załącznik do ustawy z dnia 15 czerwca
1939 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 401).

Wzór Krzyża i Medalu Ochotniczego za Wojnę.

402

USTAWA

z dnia 30 czerwca 1939 r.

Prawo o obligacjach.

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Obligacje emitować mogą jedynie osoby prawne, ustawowo do tego upoważnione.

2. Obligacje, emitowane przez osoby prawne, których ustawa nie upoważnia do emitowania obligacji, oraz przez osoby fizyczne, są nieważne.

Art. 2. 1. Tekst obligacji powinien zawierać:

- 1) nazwę „obligacja”;
- 2) nazwę (firmę) i siedzibę osoby prawnej emitującej, a w przypadku emitowania obligacji przez spółkę akcyjną również sąd, w którym spółka jest zarejestrowana, oraz datę zarejestrowania i numer rejestru handlowego;
- 3) wartość nominalną, serię i numer danej obligacji;
- 4) wysokość i sposób oprocentowania;
- 5) ogólną sumę emisji;
- 6) powołanie się na zezwolenie władzy państwowej, jeżeli prawo takiego zezwolenia wymaga;
- 7) w przypadku emitowania obligacji na podstawie ustawy szczególnej — powołanie się na tę ustawę;
- 8) oznaczenie szczególnych zabezpieczeń długu obligacyjnego, jeżeli takie zabezpieczenia są przewidziane;
- 9) oznaczenie sposobu i innych warunków umorzenia oraz wskazanie miejsca i czasu dokonywania wypłat za obligacje i kupony;
- 10) wzmiankę o ograniczeniu prawa zamiany obligacji na okaziciela na imienne lub odwrotnie, jeżeli takie ograniczenie przewidują warunki emisji.

2. Obligacja powinna być opatrzona podpisami osób, uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej emitującej. Podpisy mogą być odtworzone mechanicznie.

Art. 3. Wartość nominalna obligacji nie może być mniejsza niż sto złotych lub ich równowartość w walucie obcej.

Art. 4. 1. Obligacje nie mogą być wydawane przed ustanowieniem szczególnych zabezpieczeń, przewidzianych dla emisji.

2. Jeżeli dla ustanowienia zabezpieczeń niezbędne jest powołanie przedstawiciela ogółu właścicieli obligacji, sąd grodzki siedziby dłużnika mianuje w tym celu na jego wniosek kuratora.

Art. 5. Obligacje nie mogą być wydawane przed całkowitym wypełnieniem przez odbiorcę świadczeń, wymaganych w warunkach emisji.

Art. 6. 1. Obligacje mogą być imienne lub na okaziciela.

2. Zamiana obligacji imiennej na obligację na okaziciela lub odwrotnie powinna być dokonana na żądanie właściciela obligacji, jeżeli warunki emisji temu się nie sprzeciwiają.

Art. 7. 1. Do obligacji powinien być dołączony arkusz kuponowy.

2. Stopa oprocentowania może być różna dla poszczególnych okresów.

Art. 8. 1. Obligacje są zbywalne.

2. Przeniesienie obligacji imiennej odbywa się przez pisemne oświadczenie bądź na obligacji, bądź w osobnym dokumencie i przez wręczenie obligacji.

Art. 9. Osoba prawna emitująca jest obowiązana prowadzić księgę obligacji imiennych, do której należy wpisywać: imię i nazwisko (firmę) właściciela obligacji, jego miejsce zamieszkania (siedzibę) oraz wzmiankę o przeniesieniu obligacji na inną osobę wraz z datą wpisu.

Art. 10. 1. Przeniesienie obligacji imiennej jest skuteczne wobec osoby prawnej emitującej, jeżeli zostało zgłoszone celem odpisania do księgi obligacji imiennych. Zgłoszenie to będzie potwierdzone właścicielowi obligacji bądź na samej obligacji, bądź w osobnym dokumencie.

2. Osoba prawna emitująca przy wpisie przeniesienia nie ma obowiązku badania prawdziwości podpisu zbywcy.

Art. 11. 1. Losowanie obligacji w celu umorzenia odbywa się w obecności notariusza, który sporządzi protokół z przebiegu losowania.

2. Spółka akcyjna najpóźniej w ciągu dwóch tygodni po dokonaniu losowania ogłosi w pismach, przeznaczonych do jej ogłoszeń, inne zaś osoby prawne w Monitorze Polskim — serie i numery wylosowanych obligacji.

DZIAŁ II.

Emitowanie obligacji.

Rozdział I.

Emitowanie obligacji przez spółki akcyjne.

Art. 12. Jedynie krajowe spółki akcyjne, posiadające wpłacony i nieuszczerplony kapitał

zakładowy w wysokości przynajmniej jednego miliona złotych, mogą emitować obligacje.

Art. 13. Spółki akcyjne, zajmujące się czynnościami ubezpieczeniowymi, nie mogą emitować obligacyj.

Art. 14. Spółki akcyjne, nie posiadające bilansu oraz rachunku zysków i strat za trzy pełne lata obrotowe, zatwierdzonych zgodnie z przepisami kodeksu handlowego, nie mogą emitować obligacyj; jednakże Minister Skarbu może w poszczególnych przypadkach zezwolić na odstąpienie od tej zasady w stosunku do spółek, mających znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej.

Art. 15. 1. Uchwała walnego zgromadzenia spółki akcyjnej o emitowaniu obligacyj powinna określić warunki emisji, a w szczególności powinna oznaczyć:

- 1) sumę długu, ilość i wartość nominalną odcinków;
- 2) oprocentowanie;
- 3) sposób umorzenia długu obligacyjnego;
- 4) szczególne zabezpieczenia, jeżeli są przewidziane;
- 5) rodzaj obligacyj.

2. Zarząd spółki złoży protokół walnego zgromadzenia w przeciągu dwóch tygodni sądowi rejestrowemu.

Art. 16. Emisja obligacyj może nastąpić na podstawie subskrypcji publicznej lub bez takiej subskrypcji w drodze zaofiarowania prywatnego.

Art. 17. 1. Spółka akcyjna przed ogłoszeniem wezwań do publicznej subskrypcji podda badaniu biegłych rewidentów, wyznaczonych w sposób określony w art. 313 § 2 kodeksu handlowego:

- 1) stan majątkowy i całokształt interesów przedsiębiorstwa;
- 2) zabezpieczenia na rzecz właścicieli obligacyj.

2. Zarząd spółki na pisemne żądanie biegłych rewidentów powinien dostarczyć w formie pisemnej lub protokolarnej wyjaśnień i dokumentów.

3. Biegli rewidenci po przeprowadzeniu badań sporządzą sprawozdanie i wydadzą opinię, czy stan majątkowy i całokształt interesów spółki, zamierzającej emitować obligacje, dają dostateczną rękojmię należytego spłacania długu obligacyjnego i procentów oraz czy zabezpieczenia, przez nią proponowane, są wystarczające. Opinia biegłych rewidentów powinna być szczegółowo uzasadniona w sprawozdaniu. Rewidenci sporządzą w dwóch egzemplarzach sprawozdanie i opinię, które wydadzą spółce.

4. Sąd rejestrowy wyznaczy wynagrodzenie za pracę biegłych rewidentów i zatwierdzi rachunek ich wydatków. Jeżeli spółka dobrowolnie tych należności nie uiści, sąd rejestrowy ściągnie je trybem, przewidzianym dla ściągania opłat sądowych.

Art. 18. 1. Wezwanie do publicznej subskrypcji może nastąpić dopiero po złożeniu jednego egzemplarza sprawozdania i opinii biegłych rewidentów w sądzie rejestrowym, nie później jednak niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia sporządzenia tej opinii.

2. Spółka winna ogłosić wezwanie w piśmie, przeznaczonych do ogłoszeń spółki, przynajmniej na dwa tygodnie i najdalej na pół roku przed dniem otwarcia subskrypcji. Wezwanie powinno zawierać:

- 1) wskazanie sądu rejestrowego, w którym spółka jest zarejestrowana, datę zarejestrowania i numer rejestru handlowego;
- 2) wysokość kapitału zakładowego spółki z oznaczeniem wpłaconej jego części;
- 3) skład osobowy władz spółki;
- 4) bilans, rachunek zysków i strat za ostatni rok obrotowy oraz wysokość dywidendy za ostatnie trzy lata, a w przypadku, przewidzianym w art. 14 — za lata, poprzedzające emisję;
- 5) hipoteki, obciążające majątek spółki;
- 6) wykaz nieumorzonych długów obligacyjnych spółki i udzielonych zabezpieczeń;
- 7) pełny tekst uchwały walnego zgromadzenia co do zamierzonej emisji;
- 8) opinię biegłych rewidentów we wskazanym sądzie rejestrowym, w którym sprawozdanie biegłych rewidentów zostało złożone, oraz ze wskazaniem czasu, w jakim sprawozdanie to można przejrzeć w siedzibie spółki;
- 9) warunki subskrypcji.

3. Prospekty, okólniki i ogłoszenia, dotyczące emisji, powinny zawierać dosłowny tekst wezwania (ust. 2) lub powoływać się na nie ze wskazaniem daty i numerów pism, w których zostało umieszczone.

Art. 19. 1. Zapisy na obligacje sporządza się osobno dla każdego subskrybenta w dwóch egzemplarzach; jeden egzemplarz jest przeznaczony dla subskrybenta, drugi dla spółki emitującej.

2. Zapisy będą zawierały oprócz treści, wymaganej do ogłoszenia:

- 1) oznaczenie ilości i rodzaju subskrybowanych obligacyj;
- 2) stwierdzenie wysokości wpłaty, dokonanej na obligacje;
- 3) zgodę subskrybenta na warunki emisji, zawarte w ogłoszeniu;
- 4) podpis subskrybenta i banku, upoważnionego do przyjmowania zapisów i wpłat na obligacje.

Art. 20. 1. Zapisy i wpłaty na obligacje mogą przyjmować jedynie: Bank Polski, banki państwowe tudzież inne banki, którym zezwoli na to Minister Skarbu.

2. Wpłaty na obligacje nie mogą być podnoszone przez spółkę emitującą przed złożeniem w sądzie rejestrowym dowodów doświadczenia skutku emisji (art. 24).

Art. 21. 1. Termin do zapisywania się na obligacje nie może być dłuższy niż trzy miesiące od dnia otwarcia subskrypcji.

2. Emisję uważa się za niedoszlą do skutku, jeżeli w terminie, oznaczonym w ogłoszeniu, nie zostanie subskrybowana cała ilość zaoferowanych obligacyj lub ich część, określona w warunkach subskrypcji. W ciągu dwóch tygodni po zamknięciu subskrypcji spółka akcyjna ogłosi o niedojszciu emisji do skutku w pismach, w których zamieściła wezwanie do subskrypcji, i zawezwie subskrybentów do odbioru wpłaconych kwot.

Art. 22. 1. W razie subskrybowania wszystkich obligacyj spółka powinna postarać się niezwłocznie o dokonanie aktów prawnych, jakie są potrzebne do ustanowienia zabezpieczeń, przewidzianych w warunkach emisji.

2. Spółka dokona przydziału obligacyj subskrybentom w ciągu dwóch tygodni od terminu zamknięcia subskrypcji.

Art. 23. 1. Termin do uzupełnienia wpłat subskrypcyjnych do pełnej wysokości sumy, przypadającej na przydzielone subskrybentowi obligacje, nie może być dłuższy od sześciu miesięcy, licząc od dnia otwarcia subskrypcji.

2. W razie niedokonania pełnej wpłaty w terminie, oznaczonym w warunkach subskrypcji, spółka emitująca może uznać zapis na obligacje za wygasły na skutek samego upływu terminu. W tym przypadku zwraca się subskrybentowi dokonane już wpłaty, a obligacje przydzielone będą dodatkowo innym subskrybentom lub objęte w drodze zapisu przez inne osoby.

Art. 24. Spółka przed wydaniem obligacyj subskrybentom złoży w sądzie rejestrowym w oryginałach albo w uwierzytelnionych urzędowo odpisach:

- 1) dowód należytego wezwania do subskrypcji (art. 18);
- 2) poświadczenie banku, stwierdzające dojszcie do skutku subskrypcji;
- 3) dowody ustanowienia szczególnych zabezpieczeń.

Art. 25. 1. Emitowanie obligacyj drogą zaoferowania prywatnego następuje na podstawie umowy, mocą której spółka odstępuje oznaczonym osobom całą emisję lub jej część.

2. Zbadanie stanu majątkowego i całości kształtu interesów spółki powinno nastąpić stosownie do art. 17 przed wydaniem obligacyj. W tym przypadku biegli rewidenty powinni w opinii swej dać również odpowiedź, czy przy umówionym kursie emisyjnym istnieje dostateczna rękojmia należytego spłacania długu obligacyjnego i procentów. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy art. 23.

3. Wydanie obligacyj może nastąpić dopiero po złożeniu jednego egzemplarza sprawozdania i opinii biegłych rewidentów w sądzie rejestrowym, nie później jednak niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia sporządzenia tej opinii.

4. Spółka przynajmniej na dwa tygodnie przed wydaniem obligacyj, a najdalej na pół

roku przed tym, powinna zamieścić w pismach, przeznaczonych do jej ogłoszeń, ogłoszenie o emisji. Ogłoszenie powinno zawierać dane, wymienione w art. 18 ust. 2 pkt 1) — 8), nadto zaś wskazanie osób, które objęły emisję, i kursu, po jakim objęcie nastąpiło. Przepis art. 18 ust. 3 stosuje się także w tym przypadku.

5. Spółka złoży przed wydaniem obligacyj w sądzie rejestrowym w oryginałach albo w uwierzytelnionych urzędowo odpisach:

- 1) dowód należytego ogłoszenia;
- 2) dowody ustanowienia szczególnych zabezpieczeń.

Art. 26. Jeżeli obligacje zgłoszono na giełdę, a od daty złożenia opinii biegłych rewidentów w sądzie rejestrowym upłynęło więcej niż jeden rok, wówczas obligacje mogą być dopuszczone do obrotów i notowań na giełdzie jedynie po dokonaniu przez spółkę osobnego ogłoszenia o tej emisji w pismach, przeznaczonych do ogłoszeń spółki. Ogłoszenie powinno nastąpić przynajmniej na dwa tygodnie, a najdalej na pół roku przed dopuszczeniem obligacyj do obrotów i notowań i powinno zawierać dane, wymienione w art. 18 ust. 2, a przy emisji w drodze zaoferowania prywatnego dane, wymienione w art. 25 ust. 4.

Art. 27. Jeżeli spółka dopuściła się istotnych uchybień co do warunków, przewidzianych dla emitowania obligacyj, subskrybent lub właściciel obligacji ma prawo żądać od spółki emitującej niezwłocznego zwrotu wpłaconej na obligacje sumy z odsetkami ustawowymi od dnia dokonania wpłaty.

Art. 28. 1. W przypadkach likwidacji spółki akcyjnej lub przekształcenia jej na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością obligacje stają się płatne z dniem otwarcia likwidacji, a w razie przekształcenia — z chwilą wpisania przekształcenia do rejestru handlowego, chociażby termin ich wykupu jeszcze nie nastąpił.

2. Obligacje w przypadkach, przewidzianych w ust. 1, podlegają spłaceniu po kursie nominalnym z doliczeniem premii losowania (wykupu), jeżeli premia ta jest przewidziana w warunkach emisji.

Art. 29. Nie stosuje się przepisów rozdziału niniejszego do spółek akcyjnych, zajmujących się czynnościami bankowymi.

Rozdział 2.

Emitowanie obligacyj przez związki samorządu terytorialnego, fundacje, gwarectwa i spółdzielnie.

Art. 30. 1. Z osób prawnych prawa publicznego mogą emitować obligacje z zachowaniem przepisów właściwych ustaw szczególnych:

- 1) m. st. Warszawa i miasta wydzielone z powiatowych związków samorządowych;

- 2) wojewódzkie i powiatowe związki samorządowe;
 - 3) związki międzykomunalne, posiadające charakter korporacji prawa publicznego.
2. Warunki emisji obligacji, emitowanych przez osoby prawne, wymienione w ust. 1, wymagają zatwierdzenia Ministra Skarbu i powinny być ogłoszone w Monitorze Polskim.

Art. 31. 1. Obligacje mogą emitować za zezwoleniem Ministra Skarbu:

- 1) fundacje, mające na celu pożytek publiczny;
- 2) gwarectwa, posiadające osobowość prawną;
- 3) spółdzielnie, działające na terenie całej Rzeczypospolitej Polskiej, których członkami są wyłącznie inne spółdzielnie (centrale spółdzielcze).

2. Minister Skarbu udziela zezwolenia według swobodnego uznania.

Rozdział 3.

Emitowanie obligacji przez monopole, fundusze i przedsiębiorstwa państwowe.

Art. 32. Monopole oraz wyposażone w osobowość prawną przedsiębiorstwa i fundusze państwowe mogą emitować obligacje jedynie w granicach upoważnień, udzielonych aktem ustawodawczym.

Rozdział 4.

Emitowanie obligacji przez banki i instytucje kredytu długoterminowego.

Art. 33. 1. Banki i instytucje kredytu długoterminowego mogą emitować obligacje z zachowaniem właściwych przepisów szczególnych.

2. Bankami w rozumieniu artykułu niniejszego są również: Centralna Małopolska Kasa Oszczędności we Lwowie oraz Centralna Kasa Spółek Rolniczych w Warszawie.

DZIAŁ III.

Organizacja właścicieli obligacji, emitowanych przez spółki akcyjne, gwarectwa i spółdzielnie.

Art. 34. Zgromadzenie właścicieli obligacji jest reprezentacją wszystkich właścicieli obligacji danej emisji wobec spółki emitującej w zakresie, unormowanym przepisami działu niniejszego.

Art. 35. 1. Zarząd spółki emitującej zwołuje zgromadzenie właścicieli obligacji:

- 1) stosownie do warunków emisji;
- 2) z własnej inicjatywy;

- 3) na żądanie właścicieli obligacji, reprezentujących przynajmniej 1/20 ogólnej wartości nominalnej obligacji danej emisji, będących w obiegu, przy czym obligacje, stanowiące własność spółki emitującej, nie będą brane w rachubę;
- 4) na żądanie pełnomocników, wybranych przez zgromadzenie właścicieli obligacji.

2. W przypadkach, przewidzianych w ust. 1 pkt 1), prawo żądania od spółki emitującej zwołania zgromadzenia właścicieli obligacji służy każdemu właścicielowi obligacji.

3. W razie niezwołania zgromadzenia właścicieli obligacji w ciągu dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania zarządowi spółki emitującej, sąd rejestrowy może — po zawezwaniu zarządu do złożenia oświadczenia — upoważnić do zwołania zgromadzenia osoby, występujące z tym żądaniem. W ogłoszeniach i zawiadomieniach o zwołaniu zgromadzenia należy wówczas powołać się na postanowienie sądu rejestrowego.

Art. 36. Zgromadzenia właścicieli obligacji odbywają się w miejscu siedziby spółki, jeżeli warunki emisji nie zawierają innego postanowienia.

Art. 37. 1. Zgromadzenie właścicieli obligacji zwołuje się przez dwukrotne ogłoszenia w pismach, przeznaczonych do ogłoszeń spółki. Pierwsze ogłoszenie w Monitorze Polskim powinno być dokonane przynajmniej na trzy tygodnie, a drugie — przynajmniej na dziesięć dni przed terminem zgromadzenia.

2. Właściciel obligacji, który złożył w spółce przynajmniej jedną obligację, może żądać zawiadomienia go na swój koszt listem poleconym, wysłanym najpóźniej równocześnie z pierwszym ogłoszeniem, o terminie, miejscu i porządku obrad zgromadzenia, tudzież o uchwałach, powziętych przez zgromadzenie.

3. W ogłoszeniach należy oznaczyć dzień, godzinę i miejsce odbycia zgromadzenia oraz szczegółowy porządek obrad z zaznaczeniem, że uchwały, powzięte przez zgromadzenie, mają w myśl art. 48 moc obowiązującą w stosunku do wszystkich właścicieli obligacji, będących w obiegu.

4. Spółka ponosi koszty ogłoszeń i odbycia zgromadzenia.

Art. 38. 1. Właściciele obligacji imiennych mają prawo uczestniczenia w zgromadzeniu właścicieli obligacji, jeżeli zgłosili spółce emitującej nabycie obligacji (art. 10 ust. 1) przynajmniej na tydzień przed odbyciem zgromadzenia.

2. Obligacje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w spółce emitującej przynajmniej na tydzień przed terminem zgromadzenia i nie będą odebrane przed jego ukończeniem. Zamiast

obligacji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia obligacji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej lub takiej zagranicznej, na którą zezwoli Minister Skarbu i która będzie wymieniona w ogłoszeniach o zwołaniu zgromadzenia. W zaświadczeniu należy wymienić serię i numery obligacji i stwierdzić, że obligacje nie będą wydane przed ukończeniem zgromadzenia.

3. Nie dają prawa uczestniczenia w zgromadzeniu obligacje:

- 1) umorzone, chyba że ich nie spłacono wskutek zwłoki ze strony spółki lub wskutek sporu co do warunków spłaty;
- 2) stanowiące własność spółki emitującej;
- 3) stanowiące własność spółki, która posiada przynajmniej 30% kapitału akcyjnego spółki emitującej.

4. Właściciele obligacji mogą uczestniczyć w zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez przedstawicieli. Pełnomocnictwo powinno być udzielone pod rygorem nieważności na piśmie i dołączone do protokołu.

5. Członkowie władz zarządzających i nadzorczych oraz pracownicy spółek, wymienionych w ust. 3, nie mogą brać udziału w głosowaniu ani też wykonywać prawa głosu w cudzym imieniu.

Art. 39. 1. Lista właścicieli obligacji, uprawnionych do uczestniczenia w zgromadzeniu, podpisana przez zarząd spółki emitującej, obejmująca imiona i nazwiska uprawnionych, miejsce zamieszkania, ilość, rodzaj, serie i numery obligacji oraz ilość głosów, powinna być wyłożona w lokalu zarządu spółki przez trzy dni powszednie przed odbyciem zgromadzenia. Właściciel obligacji może przeglądać listę w lokalu spółki oraz żądać odpisu listy za zwrotem kosztów sporządzenia.

2. Właściciel obligacji ma prawo żądać wydania odpisu wniosków w sprawach, objętych porządkiem obrad, w ciągu tygodnia przed zgromadzeniem.

Art. 40. 1. Zgromadzenie właścicieli obligacji jest ważne, jeżeli na nim reprezentowana jest przynajmniej 1/3 ogólnej wartości nominalnej obligacji, których właściciele nie są wyłączeni od uczestniczenia w zgromadzeniu według art. 38 ust. 3.

2. Zarząd spółki jest obowiązany złożyć na zgromadzeniu właścicieli obligacji oświadczenie, ile wynosi ogólna wartość nominalna obligacji, które dają właścicielom prawo do uczestniczenia w zgromadzeniu.

Art. 41. 1. Zgromadzenie właścicieli obligacji otwiera członek zarządu spółki emitującej, jeżeli zgromadzenie zostało zwołane z inicjatywy zarządu spółki, a w innych przypadkach — jedna z osób, które żądały zwołania zgromadzenia. Przewodniczy zgromadzeniu osoba, wybra-

na spośród uprawnionych do uczestniczenia w zgromadzeniu.

2. Przewodniczący zgromadzenia nie ma prawa samowolnie usuwać spod obrad spraw, będących na porządku obrad, ani też zmieniać tego porządku.

Art. 42. 1. Lista obecności, zawierająca spis uczestników zgromadzenia właścicieli obligacji z wymienieniem ilości obligacji, które każdy z nich reprezentuje i służących im głosów, podpisana przez przewodniczącego zgromadzenia, powinna być wyłożona podczas zgromadzenia.

2. Lista obecności powinna być sprawdzona przez wybraną w tym celu komisję, złożoną przynajmniej z trzech osób.

Art. 43. 1. Przepisy art. 412 kodeksu handlowego o protokołowaniu uchwał walnych zgromadzeń spółek akcyjnych i prowadzeniu księgi protokołów stosuje się odpowiednio do uchwał zgromadzeń właścicieli obligacji.

2. Właściciele obligacji mogą przeglądać księgę protokołów oraz żądać wydania poświadczonych przez zarząd odpisów uchwał.

Art. 44. 1. Przedmiotem uchwał zgromadzenia właścicieli obligacji mogą być tylko sprawy, dotyczące praw właścicieli obligacji wobec spółki emitującej i zobowiązań spółki wobec właścicieli obligacji, jeżeli prawa te i zobowiązania oparte są na obligacjach, emitowanych przez spółkę.

2. Do zgromadzenia właścicieli obligacji należy w szczególności:

- 1) rozstrzygnięcie w sprawie wniosków spółki w zakresie obniżenia oprocentowania obligacji, przedłużenia okresu umorzenia lub odroczenia terminu spłaty obligacji oraz udzielenia innych ulg w spłaceniu obligacji i odsetek;
- 2) rozstrzygnięcie w sprawie wniosków spółki, dotyczących zmiany zabezpieczeń, ustanowionych na rzecz właścicieli obligacji, tudzież innych warunków emisji;
- 3) rozstrzygnięcie o wytoczeniu powództwa przeciwko spółce emitującej lub przeciwko członkom władz spółki o naprawienie szkód, wyrządzonych właścicielom obligacji wskutek działań, sprzecznych z prawem lub warunkami emisji;
- 4) wybór i odwołanie jednego lub kilku pełnomocników bądź do stałej obrony interesów ogółu właścicieli obligacji, bądź też do wykonywania uchwał, powziętych w granicach, określonych prawem niniejszym.

Art. 45. 1. Uchwały w sprawach, wymienionych w art. 44 ust. 2 pkt 1) i 2), mogą być powzięte jedynie większością 3/4 głosów oddanych, jeżeli ta większość reprezentuje przynajmniej połowę ogólnej wartości nominalnej obli-

gacji, które dają właścicielom prawo uczestniczenia w zgromadzeniu.

2. Uchwały w innych sprawach zapadają bezwzględną większością głosów oddanych.

3. Uchwała o obniżeniu wysokości długu z tytułu obligacji lub o zupełnym zrzeczeniu się zabezpieczenia wymaga zgody wszystkich właścicieli obligacji.

4. Uchwały, które naruszają zasadę jednokowego traktowania wszystkich właścicieli obligacji jednej emisji, pozostających w obiegu, wymagają zgody wszystkich właścicieli obligacji, których prawa doznają uszczuplenia.

Art. 46. Każde sto złotych wartości nominalnej obligacji lub ich równowartość w walucie obcej daje prawo do jednego głosu.

Art. 47. 1. Uchwała zgromadzenia właścicieli obligacji, zmieniająca warunki emisji, będzie ogłoszona przez spółkę emitującą w piśmie, przeznaczonych do ogłoszeń spółki.

2. Jednocześnie zarząd spółki złoży protokół zgromadzenia w sądzie rejestrowym.

Art. 48. Prawomocne uchwały zgromadzenia właścicieli obligacji mają moc obowiązującą w stosunku do wszystkich właścicieli obligacji danej emisji, będących w obiegu.

Art. 49. 1. Uchwały zgromadzenia właścicieli obligacji w sprawach obniżenia oprocentowania oraz zmiany zabezpieczeń długu obligacyjnego wymagają zatwierdzenia sądu okręgowego na wniosek spółki, pełnomocnika właścicieli obligacji lub kuratora, wyznaczonego w celu tymczasowego reprezentowania ogółu właścicieli obligacji. Wniosek o zatwierdzenie powinien być zgłoszony w sądzie w terminie miesięcznym od daty powzięcia uchwały pod rygorem jej nieważności.

2. Sąd, rozpoznając sprawę, stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu w sprawach rejestrowych z następującymi zmianami:

- 1) sąd rozpoznaje sprawę w składzie trzech sędziów, przy czym — jeżeli w sądzie okręgowym został utworzony wydział handlowy — sprawa będzie rozpoznana w tym wydziale;
- 2) sąd ogłosi o terminie pierwszej rozprawy w Monitorze Polskim na miesiąc naprzód; w ogłoszeniu należy zaznaczyć, iż spółka, pełnomocnik właścicieli obligacji lub kurator oraz każdy właściciel obligacji mogą wziąć udział w postępowaniu w charakterze strony;
- 3) pisma sądowe doręcza się spółce, pełnomocnikowi właścicieli obligacji lub kuratorowi, jeżeli taki przedstawiciel został ustanowiony oraz tym właścicielom obligacji, którzy wzięli udział w postępowaniu w charakterze stron;

4) zmiana prawomocnego orzeczenia sądu zatwierdzającego uchwałę lub odmawiającego zatwierdzenia, może nastąpić tylko według przepisów o wznowieniu postępowania.

3. Sąd odmówi zatwierdzenia uchwały, jeżeli:

- 1) uchwała jest powzięta wbrew przepisom prawa;
- 2) uchwała, nawet w przypadku zgodności z przepisami prawa, godzi wbrew dobrym obyczajom w interesy właściciela obligacji.

4. Od podania o zatwierdzenie uchwały, zażalenia na postanowienie, zatwierdzające uchwałę lub odmawiające zatwierdzenia, skargi kasacyjnej i od skargi o wznowienie pobiera sąd wpis stosunkowy, zależnie od wartości przedmiotu postępowania, w wysokości od 100 zł do 1.000 zł, którego wysokość oznacza tymczasowo przy wniesieniu podania przewodniczący; poza tym w postępowaniu o zatwierdzenie uchwały stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych.

Art. 50. 1. Uchwała zgromadzenia właścicieli obligacji, nie wymagająca zatwierdzenia sądu, powzięta wbrew przepisom prawa, może być zaskarżona w drodze powództwa o unieważnienie uchwały, wytoczonego przeciwko ogółowi właścicieli obligacji w osobie pełnomocnika, wybranego przez zgromadzenie, lub kuratora. Jeżeli chodzi o unieważnienie uchwały w sprawach, wymienionych w art. 44 ust. 2 pkt 1) i 2) lub w art. 45 ust. 3, powództwo należy wytoczyć przeciwko ogółowi właścicieli obligacji oraz spółce.

2. Uchwała, nie wymagająca zatwierdzenia sądu, może być zaskarżona nawet w przypadku zgodności jej z przepisami prawa, jeżeli wbrew dobrym obyczajom godzi w interes właściciela obligacji.

3. Prawo do wytoczenia powództwa służy:

- 1) każdemu właścicielowi obligacji, który głosował przeciwko uchwale i po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu;
- 2) właścicielowi obligacji bezzasadnie nie dopuszczonemu do udziału w zgromadzeniu;
- 3) właścicielom obligacji nieobecny na zgromadzeniu, którzy reprezentują przynajmniej 1/20 ogólnej wartości nominalnej obligacji danej emisji, dających właścicielom prawo do uczestniczenia w zgromadzeniu;
- 4) każdemu właścicielowi obligacji nieobecnemu na zgromadzeniu w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia lub powzięcia uchwał, nie objętych porządkiem obrad.

4. Pozew o unieważnienie uchwały należy wnieść w ciągu dwóch miesięcy od dnia jej ogłoszenia.

szenia w Monitorze Polskim, a gdy uchwała nie podlega ogłoszeniu — od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak, niż w ciągu roku od daty powzięcia uchwały.

Art. 51. 1. Jeżeli pełnomocnicy nie zostali wybrani przez zgromadzenie właścicieli obligacji lub nie mogą działać, sąd, właściwy do rozstrzygnięcia powództwa o unieważnienie uchwały zgromadzenia, wyznaczy przed wniesieniem lub po wniesieniu pozwu kuratora do działania w imieniu ogółu właścicieli obligacji.

2. Koszty, związane z ustanowieniem i czynnościami kuratora, ponosi tymczasowo powód. W razie unieważnienia uchwały koszty procesu ponosi spółka emitująca, ma jednak prawo potrącić je przy wypłacie procentów, przy czym każdorazowo potrącenie nie może przenosić 1/10 ogólnej sumy procentów, przypadającej do wypłaty. Prawo potrącenia nie służy spółce w razie unieważnienia uchwały w sprawach, wymienionych w art. 44 ust. 2 pkt 1) i 2) oraz w art. 45 ust. 3 i 4.

Art. 52. Wyrok, uchylający uchwałę zgromadzenia właścicieli obligacji, ma moc obowiązującą w stosunku do wszystkich właścicieli obligacji danej emisji.

Art. 53. 1. Pełnomocnik, wybrany do stałej obrony interesów ogółu właścicieli obligacji, zgłosi swoje miejsce zamieszkania do rejestru handlowego w celu wpisania pod numerem spółki emitującej.

2. Pełnomocnik taki ma prawo:

- 1) żądać od władz spółki materiałów, danych i informacji, potrzebnych mu do należytego wykonywania obowiązków;
- 2) uczestniczyć w walnym zgromadzeniu spółki emitującej z głosem doradczym;
- 3) dokonywać czynności zachowawczych, jakie należy podjąć w interesie właścicieli obligacji dla zabezpieczenia ich praw, wynikających z obligacji.

3. Jeżeli pełnomocnik nie został wybrany lub nie ujawnił w rejestrze swego miejsca zamieszkania albo nie może działać, a zwłoka grozi niebezpieczeństwem bądź ogółowi właścicieli obligacji, bądź osobie trzeciej, sąd rejestrowy spółki na wniosek strony interesowanej wyznaczy kuratora w celu tymczasowego reprezentowania ogółu właścicieli obligacji. Kuratela ustaje, gdy odpadł powód, dla którego ją ustanowiono.

4. Koszty wynagrodzenia pełnomocników i kuratora obciążają spółkę emitującą. Sąd rejestrowy określa wysokość wynagrodzenia.

Art. 54. Członkowie władz zarządzających i nadzorczych, pracownicy spółki emitującej oraz instytucji, której spółka zleciła dokonywanie wypłat za obligacje i kupony danej

emisji, nie mogą być pełnomocnikami, wybieranymi przez zgromadzenie właścicieli obligacji.

Art. 55. Dochodzenie roszczeń indywidualnych przez właścicieli obligacji jest dopuszczalne z tym zastrzeżeniem, że nie mogą one co do istoty żądań być sprzeczne z uchwałami zgromadzenia właścicieli obligacji.

Art. 56. Umowa nie może uchylić ani ograniczyć uprawnień, służących w myśl prawa niniejszego zgromadzeniu właścicieli obligacji i pełnomocnikom przez to zgromadzenie wybranych.

Art. 57. 1. Przepisy działu niniejszego stosuje się odpowiednio do gwarectw i spółdzielni.

2. Gwarectwa i spółdzielnie będą umieszczały ogłoszenia, przewidziane w dziale niniejszym, w Monitorze Polskim i przynajmniej w jednym z pism codziennych, wychodzących w stolicy.

DZIAŁ IV.

Odpowiedzialność karna.

Art. 58. 1. Kto wbrew przepisowi art. 1 przvimuje zapisy na obligacje, obligacje emituje lub puszcza je w obieg,

podlega karze więzienia do lat 5 i grzywny.

2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze aresztu do lat 2 lub grzywny.

Art. 59. 1. Kto przy wykonywaniu obowiązków, określonych w prawie niniejszym, dane nieprawdziwe ogłasza albo przedstawia władzom państwowym, władzom osoby prawnej emitującej, osobie powołanej do rewizji, zgromadzeniu właścicieli obligacji lub pełnomocnikowi, wybranemu przez to zgromadzenie,

podlega karze więzienia do lat 2 lub grzywny albo obu karom łącznie.

2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze aresztu do roku lub grzywny.

Art. 60. Kto w celu umożliwienia bezprawnego głosowania na zgromadzeniu właścicieli obligacji:

1) wystawia fałszywe zaświadczenie o złożeniu obligacji, uprawniającej do głosowania;

2) używa innemu obligacji, która nie uprawniałaby jej właściciela do głosowania,

podlega karze więzienia do roku lub grzywny, albo obu karom łącznie.

Art. 61. Kto przy głosowaniu na zgromadzeniu właścicieli obligacji posługuje się:

1) fałszywym zaświadczeniem o złożeniu obligacji, uprawniającej do głosowania;

- 2) cudzą obligacją bez zgody właściciela;
- 3) cudzą obligacją, która nie uprawniałaby jej właściciela do głosowania, podlega karze więzienia do roku lub grzywny albo obu karom łącznie.

Art. 62. Członek zarządu osoby prawnej emitującej, który dopuszcza do:

- 1) wystawiania obligacji niezgodnie z przepisami art. 2 lub 3;
- 2) wydawania obligacji niedostatecznie opłaconych wbrew przepisowi art. 5;
- 3) wydawania obligacji przed ustanowieniem zabezpieczeń, przewidzianych w warunkach emisji;
- 4) przyjmowania zapisów na obligacje lub emitowania obligacji wbrew przepisom art. 17 ust. 1 albo art. 18 ust. 1 lub 2;
- 5) wydawania obligacji wbrew przepisowi art. 25 ust. 2, 3 lub 4, podlega karze więzienia do lat 2 lub grzywny albo obu karom łącznie.

Art. 63. Sprawy o przestępstwa, wymienione w art. 58 — 62, należą do właściwości sądów okręgowych.

Art. 64. 1. Kto, będąc członkiem zarządu osoby prawnej emitującej, wbrew obowiązкови dopuszcza do tego, że zarząd:

- 1) odmawia wyjaśnień lub nie dostarcza dokumentów biegłym rewidentom wbrew przepisowi art. 17 ust. 2 lub art. 25 ust. 2;
 - 2) nie składa sądowi rejestrowemu dokumentów zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2, art. 18 ust. 1, art. 24, 25 ust. 3 i 5 lub art. 47 ust. 2;
 - 3) nie prowadzi księgi obligacji imiennych zgodnie z przepisem art. 9;
 - 4) nie ogłasza wylosowanych obligacji zgodnie z przepisem art. 11 ust. 2;
 - 5) nie składa oświadczenia, przewidzianego w art. 40 ust. 2;
 - 6) nie dostarcza pełnomocnikom materiałów, danych i informacji wbrew przepisowi art. 53 ust. 2, podlega grzywnie do 10.000 złotych.
2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do likwidatorów.
3. Sąd rejestrowy nakłada grzywnę według zasad, wskazanych w art. 17 kodeksu handlowego.

DZIAŁ V.

Przepisy tymczasowe i przejściowe.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 65. 1. W przypadku zniszczenia lub utraty obligacji imiennej stosuje się odpowied-

nio art. LXV przepisów, wprowadzających kodeks handlowy. Wszelkie koszty, związane z unieważnieniem obligacji i wydaniem w zamian nowej, ponosi osoba interesowana.

2. Ogłoszenia, przewidziane w art. LXV przepisów wprowadzających kodeks handlowy, powinny być zamieszczane w Monitorze Polskim, a jeżeli chodzi o spółkę akcyjną — również w innych pismach, przeznaczonych do jej ogłoszeń.

Art. 66. 1. Do obligacji, emitowanych przed wejściem w życie prawa niniejszego, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Jednakże do takich obligacji, emitowanych przez spółki akcyjne i gwarectwa, stosuje się przepisy art. 28 i 34—57.

Rozdział 2.

Przepisy dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu Napoleona, kodeksu cywilnego austriackiego i tomu X cz. I Zводу Praw.

Art. 67. 1. Można na rzecz właścicieli obligacji ustanowić zabezpieczenie hipoteczne. Do ustanowienia hipoteki wystarcza jednostronne oświadczenie właściciela nieruchomości.

2. Wpis w księdze hipotecznej powinien wskazywać w szczególności: ogólną sumę, dla której ustanawia się hipotekę, ilość, serię, numery i wartość nominalną obligacji, termin i sposób ich spłaty oraz oprocentowanie.

3. Wierzyciela imiennie nie oznacza się.

Art. 68. Przez nabycie obligacji nabywa się również hipotekę, która ją zabezpiecza, bez potrzeby ujawniania przelewu w księdze hipotecznej.

Art. 69. Protokół unieważnienia wycofanych z obiegu obligacji, sporządzony przez notariusza, jest tytułem do wykreślenia praw hipotecznych, ustanowionych na rzecz właścicieli obligacji. Obligacje, wycofane z obiegu, unieważnia się przez skasowanie na nich w sposób trwały podpisów dłużnika.

Art. 70. 1. Pełnomocnik, wybrany przez zgromadzenie właścicieli obligacji (art. 44 ust. 2 pkt 4)), ujawni w księdze hipotecznej swoje zamieszkanie i w przypadku wszczęcia egzekucji do nieruchomości, na której są zabezpieczone hipotecznie obligacje, dopilnuje praw właścicieli obligacji.

2. Sąd ustanowi w trybie art. 660 kodeksu postępowania cywilnego kuratora do reprezentowania właścicieli obligacji, jeżeli pełnomocnik nie może działać lub nie ujawnił swojego zamieszkania w księdze hipotecznej.

3. Przepisów artykułu niniejszego nie stosuje się na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego austriackiego.

Art. 71. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego austriackiego stosuje się nadto przepisy następujące:

- 1) do podania o uzyskanie wpisu w księdze hipotecznej na rzecz właścicieli obligacji nie potrzeba załączać dokumentu dłużnego;
- 2) sąd grodzki miejsca zamieszkania (siedziby) dłużnika ustanowi na jego wniosek kuratora dla doręczeń uchwał sądu hipotecznego, dotyczących praw właścicieli obligacji.

R o z d z i a ł 3.

Przepisy dla obszaru mocy obowiązującej kodeksu cywilnego niemieckiego.

Art. 72. 1. Przepisy prawa niniejszego nie naruszają praw i obowiązków pełnomocnika hipotecznego, ustanowionego na podstawie § 1189 kodeksu cywilnego niemieckiego. Ponadto pełnomocnikowi temu służy prawo zwoływania zgromadzenia właścicieli obligacji tak, jak pełnomocnikowi, wybranemu przez zgromadzenie właścicieli obligacji.

2. Jeżeli w przypadku, określonym w ust. 1, dla ustanowienia nowego pełnomocnika hipotecznego na miejsce dotychczasowego konieczne jest współdziałanie wierzycieli, zgromadzenie właścicieli obligacji może powziąć uchwałę, obowiązującą wszystkich właścicieli obligacji danej emisji, co do ustanowienia nowego pełnomocnika. Uchwała taka zapada większością 3/4 głosów oddanych.

3. Na wniosek właścicieli obligacji, reprezentujących przynajmniej 1/5 ogólnej wartości nominalnej obligacji danej emisji, będących w obiegu, sąd może z ważnych powodów odwołać pełnomocnika, ustanowionego przy hipotece na rzecz właścicieli obligacji na podstawie § 1189 kodeksu cywilnego, lub na jego miejsce mianować innego. Właściwy jest sąd grodzki siedziby dłużnika. Sąd wysłucha przed wydaniem orzeczenia w miarę możliwości dłużnika, a także pełnomocnika hipotecznego, jeżeli ma go odwołać. Na orzeczenie sądu służy natychmiastowo zażalenie. Sąd może wydać zarządzenie tymczasowe przed wydaniem orzeczenia w sprawie wniosku o odwołanie pełnomocnika hipotecznego.

4. Sąd, który odwołał lub mianował pełnomocnika hipotecznego, zarządzi dokonanie odpowiedniego wpisu w księdze gruntowej.

5. Nie stosuje się przepisów § 44 ust. 1 ustawy o księgach gruntowych przy ujawnianiu

w księdze gruntowej zmiany pełnomocnika hipotecznego.

Art. 73. 1. Stosuje się przepisy art. 72 również do pełnomocnika właścicieli obligacji, ustanowionego na podstawie przepisów, które obowiązywały przed wejściem w życie kodeksu cywilnego niemieckiego.

2. Pełnomocnik, wymieniony w ust. 1, jest zrównany w rozumieniu § 44 ust. 2 ustawy o księgach gruntowych z pełnomocnikiem hipotecznym, ustanowionym na podstawie § 1189 kodeksu cywilnego niemieckiego.

DZIAŁ VI.

Przepisy końcowe.

Art. 74. Ustawa niniejsza nie dotyczy listów zastawnych.

Art. 75. Stosuje się do obligacji, emitowanych przez Państwo, jedynie przepisy art. 67 — 69, 70 ust. 2 i 3 i art. 71 z tą zmianą, że protokoły unieważnienia obligacji, przewidziane w art. 69, będzie sporządzał organ, wyznaczony przez Ministra Skarbu.

Art. 76. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc przepisy, dotyczące przedmiotów, unormowanych w tej ustawie. W szczególności tracą moc:

- 1) dekret nadworny austriacki z dnia 17 grudnia 1847 r. (Zb. u. sąd. Nr 1105) oraz ustawy austriackie: z dnia 24 kwietnia 1874 r. (Dz. u. p. austr. Nr 49), z dnia 5 grudnia 1877 r. (Dz. u. p. austr. Nr 111), o ile przepisy tych ustaw dotyczą posiadaczy udziałowych zapisów dłużnych, i z dnia 27 grudnia 1905 r. (Dz. u. p. austr. Nr 213);
- 2) ustawa niemiecka z dnia 4 grudnia 1899 r. (Dz. u. Rzeszy r. 1899, str. 691) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 14 maja 1914 r. (Dz. u. Rzeszy r. 1914, str. 121), o ile dotyczy obligacji.

Art. 77. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 78. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obszarze Państwa z dniem 1 lipca 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 1 lipca 1939 r. Nr 58, poz. 379).

403

U S T A W A

z dnia 28 czerwca 1939 r.

o ratyfikacji układu płatniczego między Polską a Francją.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji układu płatniczego między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską, podpisanego w Paryżu dnia 27 marca 1939 r.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Zagranicznych, wykonanie zaś postanowień powyższego układu — Ministrom Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 7 lipca 1939 r. Nr 60, poz. 397).

404

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 28 czerwca 1939 r.

o tymczasowym wprowadzeniu w życie postanowień układu handlowego między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką.

Na podstawie art. 52 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Wprowadza się tymczasowo w życie postanowienia układu handlowego między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką, podpisanego w Bratisławie dnia 2 maja 1939 r.

(2) Tekst wspomnianego układu handlowego zawarty jest w załączniku do rozporządzenia niniejszego.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Zagranicznych, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 57, poz. 373).

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 czerwca 1939 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 404).

obydwoma krajami, do czasu zawarcia Konwencji Handlowej i Nawigacyjnej postanowili zawrzeć Układ Handlowy i mianowali w tym celu Pełnomocnikami:

UKŁAD HANDLOWY
między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką z dnia 2 maja 1939 roku.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Pana Mieczysława CHAŁUPCZYŃSKIEGO,
Chargé d'Affaires oraz

i

RZĄD REPUBLIKI SŁOWACKIEJ

Pana Tadeusza GEPPERTA, Dyrektora Departamentu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu,

ożywni pragnieniem stworzenia podstawy umownej dla stosunków handlowych między

Rząd Republiki Słowackiej

Pana Dr Ferdynanda ĎURČANSKEHO, Ministra Spraw Zagranicznych oraz

Pana Dr Stefana POLYAKA, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego,

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia.

Artykuł pierwszy.

Wytwory gleby i przemysłu pochodzące i przychodzące z obszaru celnego jednej z Wysokich Układających się Stron będą podlegały przy przywozie na terytorium drugiej Strony traktowaniu kraju najbardziej uprzywilejowanego odnośnie do wszystkiego, co się tyczy ceł i wszelkich opłat dodatkowych, sposobu ich pobierania, jak również klasyfikacji i interpretacji taryf oraz przepisów, formalności i obciążeń, związanych z czynnościami przy odprawie celnej.

Traktowanie na stopie państwa największego uprzywilejowania, przewidziane w ustępie pierwszym, będzie również stosowane przy wywozie wytworów gleby i przemysłu z obszaru celnego jednej z Wysokich Układających się Stron na obszar celnym drugiej Strony.

Artykuł 2.

Dopóki nie będzie mogła być wprowadzona całkowita wolność handlu pomiędzy obu Wysokimi Układającymi się Stronami, zakazy lub ograniczenia przywozu lub wywozu, które są lub będą w mocy na obszarze celnym jednej z Wysokich Układających się Stron, będą mogły być stosowane do handlu drugiej Strony tylko w tym wypadku, jeśli zakazy lub ograniczenia te dotyczyć będą również innych państw.

Artykuł 3.

Postanowienia wymienione w poprzednim artykule nie mają zastosowania do niżej wyszczególnionych zarządzeń prohibicyjnych lub ograniczających, pod warunkiem jednakże, że nie będą one stosowane w sposób stanowiący dowolną dyskryminację między państwami obcymi, gdzie istnieją te same warunki, ani też w sposób, który by stanowił ukryte ograniczenie we wzajemnej wymianie towarów:

- 1) zakazy lub ograniczenia dotyczące bezpieczeństwa publicznego;
- 2) zakazy lub ograniczenia ustanawiane ze względów moralnych lub humanitarnych;
- 3) zakazy lub ograniczenia ustanawiane ze względu na zdrowie publiczne, ochronę zwierząt lub roślin przeciwko chorobom i szkodnikom, o ile te sprawy nie są uregulowane specjalnymi umowami;
- 4) zakazy lub ograniczenia wywozu mające na celu ochronę majątku narodowego, artystycznego, historycznego lub archeologicznego;
- 5) zakazy lub ograniczenia stosowane do złota, srebra, monet lub pieniędzy papierowych i papierów wartościowych;
- 6) zakazy lub ograniczenia, mające na celu rozciągnięcie na wytwory zagraniczne systemu ustanowionego wewnątrz kraju dla produkcji, handlu, przewozu i spożycia podobnych artykułów krajowych;
- 7) zakazy lub ograniczenia stosowane do wytworów, które, o ile chodzi o produkcję lub handel, stanowią lub będą stanowić przedmiot monopolów państwowych lub monopolów wykonywanych pod kontrolą państwa.

Artykuł 4.

Rozumie się, że postanowienia artykułów 2 i 3 nie naruszają w niczym prawa obu Wysokich Układających się Stron do poczynienia koniecznych zarządzeń celem ochrony żywotnych interesów państwa w okolicznościach wyjątkowych i nadzwyczajnych.

Artykuł 5.

Traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego przewidziane w artykułach poprzednich nie będzie miało zastosowania:

- a) do przywilejów, których się udziela lub które mogłyby być w przyszłości udzielone przez jedną z Wysokich Układających się Stron dla ułatwienia obrotu granicznego w strefie nie przekraczającej 15 kilometrów od jej granic;
- b) do korzyści specjalnych wynikających z unii celnej;
- c) do przywilejów, ułatwień i immunitetów, które Polska udzieliła lub mogłaby udzielić krajom Bałtyckim, a mianowicie

cie: Łotwie, Estonii, Litwie lub Finlandii, zawsze o tyle, o ile wymienione korzyści nie zostały udzielone żadnemu innemu krajowi.

Artykuł 6.

Onłaty wewnętrzne, które na obszarze jednej z Wysokich Układających się Stron, czy to na rachunek państwa lub gminy czy też innego związku prawa publicznego, obciążają lub obciążać będą wytwarzanie, przyrządzanie lub spożycie pewnego towaru, nie mogą wytworów drugiej Strony pod żadnym pozorem dotknąć silniej lub w sposób bardziej uciążliwy, aniżeli tego samego rodzaju wytwory własnego kraju lub najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł 7.

Celem zapewnienia wzajemnemu handlowi korzyści wynikających z niniejszego Układu i stwierdzenia pochodzenia wytworów gleby i przemysłu przywożonych z obszaru celnego jednej ze Stron, władze drugiej Strony będą mogły wymagać, aby te towary zaopatrzone były w świadectwa pochodzenia, wystawione przez władze i instytucje, uznane przez kraj przeznaczenia.

Władze kraju przeznaczenia będą miały prawo żądać uwierzytelnienia świadectwa pochodzenia przez swego dyplomatycznego lub konsularnego zastępcę, z wyjątkiem gdy świadectwa te będą wystawiane przez organy państwowe.

Artykuł 8.

Obie Wysokie Układające się Strony zgadzają się, aby traktować z jak największą przychylnością wszelkie możliwości do wzmoczenia wymiany handlowej pomiędzy obu sąsiadującymi krajami.

Artykuł 9.

Rząd Polski, któremu powierzono zostało prowadzenie spraw zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska, zgodnie z artykułem 104 Traktatu Wersalskiego i artykułami 2 i 6 Konwencji Paryskiej między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem z 9 listopada 1920 roku, zastrzega sobie prawo oświadczenia, że Wolne Miasto Gdańsk jest Stroną kontraktującą w niniejszym Układzie i że bierze na siebie obowiązki oraz nabywa prawa w nim ustalone.

Zastrzeżenie to nie dotyczy postanowień niniejszego Układu, które Rzeczpospolita Polska odnośnie do Wolnego Miasta Gdańska już zawarła na zasadzie praw przysługujących Polsce traktatowo.

Artykuł 10.

O ileby założenia, z których obydwie Wysokie Umawiające się Strony wychodziły w chwili podpisywania niniejszego Układu, nie ziściły się lub o ileby jedna ze Stron uważała się za pokrzywdzoną na skutek niekorzystnego rozwoju, jaki nastąpił, lub na skutek zarządzeń powziętych przez drugą Stronę w dziedzinie gospodarczej, każda z Wysokich Umawiających się Stron może wystąpić z wnioskiem o bezwzględne rokowania w celu zaradzenia temu stanowi rzeczy.

Gdyby rokowania te w przeciągu miesiąca, licząc od dnia zgłoszenia wniosku, nie doprowadziły do zadawalającego rezultatu, wówczas Strona, która uważa się za pokrzywdzoną, ma prawo wypowiedzieć Układ niniejszy z terminem sześciotygodniowym od daty notyfikacji tego wypowiedzenia.

Artykuł 11.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany a dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie, jak tylko to będzie możliwe. Wejdzie on w życie 30 dnia po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych i będzie obowiązywał jeden rok od dnia jego wejścia w życie.

W razie niewymówienia niniejszego Układu na 3 miesiące przed upływem powyższego okresu rocznego, będzie on uważany za przedłużony w drodze milczącej zgody na okres nieograniczony i może być wypowiedziany w każdej chwili z tym, że Układ przestanie obowiązywać po upływie 3 miesięcy od daty wypowiedzenia.

Układ niniejszy został sporządzony w dwóch oryginałach, każdy w języku polskim i słowackim, przy czym obydwie teksty są jednakowo miarodajne.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszy Układ i wycisnęli na nim swoje pieczęcie.

Sporządzono w Bratisławie, dnia 2 maja 1939 roku.

m. p. *M. Chałupczyński*

m. p. *T. Geppert*

m. p. *Dr F. Durčanský*

m. p. *Dr Štefan Polyák*

405

DRUGI UKŁAD DODATKOWY

podpisany w Atenach dnia 30 września 1938 r. do konwencji z dnia 22 kwietnia 1931 roku między Polską a Grecją, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji powietrznej.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

Dnia trzydziestego września tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku podpisany został w Atenach między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Greckiego II Układ Dodatkowy do konwencji z dnia 22 kwietnia 1931 r. między Polską a Grecją, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji powietrznej.

Układ ten brzmi jak następuje:

II UKŁAD DODATKOWY

do Konwencji między Polską a Grecją, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji powietrznej, podpisanej w Atenach dnia 22 kwietnia 1931 r.

JEGO EKSCLENCJA PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
i
JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL
HELLENÓW,

ożywieni jednakowym pragnieniem dalszego rozwoju połączeń lotniczych między obydwojoma krajami, postanowili zawrzeć w tym celu, na zasadzie postanowień artykułu 3 Konwencji między Polską a Grecją, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji powietrznej, podpisanej w Atenach dnia 22 kwietnia 1931 r., drugi Układ Dodatkowy do wymienionej Konwencji i wyznaczili swymi odnośnymi Pełnomocnikami:

J. E. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

J. E. Pana Władysława de Schwarzburg-Günthera, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Rzeczypospolitej Polskiej w Atenach, i

Pana Majora Zygryda Piątkowskiego, Delegata Polskiego Ministerstwa Komunikacji,

J. K. M. Król Hellenów:

J. E. Pana Mikołaja Mavroudis, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i

J. E. Generała Piotra Economakos, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Powietrza, którzy, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Rząd Królestwa Grecji udzieli polskiemu przedsiębiorstwu żeglugi powietrznej, wyzna-

Przekład.

czonemu przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zezwoleń niezbędnych dla eksploatacji, przez terytorium greckie, linii regularnej komunikacji powietrznej:

Warszawa — Ateny do Azji i z powrotem.

Szlak tej linii przechodzić będzie przez Czechosłowację, Węgry i Jugosławię z lądowaniem lub bez w tych krajach.

Obowiązującym dla tej linii punktem lądowania na terytorium greckim będą Ateny.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej udzieli greckiemu przedsiębiorstwu żeglugi powietrznej, wyznaczonemu przez Rząd Królestwa Grecji zezwoleń niezbędnych dla eksploatacji na terytorium polskim linii regularnej komunikacji powietrznej:

Ateny — Warszawa — Gdynia przez Jugosławię, Węgry i Czecho-Słowację z lądowaniem lub bez w tych krajach i z powrotem.

Artykuł 2.

Niniejszy Układ będzie ratyfikowany i dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie w najkrótszym czasie.

Pozostanie on w mocy tak długo jak Konwencja wymieniona we wstępie niniejszego Układu, a w tym co dotyczy wejścia w życie, rewizji i przedłużenia, na tych samych warunkach, jakie są określone w ustępie 2 artykułu 19 powyższej Konwencji.

Sporządzono w Atenach w dwóch egzemplarzach, dnia trzydziestego września tysiąc dziewięćset trzydziestego ósmego roku.

Na dowód czego Pełnomocnicy podpisali niniejszy Układ i wycisnęli na nim swe pieczęcie.

L. S. Władysław de Schwarzburg-Günther
L. S. Zygryd Piątkowski
L. S. Mavroudis
L. S. P. Economakos

Zaznajomiwszy się z powyższym układem, uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości, jak i w każdym z postanowień w nim zawartych; oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego, wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 2 maja 1939 roku.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów

(—) *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych

(—) *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 14 lipca 1939 r. Nr 62, poz. 406).

406

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 5 czerwca 1939 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych drugiego układu dodatkowego, podpisanego w Atenach 30 września 1938 r., do konwencji z dnia 22 kwietnia 1931 r. między Polską a Grecją, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji lotniczej.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 2 drugiego układu dodatkowego, podpisanego w Atenach 30 września 1938 r., do konwencji między Polską a Grecją z dnia 22 kwietnia 1931 r., dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji lotniczej (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 39, poz. 402), wymiana dokumentów ratyfikacyjnych tego układu nastąpiła w Warszawie dnia 20 maja 1939 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 14 lipca 1939 r. Nr 62, poz. 407).

407

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o zmianie granic powiatów tureckiego i konińskiego, w województwie poznańskim.

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austriacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnic austriacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gromady Sarbicko i Gadowskie Holandry Stare, w powiecie konińskim, województwie poznańskim, włącza się do gminy wiejskiej Tuliszków, w powiecie tureckim, województwie poznańskim.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

i Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 360).

408

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1938 r. o przepisach przejściowych i uzgadniających, związanych z rozciągnięciem przepisów celnych na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie 1938 r.

Na podstawie art. 1 pkt 43) i 50) i art. 3 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych aktów ustawodawczych na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 534) oraz art. 5 pkt 1) i art. 10 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 listopada 1938 r. o zjednoczeniu z Rzeczpospolitą Polską ziem odzyskanych w listopadzie 1938 r. i o rozciągnięciu na te ziemie mocy obowiązującej niektórych aktów ustawodawczych (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 585) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1938 r. o przepisach przejściowych i uzgadniających, związanych z rozciągnięciem przepisów celnych na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 99, poz. 660) § 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 7. Zwolnienia od należności celnych, przewidziane w § 1 pkt 1, 2, 5, 6 i 7, mogą być stosowane do towarów zgłoszonych do odprawy celnej w okresie do dnia 31 grudnia 1938 r., zwolnienia zaś od należności celnych, przewidziane w § 1 pkt 3, 4, 8, 9 i 10 — do towarów zgłoszonych do odprawy celnej w okresie do dnia 30 czerwca 1939 r.”.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1939 r.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 361).

409

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów o oznaczaniu pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym.

Na podstawie art. 7 ust. 1) lit. a) ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 56, poz. 467) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. o oznaczaniu pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym (Dz. U. R. P. Nr 68, poz. 493) wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 1 ust. (2) na końcu dodaje się zdanie w brzmieniu:

„Jeżeli na opakowaniu lub naczyniu, służącym jako opakowanie towaru, wyciśnięte są lub wydrukowane na stałe oznaczenia, dotyczące danych określonych w § 1 ust. (1), treść tych oznaczeń powinna się zgadzać z oznaczeniami, umieszczonymi na etykietach.”;

2) w § 2 pkt 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) artykułów żywności, środków odżywczych i dietetycznych oraz piwa w butelkach,

jeżeli towary te są sprzedawane w gotowym opakowaniu lub naczyniu, służącym jako opakowanie towaru.”.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej oraz Sprawiedliwości.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*
Minister Opieki Społecznej:
Marian Zyndram-Kościałkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 57, poz. 374).

410

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 czerwca 1939 r.

o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia żołnierzy wojska i marynarki wojennej oraz funkcjonariuszów państwowych administracji wojskowej w czasie wojny i mobilizacji.

Na podstawie art. 1, 9, 29 ust. (1), art. 38, 40 i 51 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska i marynarki wojennej (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 43, poz. 362) oraz art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663) zarządza się co następuje:

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Rozporządzenie niniejsze reguluje w czasie wojny i mobilizacji należności za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia w kraju, na obszarze w. m. Gdańska i na całym obszarze wojennym żołnierzy wojska i marynarki wojennej w służbie czynnej oraz funkcjonariuszów państwowych administracji wojskowej w służbie czynnej.

2. Minister Spraw Wojskowych może zarządzić stosowanie rozporządzenia niniejszego również w czasie pokoju, jeżeli wymaga tego interes wojska lub marynarki wojennej.

§ 2. 1. Żołnierzami w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są:

- 1) oficerowie służby stałej;
- 2) oficerowie i podchorążowie rezerwy, powołani do służby czynnej celem przemianowania na oficerów służby stałej;
- 3) oficerowie oraz podoficerowie i szeregowcy stanu spoczynku;
- 4) oficerowie rezerwy, pospolitego ruszenia i pomocniczej służby wojskowej;
- 5) oficerowie na czas wojny;
- 6) podoficerowie i szeregowcy zawodowi;
- 7) podoficerowie i szeregowcy nadterminowi;
- 8) podchorążowie;
- 9) podoficerowie i szeregowcy pełniący zasadniczą służbę wojskową;
- 10) podoficerowie i szeregowcy rezerwy, pospolitego ruszenia i pomocniczej służby wojskowej;
- 11) wszystkie inne osoby uznane na podstawie szczególnych przepisów za równorzędne z żołnierzami wymienionymi w pkt 1 — 10.

2. Funkcjonariuszami państwowymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są:

- 1) urzędnicy;
- 2) praktykanci;
- 3) niżsi funkcjonariusze.

§ 3. Wyrazy „małżonek”, „dzieci” lub „rodzina” używane w przepisach rozporządzenia niniejszego oznaczają pozostających na utrzymaniu osób wymienionych w § 1:

- 1) żonę z wyjątkiem sądownie separowanej, jeżeli na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji;
- 2) męża zupełnie niezdolnego do zarobkowania;
- 3) dzieci ślubne, uprawnione i pasierbów do ukończenia osiemnastu lat, jeżeli zaś uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończenia dwudziestu czterech lat z wyjątkiem tych, które wstąpiły w związki małżeńskie.

R o z d z i a ł II.

Podróże służbowe, delegacje i przeniesienia w kraju, na obszarze w. m. Gdańska i na całym obszarze wojennym.

§ 4. 1. Czasowe opuszczenie przez osoby wymienione w § 1 na zlecenie przełożonego w celach służbowych: miejscowości poza obszarem wojennym, w której posiadają one stałą przynależność służbową albo miejsca zakwaterowania na obszarze wojennym stanowi:

- 1) podróż służbową, jeżeli zleczone czynności służbowe wykonuje żołnierz lub funkcjonariusz państwowy z ramienia swej władzy służbowej;
- 2) delegację, jeżeli w celach służbowych został żołnierz lub funkcjonariusz państwowy czasowo oddany do dyspozycji innej władzy.

2. Należności za podróże służbowe lub delegacje nie służą w razie:

- 1) czasowego skierowania żołnierza lub funkcjonariusza państwowego, pełniących służbę poza obszarem wojennym, do miejsca położonego bliżej niż dwa km od budynku, w którym mieści się jego urząd;

- 2) czasowego skierowania żołnierza lub funkcjonariusza państwowego, pełniących służbę na obszarze wojennym, do miejsca położonego bliżej niż pięć km od miejsca zakwaterowania;
- 3) czasowego skierowania żołnierza lub funkcjonariusza państwowego z jednej jednostki organizacyjnej do drugiej na obszarze operacyjnym, jeżeli przy tym skierowaniu nie zachodzi potrzeba opuszczenia obszaru operacyjnego;
- 4) podróży i marszów w oddziałach zwartych oraz podróży i marszów, za które służą specjalne należności;
- 5) podróży i marszów na obszarze wojennym, spowodowanych wykonywaniem zadań i czynności objętych regulaminem służby polowej oraz wynikłych z operacyjnego użycia służb.

§ 5. 1. Podróż służbowa oraz delegacja do jednej miejscowości może trwać zasadniczo tylko sześć tygodni. Jeżeli po upływie tego czasu zachodzi potrzeba dalszego pełnienia przez odbywającego podróż lub delegację czynności służbowych w miejscowości, do której został skierowany, wówczas miejscowość ta staje się jego zwykłym miejscem służbowym i za dłuższy w niej pobyt nie służą należności z tytułu podróży lub delegacji. W tym przypadku powrót do dawnego miejsca służbowego uważa się za przeniesienie w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

2. Naczelny Wódz, Minister Spraw Wojskowych oraz upoważnione przez niego władze mogą w wyjątkowych przypadkach przedłużać ustalony w ust. 1 okres sześciu tygodni.

3. Ograniczenie czasu wskazane w ust. 1 nie dotyczy funkcjonariuszów państwowych, pozostających w podróży służbowej lub delegacji na obszarze wojennym.

§ 6. 1. Przeniesieniem w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest zmiana stałego miejsca służbowego, połączona ze zmianą miejscowości, a na obszarze wojennym — zmiana stałej przynależności służbowej.

2. Należności za przeniesienie nie służą:

- 1) jeżeli odległość od budynku, w którym mieści się dotychczasowa siedziba służbowa poza obszarem wojennym, do nowego miejsca służbowego wynosi mniej niż dwa km;
- 2) jeżeli odległość od dotychczasowego do nowego miejsca zakwaterowania na obszarze wojennym wynosi mniej niż pięć km.

R o z d z i a ł III.

Należności z tytułu podróży służbowych, delegacji i przeniesień w kraju i na całym obszarze wojennym.

§ 7. 1. W razie podróży służbowej lub delegacji osobom wymienionym w § 1 służą:

- 1) diety;
- 2) przejazd na koszt Skarbu Państwa;
- 3) przewóz bagażu na koszt Skarbu Państwa.

2. Podoficerom i szeregowcom pełniącym zasadniczą służbę wojskową, nadterminowym, podchorążym oraz podoficerom i szeregowcom rezerwy, pospolitego ruszenia i pomocniczej służby wojskowej diety nie służą, jeżeli mogą korzystać z wyżywienia w naturze (z kotła).

3. W razie zbiegu uprawnień do pobierania diet z uprawnieniem do pobierania dodatku bojowego z żywnościowym albo polowego z żywnościowym, żołnierz zachowuje tylko to uprawnienie, które jest dla niego pod względem wysokości korzystniejsze.

§ 8. 1. Diety wynoszą dziennie:

1) dla oficerów w stopniu:

Marszałka	70 zł
Generała broni, admirała	50 "
Generała dywizji, wiceadmirała	35 "
Generała brygady, kontradmirała	25 "
Pułkownika, komandora	17 "
Podpułkownika, komandora - porucznika	15 zł
Majora, komandora - podporucznika	13 "
Kapitana	10 "
Porucznika, podporucznika	8 " ;

2) dla podoficerów i szeregowców wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2), 3) i 6) w stopniu:

Chorążego (równorzędnego)	8 zł
Starszego sierżanta (równorzędnego), sierżanta (równorzędnego)	7 "
Plutonowego (równorzędnego)	6 "
Kaprala (równorzędnego), starszego marynarza zawodowego	5 "

3) dla podoficerów i szeregowców wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 7) — 10):

a) podoficerów (równorzędnych)	2 zł
b) starszych szeregowców i szeregowców (równorzędnych)	1.60 zł;

4) dla funkcjonariuszów państwowych, pobierających uposażenia:

według grupy IV	25 zł
" " V	17 "
" " VI	13 "
" " VII	10 "
" " VIII	8 "
" " IX	7 "
" " X	6 "
" " XI, XII	5 "

2. W razie awansu wyższe diety należą się od dnia, od którego służy prawo do wyższego uposażenia.

§ 9. 1. Jednostką obliczenia diet jest dwudziestoczerogodzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tegoż miejsca, przy czym:

- 1) jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa dłużej niż dwadzieścia cztery godziny, należy się za końcowy okres czasu, wynoszący dwanaście lub więcej godzin — cała dieta, za okres zaś czasu wynoszący od sześciu do dwunastu godzin — połowa diety;
- 2) jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa krócej niż dwadzieścia cztery godziny, należy się połowa diety, jeżeli pobyt ten trwa sześć lub więcej godzin, a cała dieta tylko w tym przypadku, gdy pobyt poza zwykłym miejscem służbowym, trwający dłużej niż sześć godzin, przypada na porę nocną między godzinami dwudziestą pierwszą a szóstą.

2. Czas rozpoczęcia i zakończenia podróży liczyć należy według czasu odejścia lub przyścia pociągu, statku lub innego środka komunikacyjnego, mającego ustalony oficjalny rozkład jazdy. Przy użyciu środka komunikacyjnego, który nie ma oficjalnego rozkładu jazdy, miarodajny jest czas ruszenia z miejsca i czas powrotu takim środkiem. Czas opóźnienia środka lokomocji, mającego oficjalny rozkład jazdy, liczyć należy tylko wtedy, gdy opóźnienie wynosi więcej niż jedną godzinę i zostanie udowodnione.

3. Gdy przejazd odbywa się różnymi środkami lokomocji, należy do czasu trwania przejazdu wliczać również uzasadnione przerwy między przejazdami poszczególnymi środkami lokomocji.

§ 10. 1. Przy podróży służbowej lub delegacji wypłaca się diety w pełnej wysokości tylko przez pierwsze dwa tygodnie licząc od dnia następującego po dniu przybycia do celu podróży lub miejsca delegacji, po upływie zaś tego czasu — diety zmniejszone o 30%. Jeżeli podróż służbowa lub delegacja do jednej miejscowości, wskutek przedłużenia przez władze określone w § 5 ust. 2, trwa dłużej niż osiem tygodni, wypłaca się diety zmniejszone o 40%.

2. Gdy podróż służbowa lub delegacja odbywa się do dwóch lub więcej miejscowości, czas określony w ust. 1 liczy się od początku przy każdej zmianie miejscowości.

§ 11. Diety należą się również za niedziele i święta, przypadające w czasie trwania podróży służbowej, delegacji lub przeniesienia.

§ 12. Diety należą się także w przypadku zachorowania w czasie podróży służbowej lub delegacji, przez cały czas spowodowanego chorobą pobytu w odnośnej miejscowości, jednak

z ograniczeniem wynikającym z § 5 i pod warunkiem stwierdzenia choroby świadectwem lekarskim. Diety za czas choroby nie służą w razie umieszczenia uprawnionego na koszt Skarbu Państwa w szpitalu.

§ 13. Pozostającemu w podróży służbowej lub delegacji nie służy prawo do diet za czas urlopu. Czasu urlopu nie zalicza się do okresu wskazanego w § 5 ust. 1 ani też do okresu wskazanego w § 10 ust. 1.

§ 14. 1. Prawo przejazdu upoważnia do odbycia podróży na koszt Skarbu Państwa pociągiem, statkiem, samolotem, autobusem lub innym środkiem komunikacji oraz do otrzymania ryczałtu na pokrycie kosztów dojazdu do dworca i z dworca kolejowego, do przystani i z przystani, do stacji autobusowej, lotniczej i z tych stacyj.

2. Jeżeli przejazd użytym środkiem komunikacji nie mógł być kredytowany, służy jadącemu zwrot poniesionych kosztów; w tych przypadkach osoby uprawnione do ulg otrzymują zwrot opłaty ulgowej.

§ 15. 1. Przy przejazdach na koszt Skarbu Państwa koleją, statkiem, autobusem, samolotem służy:

- 1) prawo przejazdu pierwszą klasą: żołnierzom w stopniu od marszałka do majora (równorzędnego) włącznie, oficerom towarzyszącym służbowo przy przejazdach przedstawicieli państw obcych, misyj zagranicznych, oficerów armij obcych, jak również adiutantom i oficerom ordynansowym, podróżującym służbowo w pierwszej klasie razem ze swymi dowódcami pułków (równorzędnymi) i wyższymi oraz urzędnikom grup IV i V;
- 2) prawo przejazdu drugą klasą: oficerom i urzędnikom nieobjętym przepisem pkt 1) oraz chorążym (równorzędnym) i podchorążym;
- 3) prawo przejazdu trzecią klasą: podoficerom i szeregowcom oraz niższym funkcjonariuszom państwowym.

2. Jeżeli dany środek komunikacyjny posiada tylko dwie klasy, prawo przejazdu pierwszą klasą służy również osobom wymienionym w ust. 1 pkt 2), a prawo przejazdu drugą klasą osobom wymienionym w ust. 1 pkt 3).

3. Prawo przejazdu na koszt Skarbu Państwa służy z reguły pociągami osobowymi. Przejazd pociągami pośpiesznymi, motorowo-ekspresowymi lub samolotami dozwolony jest tylko wtedy, jeżeli podróż służbowa ma charakter nagły, albo gdy przez użycie szybszych środków komunikacyjnych zaoszczędza się diety. Władza zarządzająca podróż służbową powinna potwierdzić potrzebę użycia pociągu po-

śpiesznego, motorowo-ekspresowego lub samolotu.

4. Jeżeli zaszła potrzeba przejazdu szybszym środkiem komunikacyjnym, w którym nie ma trzeciej klasy, służy osobom wymienionym w ust. 1 pkt 3), prawo przejazdu klasą drugą.

5. Jeżeli odbywający podróż służbową lub delegowany był zobowiązany do wykupienia tzw. miejscówki (kuponu na miejsce itp.) przysługuje mu prawo do zwrotu poniesionych kosztów miejscówki.

6. Władza zarządzająca podróż służbową może przyznać osobom mającym prawo przejazdu pierwszą klasą, zwrot faktycznie poniesionych i udowodnionych kosztów użycia jednego miejsca w wozie sypialnym, jeżeli podróż koleją trwa dłużej niż sześć godzin między dwudziestą pierwszą a szóstą godziną, a zarazem podróż służbową ma charakter nagły i zachodzi konieczność pełnienia następnego dnia czynności urzędowych. Nie dotyczy to Naczelnego Wodza, ministra, dowódców armii, którym w każdym przypadku podróży służbowej służy prawo użycia całego przedziału sypialnego w wozie sypialnym. Zwrot kosztów zajęcia miejsca w wozie sypialnym wymaga dołączenia do rachunku kosztów podróży oryginalnego kuponu uprawniającego do zajęcia miejsca lub przedziału w wozie sypialnym.

§ 16. 1. Waga osobistego bagażu podróżnego nie może przekraczać:

- 1) pięćdziesięciu kg przy podróżach służbowych i delegacjach trwających co najmniej sześć dni;
- 2) stu kg przy podróżach służbowych i delegacjach trwających dłużej niż trzydzieści dni;
- 3) trzystu kg przy przeniesieniach.

2. Prawo przewozu bagażu służbowego, potrzebnego do spełnienia czynności urzędowej, jak akt, narzędzi, instrumentów itp. służy bez ograniczenia wagi i bez względu na czas trwania podróży służbowej lub delegacji, jednak konieczność przewozu bagażu służbowego oraz jego waga powinna być potwierdzona przez władzę zarządzającą podróż służbową, delegację lub przeniesienie.

§ 17. 1. Przy przejazdach kołowych końmi lub motorowymi środkami lokomocji, wynajętymi lub stanowiącymi własność prywatną odbywającego przejazd, zwraca się ceny podane w taryfie zatwierdzonej przez władze dla danych miejscowości. W razie braku takich taryf zwraca się cenę najmu koni lub motorowego środka lokomocji na podstawie oświadczenia odbywającego przejazd, w którym jest on obowiązany wymienić ilość kilometrów odbytej drogi kołowej oraz miejscowości początkową i końcową. W razie wątpliwości, czy podana cena odpowiada miejscowym stosunkom, może władza zasięgnąć informacji u właściwego

zarządu miejskiego (gminnego) i zależnie od otrzymanej informacji odpowiednio zmniejszyć kwoty najmu koni lub motorowego środka lokomocji.

2. Przy wspólnych podróżach kołowych należy zaliczyć jedną podwodę lub samochód co najmniej na dwie osoby. W razie równoczesnego przewozu większego bagażu służbowego wolno zaliczyć jedną podwodę lub samochód na każdą z jadących wspólnie osób.

3. Wydatek za użycie koni lub motorowych środków lokomocji zwraca się w całości tylko wtedy, jeżeli nie ma możliwości przejazdu tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami, wszelkiego rodzaju autobusami, statkami itp. z wyjątkiem przypadków nagłych oraz w razie potrzeby odbycia czynności urzędowych w większej liczbie miejscowości, jeżeli przez to oszczędza się diety. Jeżeli natomiast istnieje możliwość przejazdu tańszym środkiem lokomocji, wydatek za użycie koni lub motorowych środków lokomocji zwraca się tylko do wysokości ustalonej taryfy dla kursującego na danej przestrzeni najtańszego środka lokomocji; przepis ten nie ma zastosowania, gdy przejazd kursującym na danej przestrzeni najtańszym środkiem lokomocji mógł być kredytowany.

§ 18. 1. Za czynności służbowe wykonane w miejscach leżących w granicach garnizonu lub rejonu zakwaterowania na obszarze wojennym, lecz w odległości ponad dwa km od budynku, w którym mieści się urząd, należy się tylko zwrot kosztów za przejazd dorożką lub samochodem, w kwocie faktycznie wydanej i odpowiadającej miejscowym cenom. Jeżeli na danej przestrzeni istnieje tańszy środek komunikacyjny jak tramwaj, autobus itp. zwraca się koszt przejazdu tym środkiem komunikacyjnym.

2. W razie konieczności przewiezienia bagażu służbowego (§ 16 ust. 2) koszty przejazdu zwraca się bez względu na odległość.

§ 19. 1. Osobom wymienionym w § 2 ust. 1 pkt 1), 6) i 8) oraz w ust. 2 pkt 1) i 2) przyznaje się w gminach miejskich na koszty dojazdu do dworca kolejowego, przystani, stacji lotniczej lub autobusowej, jak również przejazdu z jednego dworca (przystani, stacji) na drugi, za każdy dojazd lub odjazd ryczałt w wysokości 1.50 zł.

2. Ryczałt ten nie należy się w przypadkach, gdy dojazd odbywa się służbowym środkiem lokomocji.

3. Gdy podróż służbową odbywa się do kilku miejscowości, przyznaje się ryczałt za dojazd w każdej miejscowości.

4. Jeżeli odległość od gmachu urzędu lub od mieszkania do dworca (przystani, stacji) wynosi więcej niż dwa km, można zastosować przepis § 18.

§ 20. 1. W razie zlecenia dodatkowej podróży służbowej lub delegacji do miejscowości położonych poza miejscem stanowiącym cel dotychczasowej podróży służbowej lub delegacji, uzupełnia się diety, jeżeli wypłacane są stosownie do § 10 w wymiarze zmniejszonym, do wysokości całej diety z ograniczeniem zawartym w § 5. Przepisy dotyczące przejazdu i przewozu bagażu stosuje się odpowiednio.

2. W razie odbywania dodatkowych podróży służbowych lub delegacji w ciągu pierwszych dwu tygodni pozostawania w podróży służbowej lub delegacji, za które służy cała dieta, nie wlicza się do tego okresu dni, przebytych w dodatkowej podróży służbowej lub delegacji.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do podróży służbowych lub delegacji, które trwają krócej niż sześć godzin; w razie podróży służbowej lub delegacji z miejsca stanowiącego jej cel do zwykłego miejsca służbowego, diety nie służą za czas pobytu w zwykłym miejscu służbowym.

§ 21. Odbywającym podróż służbową (delegację), przeniesionym następnie do miejscowości, stanowiącej uprzednio cel podróży służbowej (delegacji), służy prawo przejazdu do miejscowości, w której mieli stały przydział służbowy i z powrotem, oraz diety za czas tego przejazdu według zasad ustalonych dla podróży służbowych, jeżeli przejazd ten jest konieczny dla uregulowania spraw, wynikłych wskutek przeniesienia.

§ 22. 1. Do miejsca czynności służbowych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

2. Przy przejazdach kołowych odbywanych jednym ciągiem bez przerwy należy dążyć do odbycia co najmniej czterdziestu km drogi w jednym dniu, przy tym należy używać tylko takich środków komunikacyjnych, które nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży, połączone są z najmniejszymi kosztami dla Skarbu Państwa.

§ 23. 1. W razie przeniesienia osobom wymienionym w § 1 służą:

- 1) diety za czas jazdy i za pierwszą dobę pobytu na nowym miejscu służbowym;
- 2) przejazd na koszt Skarbu Państwa;
- 3) przewóz bagażu na koszt Skarbu Państwa (§ 16).

2. W przypadkach, gdy przeniesieni mają prawo do należności z tytułu przesiedlenia (§ 24) — służy im oprócz należności wymienionych w ust. 1 pkt 1) i 2):

- 1) przewóz urządzenia domowego na koszt Skarbu Państwa;
- 2) przejazd na koszt Skarbu Państwa małżonka i dzieci przeniesionego według przepisów odnoszących się do przeniesionego oraz jednej osoby ze służby we-

dług przepisów odnoszących się do niższych funkcjonariuszów państwowych;

- 3) diety dla małżonka i dzieci przesiedlonego za czas przejazdu do nowego miejsca i za pierwszą dobę pobytu w tym miejscu, a to dla małżonka w wysokości 75% i dla każdego dziecka w wysokości 50% diet przysługujących przesiedlonemu.

3. Przepis § 7 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 24. 1. Prawo do należności z tytułu przesiedlenia może być przyznane przez Naczelnego Wodza, Ministra Spraw Wojskowych lub położonych uprawnionych do dokonywania przeniesień — według swego uznania osobom wymienionym w § 2 ust. 1 pkt 1) — 6) i równorzędnym oraz osobom wymienionym w § 2 ust. 2 pkt 1) i 3) w przypadkach:

- 1) przeniesienia na inne miejsce służbowe;
- 2) służbowej konieczności powrotu do ewakuowanej poprzednio miejscowości;
- 3) wyznaczenia miejsca służbowego poza miejscowością zamieszkania w chwili powołania do czynnej służby,

jeżeli w tych wszystkich przypadkach przeniesiony uzasadni potrzebę przesiedlenia rodziny i wykaże, że na nowym miejscu służbowym ma zapewnione odpowiednie warunki mieszkaniowe.

2. Prawo do należności z tytułu przesiedlenia bez ograniczeń wynikających z ust. 1 służy:

- 1) osobom wymienionym w § 2 ust. 1 pkt 1) — 6) i równorzędnym, oraz osobom wymienionym w § 2 ust. 2 pkt 1) i 3) w razie konieczności dokonania przesiedlenia z powodu objęcia zarządzeniem wycofania miejscowości, w której osoby te posiadają stałą przynależność służbową lub stałe miejsce zamieszkania;
- 2) osobom wymienionym w § 2 ust. 1 pkt 1), 2) i 6) oraz w ust. 2 pkt 1) i 3) w przypadku pozostawienia ich po ukończeniu demobilizacji, na tym miejscu służbowym, na którym ich zastała demobilizacja i jeśli do tego miejsca były uprzednio przeniesione bez prawa do należności z tytułu przesiedlenia;
- 3) osobom wymienionym w § 2 ust. 1 pkt 3), 4) i 5) w razie przesiedlenia się do obranego miejsca zamieszkania po rozwiązaniu stosunku służbowego wskutek demobilizacji lub zwolnienia ze służby czynnej, jeżeli przy lub po powołaniu do służby czynnej zmieniły miejsce zamieszkania i w związku z tym uzyskały należności z tytułu przesiedlenia.

3. W razie zgrupowania na stacji załadowczej rodzin osób wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 1) — 6) oraz ust. 2 pkt 1) i 3), których zwy-

kłe miejsca służbowe znajdują się na obszarze wycofania, zgrupowanym służyć diety za czas przymusowego pobytu na stacji załadowczej w wysokości, przewidzianej w § 23 ust. 2 pkt 3) oraz przejazd do stacji załadowczej a w razie ustania potrzeby zgrupowania również i z powrotem — stosownie do § 23 ust. 2 pkt 2). W razie zarządzenia wycofania osób zgrupowanych na stacji załadowczej stosuje się do nich ust. 2 pkt 1).

§ 25. 1. Prawo przewozu urządzenia domowego na koszt Skarbu Państwa obejmuje:

- 1) przewóz tego urządzenia kolejowymi pociągami towarowymi lub statkami towarowymi, oraz
- 2) ryczałt na pokrycie wydatków łączonych z przesiedleniem w wysokości: samotnemu 50%, utrzymującemu rodzinę — 100% miesięcznego uposażenia, należnego w nowym miejscu służbowym, a przy zwolnieniu — należnego w ostatnim miejscu służbowym; za podstawę określenia wysokości ryczałtu służy uposażenie przewidziane w art. 5 i 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska i marynarki wojennej lub w art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych — z zasiłkiem wyrównawczym.

2. Jeżeli przewóz urządzenia domowego na koszt Skarbu Państwa koleją nie mógł być kredytowany albo gdy został on dokonany statkiem lub innym środkiem, zwraca się udowodniony koszt przewozu tylko do wysokości kosztów, jakieby wynikły przy użyciu normalnych towarowych pociągów lub statków na taką samą odległość. Osoby, którym służy prawo do ulg przy przewozie urządzenia domowego państwowymi lub zarządzanymi przez Państwo środkami komunikacyjnymi, otrzymują zwrot opłaty ulgowej.

§ 26. Należności, określone w § 23 ust. 2 i w § 24 wypłaca się: samotnym po udowodnieniu przewiezienia urządzenia domowego, zaś utrzymującym rodzinę, po udowodnieniu przewiezienia urządzenia domowego i po zameldowaniu rodziny w nowym miejscu służbowym, a ponadto:

- 1) w razie wycofania — po stwierdzeniu obowiązku wycofania;
- 2) w razie pozostania po zakończeniu demobilizacji na miejscu służbowym, uzyskanym przez przeniesienie po ogłoszeniu mobilizacji — po upływie trzydziestu dni od zakończenia demobilizacji;
- 3) w razie przeniesienia, służbowej konieczności powrotu do ewakuowanej uprzednio miejscowości albo w razie wyznaczenia powołanemu do służby

czynnej miejsca służbowego poza miejscowością jego zamieszkania — po zameldowaniu się w uzyskanym miejscu służbowym i objęciu tam czynności służbowych;

- 4) w przypadku zwolnienia ze służby czynnej (§ 24 ust. 2 pkt 3)) — po zameldowaniu się na stałe zamieszkanie w obranej miejscowości, w ciągu roku od dnia zwolnienia.

§ 27. 1. Wszelkie rachunki diet i kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowych, delegacji i przeniesień powinny być przedstawiane w terminie czternastu dni, liczonym od następnego dnia po odbyciu podróży lub delegacji, albo po przeniesieniu, rachunki zaś kosztów przewozu urządzenia domowego (§ 25) w terminie czternastu dni, liczonym od następnego dnia po dokonaniu przewozu.

2. Rachunki należności za podróże służbowe lub delegacje trwające dłużej niż trzydzieści dni, należy przedstawiać za każdy miesiąc kalendarzowy z dołu w ciągu czternastu pierwszych dni następnego miesiąca kalendarzowego. W takim samym terminie mogą być przedstawiane rachunki powtarzających się w ciągu miesiąca podróży służbowych, jeżeli w tych przypadkach nie zastosowano ryczałtów przewidzianych w § 29.

3. W przypadkach wskazanych w § 24 ust. 2 wypłata należności w razie nieobecności żołnierza (funkcjonariusza państwowego) może nastąpić do rąk upoważnionego, a w braku upoważnienia do rąk żony albo najstarszego z dzieci (pasierbów), jeżeli zaś są one nieletnie, do rąk ich opiekuna.

4. Każdy rachunek kosztów podróży służbowej lub delegacji musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej podróż lub delegację albo klauzulą przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży lub delegacji, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych oraz wykonanie zlecenia służbowego. Przepis ten nie dotyczy dowódców dywizyj, dowódców brygad, kawalerii i wyższych.

§ 28. Udającym się w podróż służbową, delegowanym, przeniesionym i ewakuowanym przysługuje prawo do zaliczki, nie przekraczającej przypuszczalnych kosztów podróży, należnych diet i kosztów przewozu urządzenia domowego. Przepis § 27 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 29. W przypadkach, w których podróże służbowe (delegacje) stale się powtarzają, Naczelny Wódz, Minister Spraw Wojskowych lub upoważnione przez niego władze mogą przyznać ryczałt zamiast kosztów przejazdu i diet. Ryczałt może być płatny z góry wraz z uposażeniem, albo w innych terminach. Zarządzenie o przyznaniu ryczałtu określa terminy jego wypłaty. Wypłata ryczałtu następuje każdorazowo na podstawie osobnego zarządzenia.

§ 30. Jeżeli w kraju cały oddział zostanie przeniesiony czasowo do innej miejscowości, należy stosować przepis § 7 z ograniczeniem zawartym w § 5.

§ 31. Oficerom Korpusu Kontrolerów przysługują przy podróżach służbowych odbywanych w celach kontrolnych dodatki do diet, płatny równocześnie z dietami w następującym wymiarze:

generałom	25% diet
pułkownikom	35% „
podpułkownikom, majorom i kapitanom	45% „

R o z d z i a ł IV.

Należności z tytułu podróży służbowych, delegacji i przeniesień na obszarze w. m. Gdańska.

§ 32. 1. Przepisy rozporządzenia niniejszego stosuje się także do podróży służbowych, delegacji i przeniesień na obszarze w. m. Gdańska z tą zmianą, że stawki diet zwiększa się o 20%.

2. Zwiększenie stawek diet stosuje się następująco:

- 1) jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa dłużej niż dwadzieścia cztery godziny, należy się w ciągu doby:
 - a) w razie pobytu na obszarze w. m. Gdańska od sześciu do dwunastu godzin — połowa diety zwiększonej o 20%, za pozostały zaś czas pobytu poza obszarem w. m. Gdańska — połowa diety nie zwiększonej,
 - b) w razie pobytu na obszarze w. m. Gdańska ponad dwanaście godzin — cała dieta zwiększona o 20%;
- 2) jeżeli pobyt poza zwykłym miejscem służbowym trwa krócej niż dwadzieścia cztery godziny, należy się:

- a) w razie pobytu na obszarze w. m. Gdańska sześć lub więcej godzin — połowa diety zwiększonej o 20%,
- b) w razie pobytu na obszarze w. m. Gdańska ponad sześć godzin w porze nocnej (między dwudziestą pierwszą a szóstą godziną) — cała dieta zwiększona o 20%.

3. Osoby, wymienione w § 2 ust. 1, pkt. 1) — 6) i równorzędne wyjeżdżające służbowo na obszar w. m. Gdańska, mogą otrzymać tytułem ryczałtu na uzupełnienie ubrania cywilnego:

- 1) przy pierwszym wyjeździe kwotę dwieście pięćdziesiąt zł;
- 2) przy każdym następnym wyjeździe kwotę sto czterdzieści pięć zł, jeżeli od otrzymania poprzedniego ryczałtu upłynęło trzy lata;
- 3) po upływie pierwszego roku pobytu służbowego na obszarze w. m. Gdańska kwotę sto czterdzieści pięć zł.

4. Osoby wymienione w § 2 ust. 1 pkt. 7) — 11) i równorzędne, wyjeżdżające służbowo na obszar w. m. Gdańska, otrzymują do użytku na czas trwania podróży ubranie cywilne w naturze, które pozostaje własnością Skarbu Państwa.

R o z d z i a ł V.

Przepisy końcowe.

§ 33. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

§ 34. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 23 marca 1939 r.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 11 lipca 1939 r. Nr 61, poz. 401).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 czerwca 1939 r.

o zasadach obliczenia i przerachowania roszczeń z tytułu umów ubezpieczeniowych, zawartych z byłą rosyjską Kasą emerytalną pracowników państwowych kolei żelaznych, przekształconą od dnia 1 stycznia 1917 r. na mocy ustawy z dnia 9 września 1916 r. (Zbiór praw i rozporządzeń Rządu Nr 257, poz. 1974 z 1916 r.) na kasę oszczędnościowo-zapomogową dla pracowników, rzemieślników i robotników państwowych kolei żelaznych.

Na podstawie art. 9 ust. (2) ustawy z dnia 14 marca 1933 r. o likwidacji mienia byłych rosyjskich kas emerytalnych i przezorności (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 146) zarządzam co następuje:

§ 1. 1. Za wartość zgłoszonego roszczenia w rublach przyjmuje się iloczyn z pomnożenia miesięcznej składki taryfowej, uwidocznionej w treści polisy, przez ilość miesięcy, za które te składki były rzeczywiście potrącane lub opłacone.

2. W przypadkach, gdy suma ubezpieczenia stała się wymagalna przed dniem 1 stycznia 1918 r., za wartość zgłoszonego roszczenia przyjmuje się całkowitą sumę ubezpieczenia, uwiarygodzoną w treści polisy.

§ 2. 1. Sumy, uzyskane z realizacji aktywów działu ubezpieczeń na życie, po pokryciu z nich kosztów likwidacji, zostaną użyte na zaspokojenie roszczeń z tytułu ubezpieczeń na życie.

2. Zgłoszone przez uprawnionych i przyjęte przez Komisję Likwidacyjną do spraw byłych rosyjskich kas emerytalnych roszczenia, obliczone w rublach według zasad, wskazanych w § 1, zostaną przerachowane na złote według stosunku sumy tych roszczeń do sum, wymienionych w ust. 1.

§ 3. 1. Jako końcowy termin opłacania składek ubezpieczeniowych przyjmuje się dla osób, które:

a) nie były ewakuowane — dzień 31 lipca 1915 r.,

b) były ewakuowane — dzień 31 grudnia 1917 r.

z tym zastrzeżeniem, że osoby te przed terminami, określonymi pod lit. a) i b), nie opuściły służby, uprawniającej do zawarcia ubezpieczenia z kasą emerytalną.

2. Zastrzeżenie, wymienione w ust. 1, nie dotyczy osób, które udowodnią oryginalnymi pokwitowaniami, że po terminach wymienionych w tym ustępie, względnie po opuszczeniu służby, opłacały nadal składki ubezpieczeniowe.

3. Dla osób, wymienionych w ust. 2, jako końcowy termin przyjmuje się ostatni dzień miesiąca, za który opłaciły ostatnią składkę ubezpieczeniową.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 362).

412

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o sprzedaży na raty obligacji pożyczek premiovych.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 5 kwietnia 1939 r. o pożyczkach premiovych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 210) zarządzam co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. Przedmiotem sprzedaży na raty mogą być obligacje jedynie tych pożyczek premiovych, które zostały wypuszczone przez Państwo Polskie.

§ 2. Sprzedażą na raty obligacji pożyczek premiovych — w rozumieniu rozporządzenia niniejszego — jest sprzedaż tych obligacji za cenę, która ma być spłacona ratami z tym warunkiem, iż sprzedane obligacje zostaną wydane kupującemu po całkowitym zapłaceniu ceny kupna.

§ 3. Sprzedażą na raty obligacji pożyczek premiovych trudnić się mogą zawodowo tylko te instytucje i przedsiębiorstwa bankowe, które uzyskają na to szczególne zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 4. Sprzedaż na raty obligacji pożyczek premiovych nie może być łączona z innymi transakcjami ani od nich uzależniana.

Cena kupna.

§ 5. 1. Cenę kupna na raty obligacji pożyczek premiovych ustala się na podstawie ich przeciętnego kursu transakcyjnego, notowanego na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie w dniu poprzedzającym zawarcie umowy między stronami. Cena ta może być wyższa od wymienionego kursu giełdowego. Granice dopuszczalnej nadwyżki ponad kurs giełdowy określają zarządzenia Ministra Skarbu, ogłaszane w Monitorze Polskim.

2. W różnicy między kursem giełdowym i ceną kupna na raty obligacji pożyczek premiovych mieszczą się: koszty własne, ryzyko i całkowity zysk sprzedającego, któremu nie wolno jest wymawiać sobie w umowie sprzedaży jakichkolwiek, ponad tę różnicę, innych korzyści, z wyjątkiem:

1) odsetek — nie przewyższających stopy, stosowanej przez Bank Polski do pożyczek zastawowych — od kwoty, wpłaconej tytułem ceny kupna obligacji po upływie umówionego terminu płatności ostatniej raty,

2) kosztów pocztowych korespondencji, jeżeli zostanie ona przeprowadzona z winy kupującego,

3) kosztów sprzedaży obligacyj na pokrycie całej, natychmiast wymagalnej, reszty ceny kupna (§ 16).

Zawarcie umowy.

§ 6. 1. Umowę sprzedaży na raty obligacyj pożyczek premiowych uważa się za zawartą z chwilą przyjęcia przez sprzedającego zamówienia na kupno obligacyj. Przyjęcie zamówienia powinno być stwierdzone pokwitowaniem; pokwitowanie to nie jest konieczne jeżeli w dniu przyjęcia zamówienia zostanie wydany dokument sprzedaży (§ 8).

2. W przypadku odstąpienia od umowy prawa i obowiązki stron określa się według kodeksu zobowiązań. Sprzedający nie może jednostronnie odstąpić od umowy.

§ 7. 1. Zamówienia na kupno obligacyj na raty dokonywa się przez wręczenie sprzedającemu formularza „deklaracji kupna”, wypełnionego i podpisanego przez kupującego.

2. Formularz deklaracji kupna powinien zawierać rubryki:

- 1) imię, nazwisko i adres kupującego;
- 2) nazwę, ilość sztuk oraz wartość imienną obligacyj każdego gatunku;
- 3) cenę kupna obligacyj (globalną);
- 4) ilość i wysokość rat;
- 5) dyspozycję co do doręczenia dokumentu sprzedaży oraz obligacyj po całkowitym spłaceniu ceny kupna.

3. Deklaracja kupna powinna nadto zawierać wyraźne stwierdzenie, iż warunki sprzedaży obligacyj na raty, są kupującemu dokładnie znane i przyjęte bez zastrzeżeń.

§ 8. Po przyjęciu zamówienia sprzedający obowiązany jest przydzielić na rzecz kupującego zamówioną ilość obligacyj podług znamion rozstrzygających przy losowaniu premij. Przydział numerów obligacyj należy do swobodnego uznania sprzedającego. Przyjęcie zamówienia (zawarcie umowy) i dokonanie przydziału numerów obligacyj — sprzedający obowiązany jest stwierdzić przez wystawienie i wydanie kupującemu „dokumentu sprzedaży” w terminie nie późniejszym niż 8 dni, licząc od dnia następującego po przyjęciu zamówienia. Wystanie dokumentu sprzedaży listem poleconym, zgodnie z dyspozycją zawartą w deklaracji kupna, przed upływem wymienionego terminu, uważa się za dotrzymanie tego terminu.

Dokument sprzedaży.

§ 9. 1. Każdy dokument sprzedaży stwierdza zawarcie odrębnej umowy.

2. Dokument sprzedaży powinien opiewać na okaziciela i zawierać rubryki:

- 1) numer dokumentu sprzedaży,
- 2) ilość, nazwę, emisję, serię, numery oraz wartość imienną sprzedanych obligacyj (dla każdego rodzaju obligacyj oddzielnie),

3) umówioną cenę kupna, objętych danym dokumentem sprzedaży obligacyj,

4) ilość i wysokość rat miesięcznych,

5) datę wpłacenia przez kupującego pierwszej raty,

6) umówione warunki sprzedaży na raty,

7) pieczęć firmową oraz podpis sprzedającego,

8) datę wystawienia dokumentu sprzedaży —

które sprzedający obowiązany jest w całości wypełnić.

3. Ustąpienie przez kupującego dokumentu sprzedaży osobie trzeciej wtedy tylko będzie prawnie skuteczne wobec sprzedającego, jeżeli sprzedający zostanie o tym zawiadomiony pisemnie, przy równoczesnym podaniu imienia, nazwiska i stałego miejsca zamieszkania tej osoby trzeciej, której dokument sprzedaży został ustąpiony. Zawiadomienie to powinno być podpisane przez ustępującego i przejmującego dokument sprzedaży. Uzyskane w ten sposób dane o osobie posiadacza dokumentu sprzedaży będą wiążące dla sprzedającego, który nie ma obowiązku badania ich ścisłości. Przepis niniejszy stosujesz odpowiednio także we wszystkich przypadkach dalszego ustąpienia dokumentu sprzedaży.

Własność obligacyj i wylosowanych premij.

§ 10. 1. Obligacje, będące przedmiotem umowy sprzedaży na raty, stają się własnością kupującego z dniem dokonania ich przydziału na rzecz kupującego w dokumencie sprzedaży, bez względu na datę doręczenia tego dokumentu kupującemu. O dniu przydziału obligacyj rozstrzyga uwidoczniona na dokumencie sprzedaży data jego wystawienia.

2. Kupony od obligacyj, o których mowa w ust. 1, bieżące w dniu przydziału obligacyj, stanowią z tym dniem własność kupującego.

§ 11. Sprzedane na raty obligacje nie mogą być przez sprzedającego zastawiane i powinny być przez niego w każdej chwili na żądanie kupującego okazywane.

§ 12. 1. Wszelkie premie, które zostaną wylosowane do obligacyj, objętych umową sprzedaży na raty, przypadając będą na własność kupującemu, dopóki — zgodnie z warunkami umowy — kupujący będzie miał prawo własności tych obligacyj. Sprzedający obowiązany jest przez cały czas posiadania obligacyj śledzić we własnym zakresie za losowaniem premii i w razie wylosowania ich zawiadomić o tym listem poleconym kupującego.

2. W przypadku wylosowania premii do sprzedanej na raty obligacji, sprzedający obowiązany jest zrealizować i niezwłocznie przekazać premię kupującemu. Z podjętej tytułem premii kwoty wolno jest sprzedającemu potrącić tylko należność za ratę zaległą oraz za płatną już, ratę bieżącą. Gdyby jednak w dniu wylosowania premii istniały warunki, uzasadniają-

ce natychmiastową wymagalność reszty ceny kupna (§ 16), sprzedającemu będzie przysługiwało prawo potrącenia ze zrealizowanej premii całej wymagalnej należności.

3. W przypadkach dokonania jakichkolwiek potrąceń, o których mowa w ust. 2, sprzedający obowiązany jest każdorazowo przesłać kupującemu rozliczenie, stwierdzające stan jego rachunku po potrąceniu.

4. Wszelkie potrącenia należności sprzedającego, wynikających z tytułu umowy sprzedaży obligacyj na raty, mogą być dokonywane jedynie w ramach tej umowy.

Splata ceny kupna.

§ 13. 1. Umówiona cena kupna na raty obligacyj pożyczek premiowych powinna być spłacona w bezpośrednio po sobie następujących ratach miesięcznych. Ilość rat nie może być większa jak 24.

2. Rata pierwsza jest płatna przy zamówieniu (§ 7); termin płatności dalszych rat następuje z dniem 1 i upływa z dniem 10 każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następującego bezpośrednio po przyjęciu zamówienia. Gdyby jednak zamówienie zostało dokonane w trzeciej dekadzie miesiąca, rata druga będzie płatna po upływie miesiąca kalendarzowego, następującego po przyjęciu zamówienia.

§ 14. 1. Raty powinny być wpłacane w pełnej wysokości. Jeżeli rata zostanie wpłacona w wysokości niepełnej, rata następna może być odpowiednio zarachowana na dopełnienie raty poprzedniej.

2. Sposób techniczny wpłaty rat winien być szczegółowo ustalony w warunkach umowy, zamieszczonych w dokumencie sprzedaży. Wpłacenie raty na konto sprzedającego w Pocztowej Kasie Oszczędności lub za pośrednictwem jednego z krajowych urzędów pocztowych pod adresem sprzedającego, dokonane przed upływem terminu płatności raty, uważa się za dotrzymanie tego terminu. Wpłata raty dokonana przez kupującego w sposób uniemożliwiający bezsporne ustalenie numeru rachunku lub numeru kartoteki, których dana wpłata dotyczy, może być przez sprzedającego nie uznana na poczet należności, przypadającej z tytułu umowy sprzedaży obligacyj na raty. Sprzedającemu wolno będzie zastosować wtedy przeciw kupującemu rygory, wynikające z przepisów rozporządzenia niniejszego (§ 16).

3. Zaofiarowanie przez kupującego przedterminowej spłaty umówionej ceny kupna nie uzasadnia żądania obniżenia jej wysokości.

§ 15. 1. Po spłaceniu przez kupującego całej należności, przypadającej na rzecz sprzedającego z tytułu umowy sprzedaży obligacyj na raty, sprzedający obowiązany jest niezwłocznie doręczyć kupującemu sprzedane obligacje z na-

leżnymi kuponami oraz ze świadectwem pochodzenia.

2. W przypadku niemożności doręczenia tych obligacyj z przyczyn nie zawinionych przez sprzedającego, obligacje mogą być złożone na koszt kupującego do depozytu administrowanego w Pocztowej Kasie Oszczędności.

Zwłoka kupującego.

§ 16. Jeżeli kupujący nie wpłaci dwóch kolejno po sobie następujących rat w terminie ich płatności, cała reszta ceny kupna staje się natychmiast wymagalna z prawem sprzedającego do pokrycia jej łącznie z należnościami ubocznymi (§ 5 ust. 2) w drodze sprzedaży części lub wszystkich obligacyj, objętych dokumentem sprzedaży, którego zaległość dotyczy.

§ 17. 1. Sprzedaż obligacyj w trybie, przewidzianym w § 16, może być dokonana nie wcześniej, jak po upływie terminu, który sprzedający oznaczy w poleconym zawiadomieniu, skierowanym do kupującego. Termin ten nie może być krótszy niż 20 dni. Jeżeli w oznaczonym terminie kupujący nie uiszczy całej wymagalnej należności, sprzedającemu wolno będzie obligacje sprzedać na rachunek kupującego w cenie nie niższej, niż przeciętny kurs transakcyjny na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie, notowany w dniu dokonania sprzedaży. O dniu sprzedaży obligacyj decyduje sprzedający według własnego uznania, jednakże sprzedaż ta nie może być dokonana w dniu losowania premij i w każdym razie powinna nastąpić nie później, niż w 20 dni po upływie terminu, zakreślonego w wymienionym zawiadomieniu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do przejścia obligacyj przez sprzedającego na rachunek własny.

3. Z uzyskanej w powyższy sposób kwoty sprzedający potrąci całą należność, przypadającą mu od kupującego, nadwyżkę zaś w gotowiźnie i obligacjach wyda kupującemu wraz z odpowiednim rozliczeniem.

Przepisy końcowe.

§ 18. Postanowienia umów, określające mniej korzystne warunki dla kupującego, aniżeli warunki wynikające z przepisów rozporządzenia niniejszego, są z mocy samego prawa nieważne, a zamiast tych postanowień stosuje się przepisy rozporządzenia niniejszego.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 363).

413

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany taryfy celnej wywozowej.

Na podstawie art. 13 ust. 5 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządzam co następuje:

§ 1. W taryfie celnej wywozowej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r. o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniami: z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 470), z dnia 3 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 45, poz. 332), z dnia 26 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 442), z dnia 21 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 635), z dnia 30 czerwca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388 i Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 397), z dnia 11 sierpnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 494), z dnia 29 lipca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 461), z dnia 4 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 582), z dnia 15 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 246) oraz z dnia 5 maja 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 278) — wprowadza się zmiany następujące:

1) W grupie V po pozycji 48 dodaje się trzy dalsze pozycje: 49, 50 i 51 — w brzmieniu następującym:

Pozycja taryfy celnej wywozowej	Nazwa towaru	Cło od 100 kg w złotych
„49	Jagody czarne świeże.	100.—
50	Chmiel	400.—
51	Cebula świeża oprócz dymki	30.—"

2) W uwagach do grupy V dodaje się trzy dalsze uwagi: 9, 10 i 11 — w brzmieniu następującym:

- „9. Towary, objęte pozycjami: 49, 50 i 51 — wywożone za zaświadczeniami Ministerstwa Przemysłu i Handlu bez cła“;
- „10. Towary, objęte pozycjami: 49, 50 i 51 — wywożone przez osoby zamieszkałe w pasie granicznym w ilości nie przekraczającej jednorazowo 10 kg . . . bez cła“;
- „11. Jagody czarne (z poz. 49) w ilości do 5 kg włącznie, cebula (z poz. 51) również w ilości do 5 kg włącznie, a chmiel (z poz. 50) w ilości do 10 kg włącznie — przeznaczone do własnego użytku osób wyjeżdżających za granicę lub wysyłane za granicę pocztą, koleją albo innymi środkami komunikacyjnymi . . . bez cła“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie siódmego dnia po dniu ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 28 czerwca 1939 r. Nr 56, poz. 364).

414

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1939 r.

o zmianie warunków spłaty długów rolniczych objętych układami konwersyjnymi oraz o sposobie zaliczania pomocy Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 3 i 19 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 109, poz. 973) zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 507) zarządzam co następuje:

§ 1. Do układów konwersyjnych zawartych przez instytucje wierzytelności z dłużnikami wprowadza się zmiany następujące:

1) W okresie lat 1939 i 1940 zamiast rat kapitałowych, przypadających w tych latach w

myśl warunków określonych w układach konwersyjnych, dłużnicy winni spłacić w tych dwóch latach po 2^{1/2}0/0 kapitału długu objętego układem konwersyjnym. W roku 1939 spłata 2^{1/2}0/0 kapitału długu winna nastąpić w terminie, w którym miała być płatna według postanowień układu konwersyjnego rata kapitałowa w drugim półroczu 1939 r.; gdyby termin płatności tej raty przypadł w dniu 1 lipca lub 1 sierpnia, termin ten przesuwa się na dzień 1 września. W roku 1940 spłata 2^{1/2}0/0 kapitału długu winna nastąpić w dwóch równych półrocznych ratach, w terminach ustalonych w układzie konwersyjnym na rok 1940.

2) Pozostałe należności rat kapitałowych, których płatność w myśl układów konwersyjnych przypadająca w latach 1939 i 1940, dłużnicy obowiązani będą spłacić w czterech równych ratach łącznie z ostatnimi czterema półrocznymi ratami kapitałowymi ustalonymi w układzie konwersyjnym.

3) Dłużnikom, którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego wpłacili w pełnej wysokości ratę kapitałową przypadającą do zapłaty w pierwszym półroczu 1939 r. w myśl dotychczasowych warunków układów konwersyjnych, zachowuje się dokonana wpłata na poczet należności, płatnych według zasad ustalonych w rozporządzeniu niniejszym.

4) Sumę wszystkich zaległych należności z tytułu rat kapitałowych płatnych przed dniem 1 stycznia 1939 r. z poszczególnych układów konwersyjnych rozkłada się na trzy równe raty, które dłużnik obowiązany jest spłacić łącznie ze spłatą kapitału długu, ustaloną na r. 1939 i 1940 na mocy rozporządzenia niniejszego; w przypadku niezapłacenia w terminie którejkolwiek z rat rozłożonych zaległości dłużnik z samego prawa zostaje pozbawiony ulg przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym.

§ 2. Dłużnicy nie będą korzystać z ulg przewidzianych w paragrafie poprzedzającym, o ile spłacą papierami wartościowymi w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 179) raty kapitałowe w wysokości przewidzianej w dotychczasowych warunkach układów konwersyjnych na r. 1939 i 1940.

§ 3. Pomoc Skarbu Państwa zaliczona przez Bank Akceptacyjny, S. A. instytucjom wierzytelności z tytułu obniżenia dłużnikom odsetek z uwzględnieniem ustalonych w układach spłat kapitałowych nie ulega zmianie pomimo zmiany płatności rat kapitałowych, wynikającej z rozporządzenia niniejszego.

§ 4. Bank Akceptacyjny zgodnie z przepisem § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 638) zaliczy instytucjom wierzytel-

skim odsetkową pomoc Skarbu Państwa do dnia 31 marca 1941 r. Na układy, w których ostatni okres przed 31 marca 1941 r. nie będzie obejmował pełnych sześciu miesięcy — pomoc Skarbu Państwa będzie zaliczana w sposób następujący:

1) jeśli ostatni okres obejmować będzie pięć lub cztery miesiące — pomoc Skarbu Państwa będzie zaliczana od sumy, która była podstawą do zaliczenia pomocy w poprzednim okresie sześciomiesięcznym, po potrąceniu rat kapitałowych, których płatność przypadająca w dniu 1 listopada 1940 r. i 1 grudnia 1940 r.;

2) jeśli ostatni okres obejmować będzie trzy, dwa lub jeden miesiąc — pomoc Skarbu Państwa będzie zaliczana od sumy, która była podstawą do zaliczenia pomocy w poprzednim okresie sześciomiesięcznym, bez potrącenia rat przypadających w dniu 1 stycznia 1941 r., 1 lutego 1941 r. i 1 marca 1941 r.

§ 5. W rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1934 r. o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr 109, poz. 967), zmienionym rozporządzeniami Ministra Skarbu z dnia 21 grudnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 611) i z dnia 24 października 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 82, poz. 570) — § 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Kapitał wierzytelności rolniczej będzie uznany za stracony (nieściągalny), jeżeli dłużnik nie uiszczył należności objętej układem konwersyjnym i egzekucja przeprowadzona przez instytucję wierzytelności nie doprowadziła do pokrycia tych należności lub też ze względu na stan majątkowy dłużnika bądź sytuację instytucji wierzytelności egzekucja okazałaby się niecelową”.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1939 r.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 1 lipca 1939 r. Nr 58, poz. 380).

415

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany taryfy celnej wywozowej.

Na podstawie art. 13 ust. 5 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządzam co następuje:

§ 1. W taryfie celnej wywozowej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r. o ustano-

wieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniami: z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 74, poz. 470), z dnia 3 czerwca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 45, poz. 332), z dnia 26 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 442), z dnia 21 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 635), z dnia 30 czerwca 1937 r. (Dz. U. R.

P. Nr 50, poz. 388 i Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 397), z dnia 11 sierpnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 494), z dnia 29 lipca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 461), z dnia 4 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 582), z dnia 15 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 246), z dnia 5 maja 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 278) oraz z dnia 22 czerwca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 364) — wprowadza się zmiany następujące:

1) w grupie V po pozycji 51 dodaje się dalszą pozycję 52 w brzmieniu następującym:

Pozycja taryfy celnej wywozowej	Nazwa towaru	Cło od 100 kg w złotych
„52	Gliceryna nieoczyszczona i oczyszczona, ługi pomydlane oraz woda glicerynowa	150.—“

2) Uwaga 1 do grupy V otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Towary objęte pozycjami: 37, 45, 46, 47, 48 i 52 — wywożone za pozwoleniem Ministra Skarbu . . bez cła“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 7 lipca 1939 r. Nr 60, poz. 399).

416

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 czerwca 1939 r.

o wypuszczeniu biletów skarbowych z ustalaniem przy ich sprzedaży terminami płatności.

Na podstawie art. 1, 6 i 7 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 46, poz. 297) zarządzam co następuje:

§ 1. Z dniem 15 lipca 1939 r. wypuszczają się bilety skarbowe w odcinkach po 1.000, 5.000, 10.000 i 50.000 zł z ustalaniem przy ich sprzedaży, stosownie do życzenia nabywców, dowolnymi terminami płatności mieszczącymi się w granicach od trzech do dwunastu miesięcy włącznie. Na każdym bilecie będzie oznaczona data jego płatności.

§ 2. Do wymienionych w § 1 biletów skarbowych stosuje się odpowiednio przepisy

zawarte w §§ 2, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 marca 1934 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 229), dotyczące biletów w odcinkach złotych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 11 lipca 1939 r. Nr 61, poz. 402).

417

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 czerwca 1939 r.

w sprawie ustalenia stopy opłaty na częściowe pokrycie kosztów nadzoru nad instytucjami ubezpieczeń społecznych za 1938 rok.

Na podstawie art. 266 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396) w związku z art. 17 i 17a tej ustawy w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 855) zarządzam co następuje:

§ 1. Stopę opłaty na częściowe pokrycie kosztów nadzoru nad instytucjami ubezpieczeń społecznych ustala się za 1938 rok w wysokości 1‰ (jeden pro mille) sumy składek, należnych za 1938 rok ubezpieczalniom społecznym oraz Funduszowi Ubezpieczenia od Wypadków

i Chorób Zawodowych, Funduszowi Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników, Funduszowi Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych i Funduszowi Ubezpieczenia na Wypadek Braku Pracy Pracowników Umysłowych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

Marian Zyndram-Kościałkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 5 lipca 1939 r. Nr 59, poz. 393).

418

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 31 maja 1939 r.

w sprawie przystąpienia Nowej Fundlandii do konwencji z dnia 12 października 1929 r. o ujednostajnieniu niektórych prawideł, dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z postanowieniami art. 40 ust. 2 konwencji o ujednostajnieniu niektórych prawideł, dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, podpisanej wraz z protokołem dodatkowym w Warszawie dnia 12 października 1929 r. (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 8, poz. 49), Rząd Brytyjski zawiadomił Rząd Polski dnia 6

kwietnia 1939 r., iż przystępuje do powyższej konwencji i protokołu dodatkowego w imieniu Nowej Fundlandii.

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 1 lipca 1939 r. Nr 58, poz. 385).

419

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 3 lipca 1939 r.

w sprawie ratyfikacji i wejścia w życie porozumienia z dnia 15 czerwca 1938 r. między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią, dotyczącego czenia pewnych wyrobów chemicznych.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z ustawą z dnia 4 marca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 109) nastąpiła w dniu 28 kwietnia 1939 r. ratyfikacja porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Wielką Brytanią, w formie not wymienionych w Warszawie dnia 15 czerwca 1938 r., dotyczącego czenia pewnych wyrobów chemicznych, oraz że powyższe porozumienie wchodzi w życie dnia 6 lipca 1939 r. na podstawie punktu 2 tegoż porozumienia.

Tekst wspomnianego porozumienia wraz z przekładem na język polski opublikowany został jako załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 lipca 1938 r. o tymczasowym wprowadzeniu w życie postanowień tegoż porozumienia (Dz. U. R. P. Nr 48 poz. 381).

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 11 lipca 1939 r. Nr 61, poz. 405).

420

ZARZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 28 czerwca 1939 r.

o organach obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

Na podstawie § 5 pkt 2) i § 7 ust. (2) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o przygotowaniu w czasie pokoju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zarządzenie niniejsze dotyczy organów obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej (opl):

- 1) osiedli, jako całości,
- 2) budowli, mających znaczenie publiczne, z wyjątkiem administrowanych przez innych ministrów;
- 3) domów (bloków domów).

§ 2. Organa opl. dzielą się na:

- 1) organa kierownicze,
- 2) organa wykonawcze.

§ 3. (1) Organami kierowniczymi opl. są:

- 1) w osiedlach:
 - a) komendant opl. osiedla (miasta, miejscowości),
 - b) komendanci opl. dzielnic lub innych terytorialnych jednostek organizacyjnych opl. osiedla;

2) w budowlach, mających znaczenie publiczne —

— komendant opl. budowli;

3) w domach (blokach domów)

— komendant opl. domu (bloku domów).

(2) Organa kierownicze opl. posiadają z reguły swych zastępców.

§ 4. Organa kierownicze opl. osiedli, jako całości, posiadają personel pomocniczy, którym są osoby, pełniące funkcje gońców, łączników, telefonistów itp.

§ 5. (1) Organami wykonawczymi opl. są służby:

- 1) alarmowa,
- 2) bezpieczeństwa,
- 3) łączności,
- 4) przeciwgazowa,
- 5) przeciwpożarowa,
- 6) ratowniczo - sanitarna,
- 7) ratowniczo - weterynaryjna,
- 8) rejestracyjna,
- 9) pogotowi technicznych oraz
- 10) inne, zorganizowane w zależności od potrzeb.

(2) Na czele służb, działających na terenie osiedla, jako całości, stoją szefowie służb.

§ 6. (1) Rodzaj i ilość organów oraz personelu pomocniczego opl. osiedli, jako całości, ustalają

zarządy gmin, stosownie do dyrektyw właściwych władz administracji ogólnej.

(2) Rodzaj i ilość organów wykonawczych opl. budowli, mających znaczenie publiczne, oraz domów (bloków domów) ustalają właściwi komendanci opl. tych obiektów, przy czym:

1) co do budowli, mających znaczenie publiczne, administrowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych — według wskazań właściwych władz administracji ogólnej;

2) co do pozostałych budowli, mających znaczenie publiczne, z wyjątkiem administrowanych przez władze rządowe, oraz co do domów (bloków domów) — według wskazań właściwych zarządów gmin.

§ 7. Organa kierownicze opl. osiedli, jako całości, oraz szefowie poszczególnych służb opl. biorą udział w opracowaniu i realizowaniu planu opl. osiedli, według wskazań zarządów gmin.

§ 8. Komendanci opl. budowli, mających znaczenie publiczne, pełnią swe funkcje z ramienia właścicieli, dzierżawców lub innych osób, sprawujących zarząd budowli, w myśl wskazań władz wymienionych w § 6 ust. (2). Do obowiązków tych komendantów należy:

1) opracowanie i realizowanie planu opl. budowli,

2) przeprowadzanie fragmentarycznych ćwiczeń, pogotowi i alarmów na terenie budowli, w ramach i terminach, ustalanych przez właściwe władze.

§ 9. Komendanci opl. domów (bloków domów) pełnią swe funkcje z ramienia właściwych zarządów gmin. Do obowiązków tych komendantów należy:

1) opracowanie i realizowanie planu opl. domu (bloku domów);

2) wyznaczanie personelu do organów opl. domu (bloku domów), na polecenie zarządu gminy;

3) przeprowadzanie fragmentarycznych ćwiczeń, pogotowi i alarmów na terenie domu (bloku domów), w ramach i terminach, ustalanych przez zarządy gmin.

§ 10. Szczegółowy zakres obowiązków organów kierowniczych i wykonawczych opl. oraz sposób ich wykonywania normują specjalne instrukcje.

§ 11. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego“ z dnia 4 lipca 1939 r. Nr 150, poz. 356).

421

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 lipca 1939 r.

w sprawie zmiany zarządzenia z dnia 10 lipca 1936 r., dotyczącego zwolnienia od obowiązku przedstawienia zaświadczeń walutowych przy wywozie niektórych towarów.

Na podstawie § 6 pkt. 5) rozporządzenia Ministrów: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 8 maja 1936 r. o kontroli wywozu towarów za granicę i do W. M. Gdańska (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 285) zarządza się co następuje:

§ 1.

W zarządzeniu Ministra Skarbu z dnia 10 lipca 1936 r. w sprawie zwolnienia od obowiązku przedstawienia zaświadczeń walutowych przy wywozie niektórych towarów (Mon. Pol. Nr 162, poz. 295) skreśla się w § 1 cz. I punkty: 1), 2) i 12).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 lipca 1939 r.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego“ z dnia 17 lipca 1939 r. Nr 161, poz. 391).

422

POSTANOWIENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 czerwca 1939 r.

w sprawie ulg dla firmy „Inżynier Władysław Klepacki i Z. Bujalska, właściciele: W. Klepacki i Z. Bujalska“ w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W myśl art. 6 ust. (2) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o ulgach inwestycyjnych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 224) stwierdzam na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu, przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, że firmie „Inżynier Władysław Klepacki i Z. Bujalska, właściciele: W. Klepacki i Z. Bujalska“ z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim powiatu opatowskiego służy prawo do ulg, przewidzianych w art. 4 ust. (1) powołanej ustawy w odniesieniu do nakładów, związanych z powiększeniem wytwórni wyrobów ogniotrwałych w Ostrowcu Świętokrzyskim i objętych zobowiązaniem firmy z dnia 7 marca 1939 r.

Za Ministra Skarbu:
(—) *K. Morawski,*
Podsekretarz Stanu.

(Przedruk z „Monitora Polskiego“ z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 147, poz. 347).

423

POSTANOWIENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 czerwca 1939 r.

w sprawie ulg dla firmy „Społem“, Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej, Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie.

W myśl art. 6 ust. (2) ustawy z dn. 9 kwietnia 1938 r. o ulgach inwestycyjnych (Dz. U.R.P. Nr 26, poz. 224) stwierdzam na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu, przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, że firmie „Społem“, Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej, Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami w Warszawie, służy prawo do ulg przewidzianych w art. 4 ust. (1) powołanej ustawy w odniesieniu do nakładów związanych z założeniem fabryki konserw w Dwikozach pow. sandomierskiego, a objętych zobowiązaniem z dn. 11 marca 1939 r.

Za Ministra Skarbu:

(—) *K. Morawski*,
Podsekretarz Stanu.

(Przedruk z „Monitora Polskiego“ z dnia 5 lipca 1939 r. Nr 151, poz. 360).

424

POSTANOWIENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 czerwca 1939 r.

w sprawie ulg dla firmy Zakłady Odlewnicze Inż. Ludwik Kembliński, Spółka Akcyjna w Niekłaniu.

W myśl art. 6 ust. (2) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o ulgach inwestycyjnych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 224) stwierdzam na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu, przedstawiony w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, że firmie Zakłady Odlewnicze Inż. Ludwik Kembliński, Spółka Akcyjna z siedzibą w Niekłaniu pow. koneckiego, służy prawo do ulg, przewidzianych w art. 4 ust. (1) pkt. 2) do 7) i ust. (2) powołanej ustawy w odniesieniu do fabryki odlewów żeliwnych, którą firma pismem z dnia 22 stycznia 1939 r. zobowiązała się założyć w Niekłaniu.

Na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu stwierdzam nadto, że cały kapitał zakładowy (akcyjny) firmy w kwocie 300,000 zł jest przeznaczony na nakłady, określone w art. 4 ust. (1) pkt. 1) powołanej ustawy.

Za Ministra Skarbu:

(—) *K. Morawski*,
Podsekretarz Stanu.

(Przedruk z „Monitora Polskiego“ z dnia 5 lipca 1939 r. Nr 151, poz. 361).

425

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

z dnia 14 czerwca 1939 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o świadczeniach osobistych.

Na podstawie art. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 308) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 858) z uwzględnieniem zmian, wynikających z dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 308) i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów.

Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 26 czerwca 1939 r. Nr 55, poz. 354).

Załącznik do obw. Min. Spraw Wojsk.
z dnia 14 czerwca 1939 r. (Dz. Urz. Min. Sk.
poz. 425).

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
o świadczeniach osobistych.**

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Art. 1.

1. Z chwilą wybuchu wojny lub zarządzenia mobilizacji powstaje z mocy samego prawa na obszarze całego Państwa obowiązek ludności wykonywania na rzecz Państwa za wynagrodzeniem robót i usług, bezpośrednio lub pośrednio

potrzebnych do obrony Państwa (świadczenia osobiste).

2. Rada Ministrów może wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych na całym obszarze Państwa lub jego części:

- 1) w przypadku gdy tego wymaga interes obrony Państwa stwierdzony uchwałą Rady Ministrów;
- 2) na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, gdy władze administracji ogólnej pośrednio współdziałające w zarządczych ćwiczeniach wojskowych nie posiadają odpowiednich środków własnych do wykonania zadań, związanych z tymi ćwiczeniami.

Art. 2.

1. Obowiązek świadczeń osobistych trwa przez czas wojny albo też przez czas pozostawania wojska lub marynarki wojennej (ich części) w stanie zmobilizowanym. Termin ustania tego obowiązku ogłasza w drodze obwieszczenia Minister Spraw Wojskowych.

2. W przypadku, określonym w art. 1 ust. 2 pkt 1), obowiązek świadczeń osobistych trwa do czasu jego zniesienia przez Radę Ministrów.

3. Obowiązek świadczeń osobistych w przypadkach, określonych w art. 1 ust. 2 pkt 2), trwa przez czas 36 godzin, licząc od chwili zgłoszenia się powołanego do wykonywania świadczenia. Jeśli świadczenie w tym okresie czasu nie może być wykonane, obowiązek świadczenia przedłuża się do czasu jego wykonania.

Art. 3.

1. Świadczenie osobiste polega na wszelkiego rodzaju pracy ludzkiej, fizycznej i umysłowej.

2. Praca ta może być spełniana na rzecz władz rządowych lub samorządowych albo też na rzecz państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich, które pracują w interesie obrony Państwa.

3. Do osób, powołanych do wykonywania świadczeń osobistych na rzecz instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich, stosuje się w zakresie wykonywania pracy — jeśli rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej — przepisy ustawodawstwa o pracy w zakresie, ustalonym przez Ministrów: Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 4.

1. Do świadczeń osobistych obowiązani są wszyscy mieszkańcy Państwa płci obojga w wieku od ukończonych lat 17 do ukończonych lat 60 z wyjątkiem:

- 1) osób pełniących czynną służbę wojskową;
- 2) osób zwolnionych od czynnej służby wojskowej w myśl art. 121 ust. (2) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszech-

nym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220);

- 3) duchownych wymienionych w art. 50 ust. (1) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym;
- 4) posłów na Sejm i senatorów;
- 5) sędziów i prokuratorów sądów powszechnych;
- 6) funkcjonariuszów państwowych, pracowników przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe” oraz „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, pracowników Polskiego Monopolu Tytoniowego, Państwowego Monopolu Spirytusowego i Polskiego Monopolu Solnego, pracowników instytucyj ubezpieczeń społecznych i Funduszu Pracy z wyjątkiem lekarzy i personelu pomocniczo-sanitarne-go, pracowników Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego S. A. w Paryżu, pracowników polskich przedsiębiorstw regularnej komunikacji powietrznej oraz pracowników lotnisk, otwartych do użytku publicznego, jak również pracowników obsługujących urządzenia przeznaczone do utrzymania bezpieczeństwa i porządku żeglugi powietrznej;
- 7) osób korzystających z prawa zakrajowości oraz zawodowego personelu obcych urzędów konsularnych i członków ich rodzin, jeżeli posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego, z zastrzeżeniem wzajemności.

2. Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami może w drodze rozporządzenia podwyższyć dla pewnych kategorii specjalistów granicę wieku, określoną w ust. 1 do lat 65.

Art. 5.

1. Świadczenia osobiste wykonywa się na podstawie powołania, które przeprowadzają powiatowe władze administracji ogólnej.

2. Sposób i tryb przeprowadzenia powołania określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej; rozporządzenie to może przekazać wykonywanie czynności, określonych w ust. 1, w całości lub w części rządowi gmin.

Art. 6.

1. Od wykonywania świadczeń osobistych należy zwolnić:

- 1) osoby niezdolne do wykonywania świadczeń osobistych wskutek choroby lub ułomności fizycznej;
- 2) cudzoziemców stosownie do wzajemności, opartej na umowie międzynarodowej lub faktycznie istniejącej;
- 3) kobiety w czasie ciąży i przez 6 tygodni po odbyciu porodu, kobiety karmiące, matki i inne kobiety, sprawujące pieczę

macierzyńską nad dziećmi w wieku do ukończonych lat 13;

- 4) osoby, których powołanie do wykonywania świadczeń osobistych mogłoby uniemożliwić lub poważnie utrudnić wykonywanie przez nie świadczeń rzeczowych.

2. Od wykonywania świadczeń osobistych mogą być zwolnieni:

- 1) funkcjonariusze samorządowi i pracownicy państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich, które pracują w interesie obrony Państwa;
- 2) osoby, których powołanie do świadczeń osobistych mogłoby spowodować zagrożenie bytu bądź ich rodziny, bądź też gospodarstwa, rękodziela, przemysłu lub handlu, stanowiącego źródło ich utrzymania;
- 3) osoby odbywające studia;
- 4) osoby kierujące instytucjami użyteczności publicznej o charakterze leczniczym i opiekuńczym.

3. Szczegółowe warunki zwolnienia od wykonywania świadczeń osobistych, tryb postępowania oraz właściwość władz orzekających o zwolnieniu określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 7.

1. Powołanych do świadczeń osobistych należy używać tylko do robót, odpowiadających ich zwyczajnemu zatrudnieniu albo umysłowemu lub fizycznemu uzdolnieniu.

2. Od tej zasady można odstąpić jedynie w przypadkach nagłej konieczności, wywołanej działaniami wojennymi lub siłą wyższą, i tylko na czas rzeczywistej potrzeby.

Art. 8.

1. Osoby, powołane do świadczeń osobistych, mają na żądanie władzy stawić się do wykonania świadczenia z posiadanymi w chwili powołania własnymi narzędziami pracy, należącymi do nich środkami przewozowymi, tudzież inwentarzem pociągowym, niezbędnym dla obsługi dostarczonych przez nie środków przewozowych.

2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, określi, które kategorie inwentarza pociągowego będą zwolnione od obowiązku ich dostarczania celem wykonania świadczeń.

Art. 9.

1. Powołanie do świadczeń osobistych następuje na podstawie zapotrzebowań zgłaszanych przez:

- 1) władze wojskowe, upoważnione do tego przez Ministra Spraw Wojskowych;
- 2) władze podległe Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczty i Telegrafów.

2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami, określi właściwość władz (pkt 2)), zgłaszających zapotrzebowania oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 10.

W przypadku złożenia jednoczesnego zapotrzebowania świadczeń osobistych przez władze wojskowe i inne władze państwowe — pierwszeństwo w zaspokojeniu zapotrzebowania służy władzom wojskowym.

Art. 11.

1. Rada Ministrów może nałożyć już w czasie pokoju:

- 1) obowiązek zarejestrowania się — na osoby należące do pewnych zawodów i nie zwolnione w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego od obowiązku świadczeń osobistych, jeśli uzna, że potrzebnych wiadomości, dotyczących tych osób, w innej drodze uzyskać nie można;
- 2) obowiązek dostarczania wszelkich danych, potrzebnych dla ustalenia, jaki personel i w jakiej ilości potrzebny jest dla utrzymania prawidłowego funkcjonowania instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw i gospodarstw wiejskich, wymienionych w art. 3 ust. 2 — na właścicieli (zarządy) tych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw i gospodarstw.

2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami, określi władze przeprowadzające rejestrację (pkt 1)) i zebranie danych (pkt 2)) oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 12.

1. Na osobach zarejestrowanych w myśl art. 11 ust. 1 pkt 1) ciąży obowiązek meldunkowy.

2. Obowiązek meldunkowy obejmuje:
 - 1) obowiązek zawiadamiania o zmianie miejsca zamieszkania;
 - 2) obowiązek zgłaszania się na wezwanie władzy w sprawach świadczeń osobistych.

3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami określi władze, przed którymi obowiązek mel-

dunkowy ma być dopełniony, sposób jego dopełnienia oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 13.

1. Świadczenie osobiste wykonywa się za wynagrodzeniem. Obejmuje ono wynagrodzenie za pracę, za używanie w czasie wykonywania świadczenia własnych narzędzi, środków przewozowych oraz inwentarza pociągowego, a dla wykonywającego świadczenie poza miejscem zamieszkania lub pobytu — także koszt zakwaterowania.

2. Wynagrodzenie wypłaca się w pieniądzu. Za zgodą wykonywającego świadczenie wynagrodzenie może być wypłacone również w innej wartości.

3. Właściwość władz i tryb postępowania w sprawach roszczeń o należności z tytułu wynagrodzenia za świadczenia określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 14.

1. Wynagrodzenie za świadczenia osobiste, wykonywane bezpośrednio na rzecz władz rządowych lub samorządowych, wypłacają te władze według zasad, które określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

2. Określenie wysokości stawek wynagrodzenia mogą przekazać interesowani ministrowie podległym władzom.

Art. 15.

1. Wynagrodzenie za świadczenia osobiste, wykonywane na rzecz państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucji, organizacji, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich, wypłacają te instytucje, organizacje, przedsiębiorstwa oraz gospodarstwa wiejskie — w wysokości, ustalonej w układzie zbiorowym dla danego rodzaju pracy.

2. Jeżeli układ nie określa wysokości wynagrodzenia, ustala się je na podstawie przeciętnych zarobków, pobieranych w danej miejscowości w danej gałęzi pracy. Władze właściwe do ustalenia wysokości wynagrodzenia określi rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 16.

1. Powołany do świadczeń osobistych ma prawo do zwrotu rzeczywistych kosztów przejazdu środkiem masowego przewozu z miejsca zamieszkania (pobytu) do miejsca świadczenia i z powrotem, jeżeli odległość miejsca zamieszkania (pobytu) od miejsca świadczenia wynosi więcej niż 10 km.

2. Zwrot kosztów przejazdu wypłacają władze, instytucje, organizacje, przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskie, właściwe do wypłaty wynagrodzenia za świadczenie.

3. Właściwość władz i tryb postępowania w sprawach roszczeń z tytułu należności o zwrot kosztów przejazdu określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 17.

1. Za zniszczenie, uszkodzenie lub utratę narzędzi, środków przewozowych lub inwentarza pociągowego, dostarczonych w myśl art. 8 przez powołanego do świadczeń, należy się odszkodowanie, jeżeli zniszczenie, uszkodzenie lub utrata nastąpiły bez jego winy.

2. Właściwość władz i tryb postępowania w tych sprawach określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 18.

1. Inwentarz pociągowy, dostarczony w myśl art. 8 przez powołanego do świadczeń osobistych dla celów wykonania świadczenia, korzysta z bezpłatnej opieki sanitarno-weterynaryjnej i podkownictwa.

2. Wydatki z tego tytułu ponoszą władze, instytucje, organizacje, przedsiębiorstwa lub gospodarstwa wiejskie, korzystające ze świadczenia.

Art. 19.

1. Jeżeli wykonywający osobiste świadczenia napotyka na trudności w uzyskaniu pożywienia dla siebie lub paszy dla inwentarza pociągowego, dostarczonego do obsługiwanego środków przewozowych, korzystający ze świadczenia obowiązany jest dostarczyć mu na żądanie pożywienia w naturze dla niego lub paszy dla inwentarza, potrącając równowartość pożywienia lub paszy z należnego wynagrodzenia za świadczenie.

2. Normy pożywienia i paszy oraz sposób obliczenia równowartości określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 20.

1. Osoby, powołane do świadczeń osobistych i wykonywające je na rzecz władz rządowych lub samorządowych, korzystają w przypadku choroby, powstałej w czasie wykonywania świadczenia, na koszt Skarbu Państwa z bezpłatnej pomocy lekarskiej, środków leczniczych i opatrunkowych oraz leczenia szpitalnego i utrzymania.

2. Osoby, wykonywające świadczenia osobiste na rzecz państwowych, samorządowych lub

prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw albo gospodarstw wiejskich, podlegają na równi z pracownikami danego zakładu pracy obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, bądź też na równi z pracownikami korzystają ze świadczeń w przypadku choroby i macierzyństwa bezpośrednio ze strony zakładu pracy. Jeżeli jednak uszkodzenie zdrowia nastąpiło wskutek bezpośredniego oddziaływania wydarzeń wojennych w czasie wykonywania świadczenia, leczenie tych osób odbywa się na koszt Skarbu Państwa.

Art. 21.

1. Osoby, wykonywające świadczenia osobiste na rzecz władz rządowych lub samorządowych, które doznały uszkodzenia zdrowia, powodującego utratę zdolności zarobkowej z powodu choroby lub kalectwa, nabytych w czasie i wskutek wykonywania tych świadczeń, będą uważane za inwalidów wojennych lub inwalidów wojskowych, i służy im prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego w trybie i na zasadach, określonych w przepisach normujących zaopatrzenie inwalidzkie osób, które doznały uszkodzenia zdrowia na skutek służby wojskowej.

2. Osoby, wykonywające świadczenia osobiste na rzecz państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw lub gospodarstw wiejskich, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego oraz ubezpieczenia od wypadków i chorób zawodowych—na równi z pracownikami danego zakładu pracy. Osobom tym służy jednak prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego w myśl ust. 1, jeżeli doznały uszkodzenia zdrowia, powodującego utratę zdolności zarobkowej, wskutek bezpośredniego oddziaływania wydarzeń wojennych w czasie wykonywania świadczenia. Z tytułu jednego uszkodzenia zdrowia można pobierać tylko jedno zaopatrzenie, odszkodowanie lub rentę, przy czym w razie zbiegu uprawnień z tytułu tego samego uszkodzenia zdrowia służy osobom uprawnionym prawo wyboru uprawnienia korzystniejszego.

Art. 22.

Jeżeli wykonywający świadczenia osobiste poniósł śmierć z powodu bezpośrednich działań wojennych w czasie wykonywania świadczenia osobistego, pozostała po nim rodzina ma prawo do zaopatrzenia w trybie i na zasadach, określonych w przepisach normujących zaopatrzenie inwalidzkie osób, które doznały uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia na skutek służby wojskowej.

Art. 23.

1. Rodzinom osób, powołanych do świadczeń osobistych na czas dłuższy niż dwa tygodnie, służy prawo do zasiłków, przewidzianych dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową, według tych samych norm i zasad.

2. Prawo do zasiłku nie służy rodzinom osób, które za świadczenia osobiste pobierają

wynagrodzenie według zasad określonych w art. 15.

Art. 24.

1. Powołani do świadczeń osobistych obowiązani są w czasie spełniania tego obowiązku do posłuchu rozkazom i poleceniom przełożonych w zakresie wykonywania robót i usług, objętych obowiązkiem świadczenia.

2. W razie naruszenia tego obowiązku, wykonywający świadczenia osobiste na rzecz władzy wojskowej podlegają ukaraniu dyscyplinarnemu przez wojskowych przełożonych dyscyplinarnych i według wojskowych przepisów dyscyplinarnych, a wykonywający je na rzecz innych władz rządowych lub samorządowych albo też państwowych, samorządowych lub prywatnych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw albo gospodarstw wiejskich — ukaraniu w myśl art. 30 przez powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 25.

1. Decyzje władz, wydawane w wykonaniu postanowień rozporządzenia niniejszego, są natychmiast wykonalne, jeżeli w decyzji nie jest wskazany termin późniejszy. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji, jeżeli władza nie postanowi inaczej.

2. Roszczenia o należności z tytułu wynagrodzenia za świadczenia (art. 13), zwrotu kosztów przejazdu (art. 16) i odszkodowania (art. 17) mogą być dochodzone w drodze powództwa sądowego w ciągu dni 30 od dnia doręczenia decyzji właściwej władzy, wydanej w I instancji.

Art. 26.

Wszelkie pisma i dokumenty w sprawach dotyczących świadczeń osobistych są wolne od opłat skarbowych.

Art. 27.

1. W czasie wojny Naczelnny Wódz ma prawo stawiania Rządowi wiążących postulatów w sprawach świadczeń osobistych oraz prawo zgłaszania zapotrzebowań na świadczenia osobiste na obszarze całego Państwa. Prawo zgłaszania zapotrzebowań służy również władzom (organom) wojskowym wskazanym przez Naczelnego Wodza.

2. Naczelnny Wódz może zastrzec sobie wykonanie na obszarze operacyjnym wszystkich lub pewnych uprawnień, które na podstawie rozporządzenia niniejszego służą poszczególnym ministrom.

3. W czasie wojny, w razie nagłej potrzeby lub na obszarze operacyjnym, na którym władze administracyjne na skutek działań wojennych nie funkcjonują, mogą władze, uprawnione do zgłaszania zapotrzebowań, kierować zapotrzebowania do zarządu gminy. Gdyby i ten sposób nie dał pewności, że świadczenie będzie wykonane, mogą władze, uprawnione do zgła-

szania zapotrzebowań, same przeprowadzić powołanie do świadczeń osobistych.

4. Naczelný Wódz drogą zarządzenia może określić również inne zmiany, poza określonymi w ust. 3, jakie należy stosować przy wykonaniu rozporządzenia niniejszego na obszarze operacyjnym.

Art. 28.

Kto uchyla się od obowiązku osobistego świadczenia lub od wykonania zarządzeń wydanych na zasadzie art. 11,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł albo obu tym karom łącznie.

Art. 29.

Kto nie spełnia obowiązku meldunkowego, określonego w art. 12, lub nie zgłasza się na wezwanie właściwej władzy,

podlega karze aresztu do miesiąca lub grzywny do 1.000 zł albo obu tym karom łącznie.

Art. 30.

1. Kto nie wykona rozkazu lub polecenia przełożonego w czasie spełniania obowiązku świadczenia osobistego w zakresie wykonania robót lub usług objętych tym obowiązkiem,

podlega karze aresztu do miesiąca lub grzywny do 1.000 zł albo obu tym karom łącznie.

2. Jeżeli wskutek niewykonania rozkazu lub polecenia wynikła szkoda lub niebezpieczeństwo znacznej szkody,

sprawca podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł albo obu tym karom łącznie.

Art. 31.

Kto, będąc przełożonym w zakresie robót i usług, objętych obowiązkiem świadczenia, nadużywa swego stanowiska lub je wykorzystuje bądź na szkodę interesu publicznego, bądź wyrażając jakąkolwiek krzywdę swemu podwładnemu,

podlega, niezależnie od odpowiedzialności karnej na zasadach ogólnych, karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł — albo obu tym karom łącznie.

Art. 32.

Do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w art. 28, 29, 30 i 31, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, jeśli nie zachodzi przypadek dyscyplinarnego ukarania przewidzianego rozporządzeniem niniejszym.

Art. 33.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Rolnictwa i Reform Rolnych, Opieki Społecznej oraz Poczty i Telegrafów — każdemu we właściwym mu zakresie działania i w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 34.

1. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Równocześnie tracą moc obowiązującą: ustawa z dnia 25 lipca 1919 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 401) i rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 456).

426 •

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 czerwca 1939 r.

ustalające dalszą listę agentów dewizowych.

Na podstawie art. 5 ust. (3) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 86, poz. 584) ogłaszam następującą dalszą listę agentów dewizowych:

1) Bank Ludowy, Spółdz. z nieogr. odp. w Tarnowskich Górach,

2) Bank Ludowy, Spółdz. z odp. nieogr. w Kościerzynie,

3) Bank Spółdzielczy z ogr. odp. w Augustowie,

4) Bank Ludowy, Spółdz. z odp. ogr. w Nowej Wsi,

5) Kasa Stefczyka, Spółdz. z odp. nieogr. w Sejnach,

6) Kasa Spółdzielcza z odp. ogr. w Druskiénikach,

7) Komunalna Kasa Oszczędności miasta Warszawy w Warszawie,

8) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu rawskiego w Rawie Ruskiej,

9) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu nowotomyskiego w Nowym Tomysłu,

10) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu sierpeckiego w Sierpcu,

11) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu gorlickiego w Gorlicach,

12) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu janowskiego w Janowie Lubelskim,

13) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu tarnogórskiego w Tarnowskich Górach.

Minister Skarbu:

(—) E. Kwiatkowski.

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 30 czerwca 1939 r. Nr 147, poz. 346).

427

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1939 r.

w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego
polsko-słowackiego.

Na podstawie § 48 ust. 11, § 56 ust. 8 i § 62 ust. 6 przepisów wykonawczych do prawa celnego z dnia 9 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 820) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 7 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 481) podaje się do wiadomości co następuje:

§ 1.

Obrót towarami, pochodzącymi z polskiego obszaru celnego i towarami pochodzącymi ze Słowacji, między polskim obszarem celnym a Słowacją, podlega kontroli specjalnej, przewidzianej w §§ 48 ust. 11, § 56 ust. 8 i § 62 ust. 6 wymienionych na wstępie przepisów wykonawczych do prawa celnego.

§ 2.

W celu wykonywania tej kontroli przy odprawie celnej (ostatecznej jak i warunkowej, dotyczącej obrotu uszlachetniającego czynnego lub biernego i obrotu reparacyjnego czynnego lub biernego) towarów, pochodzących ze Słowacji a przywożonych do polskiego obszaru celnego, jak również towarów, pochodzących z polskiego obszaru celnego a wywożonych do Słowacji, wymagane jest od stron przedstawienie świadectw rozrachunkowych według wzorów ustalonych w obwieszczeniu z dnia 16 lutego 1937 r. w sprawie kontroli specjalnej obrotu towarowego polsko-romańskiego (M. P. Nr 44, poz. 62).

§ 3.

Świadectwa rozrachunkowe wystawiać będzie na polskim obszarze celnym Polski Instytut Rozrachunkowy.

§ 4.

Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

Minister Skarbu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 4 lipca 1939 r. Nr 150, poz. 355).

428

OBWIESZCZENIE

MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 22 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o wykazie instytucji, za których pośrednictwem będą wydawane zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz jagód czarnych świeżych oraz o trybie postępowania przy wydawaniu tych zaświadczeń.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) podaje do wiadomości co następuje:

§ 1.

(1) Zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz jagód czarnych świeżych, przewidziane w uwadze 9 do grupy V w odniesieniu do pozycji 49 taryfy celnej wywozowej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r. o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 28 czerwca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 364), będą wydawane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej według wzoru załączonego do obwieszczenia niniejszego.

(2) Rada Handlu Zagranicznego R. P. będzie wydawać wspomniane w ustępie poprzednim zaświadczenia przez izby przemysłowo-handlowe tylko eksporterom wpisanym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu do rejestru eksporterów jagód czarnych.

§ 2.

(1) Do rejestru eksporterów jagód czarnych mogą być wpisane przedsiębiorstwa, które:

- a) wykazaą się posiadaniem na dany rok kalendarzowy świadectwa przemysłowego:
 - od I — VI kategorii przemysłowej — dla przedsiębiorstw przemysłowych,
 - od I — III kategorii handlowej — dla przedsiębiorstw handlowych,

III kategorii handlowej — dla spółdzielni, które ponadto winny wykazać się zaświadczeniem o przynależności do jednego ze związków rewizyjnych spółdzielni;

- b) prowadzą przynajmniej uproszczone księgi handlowe;

- c) posiadają odpowiednie pomieszczenia i urządzenia wyszczególnione w przepisach standaryzacyjnych (§ 3);
- d) zgłoszą w Państwowym Instytucie Eksportowym wzór znaku towarowego z jakiego korzystać będą przy wywozie towaru;
- e) będą uznane przez właściwą terytorialnie izbę przemysłowo-handlową w porozumieniu z właściwą izbą rolniczą za posiadające kwalifikacje handlowe, które ustala Rada Handlu Zagranicznego R. P.;
- f) złożą deklarację, w której zobowiążą się

- I. zapewnić organom kontrolującym dostęp do składów i pomieszczeń, służących do przechowywania i przygotowywania towaru,
- II. stosować się do szczególnych zarządzeń i przepisów, jakie w zakresie wywozu jagód czarnych zostaną wydane poza niniejszym obwieszczeniem przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych i podane do wiadomości eksporterów za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego R. P.

(2) Podania o wpisanie do rejestru eksporterów jagód czarnych należy składać do Ministerstwa Przemysłu i Handlu (Państwowy Instytut Eksportowy) za pośrednictwem terytorialnie właściwych izb przemysłowo-handlowych, które kierują je do Ministerstwa przez Radę Handlu Zagranicznego R. P. Do podania winny być załączone dokumenty, stwierdzające dane wyszczególnione w ustępie (1) wraz z deklaracją eksportera, o której mowa w lit. f) ust. (1).

(3) Ocenę czy pomieszczenia i urządzenia odpowiadają przepisom standaryzacyjnym wydaje Rada Handlu Zagranicznego R. P.

(4) O wpisaniu do rejestru eksporterów jagód czarnych względnie o odmówieniu takiego wpisu Ministerstwo Przemysłu i Handlu zawiadamiać będzie zainteresowane przedsiębiorstwo za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 3.

(1) Zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz jagód czarnych mogą być wydawane na jagody, odpowiadające przepisom standaryzacyjnym, ustalonym na wniosek Rady Handlu Zagranicznego R. P. przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych i podawanym do wiadomości zainteresowanym eksporterom za pośrednictwem tej Rady.

(2) Przepisy standaryzacyjne ustalają sposób opakowania i znakowania jagód czarnych, wywożonych za granicę, normy jakościowe, sposób sortowania i przechowywania towaru, ewentualnie inne warunki, którym odpowiadać powinny wywożone jagody czarne, jak również warunki dotyczące urządzeń i pomieszczeń, służących do przygotowania towaru.

§ 4.

(1) Do kontroli należytego przestrzegania przez eksporterów przepisów standaryzacyjnych powołana jest Rada Handlu Zagranicznego R. P. Czynności te Rada Handlu Zagranicznego R. P. wykonuje przez Głównego Inspektora Standaryzacji Wywozu, którego zatwierdza Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz przez inspektorów i kontrolerów, którzy są powoływani przez Radę Handlu Zagranicznego R. P. na wniosek Głównego Inspektora.

(2) Regulamin wykonywania czynności kontrolnych przez Głównego Inspektora, inspektorów i kontrolerów — zatwierdza Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 5.

Kontrola badanego towaru odbywa się zasadniczo na stacjach granicznych, a ponadto może mieć miejsce na stacjach nadawczych, węzłowych lub w składach eksportera.

§ 6.

(1) W razie stwierdzenia przekroczenia przez eksportera wymagań obwieszczenia niniejszego lub zarządzeń na jego podstawie wydanych, Ministerstwo Przemysłu i Handlu może wstrzymać czasowo wydawanie zaświadczeń na bezcłowy wywóz jagód czarnych lub skreślić przedsiębiorstwo z rejestru eksporterów.

(2) W wypadku stwierdzenia w trybie kontroli dodatkowej przeprowadzonej przez Głównego Inspektora lub z jego polecenia przez inspektora, że towar wywożony za granicę nie odpowiada warunkom ustalonym dla wywozu za danym zaświadczeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zaświadczenie to zostanie cofnięte.

§ 7.

(1) Od wydawanych zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu mogą być pobierane opłaty na pokrycie kosztów wydawania zaświadczeń i wykonywania kontroli w myśl niniejszych przepisów.

(2) Wysokość opłat ustala Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych po wysłuchaniu opinii Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 8.

Rada Handlu Zagranicznego przesyłać będzie Ministerstwu Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych po skończonym sezonie eksportowym sprawozdanie z całości kształtu działalności w zakresie wywozu jagód czarnych.

§ 9.

Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 5 lipca 1939 roku.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Antoni Roman.

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 1 lipca 1939 r. Nr 148, poz. 349).

Załącznik do § 1 ust. (1) obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 428).

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU I HANDLU
Państwowy Instytut
Eksportowy

Warszawa, dnia
Seria A.

Z A Ś W I A D C Z E N I E Nr....

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zaświadcza, że wywożone przez firmę
ze stacji kolejowej (portu)
do (kraj przeznaczenia)

J A G O D Y C Z A R N E Ś W I E Ż E

w ilości łubianek
wagi kg brutto ; ; słownie
mogą być zwolnione od cła wywozowego na podstawie uwagi 9 do grupy V w odniesieniu do pozycji 49 taryfy cel-
nej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 56/1939 r., poz. 364).

Zaświadczenie niniejsze ważne jest od do, przy czym najpóźniej w ostatnim
dniu ważności zaświadczenia towar powinien być zgłoszony do odprawy celnej wywozowej

M.p.

D Y R E K T O R

M.p.

W z ó r

Załącznik do § 1 ust. (1) obwieszczenia Ministra Przemysłu
i Handlu (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 428).

..... dnia
Seria A.
Nr

Do
MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
Państwowy Instytut Eksportowy
w Warszawie.

Urząd Celny w
stwierdza, że dnia 19 .. r. przy pozycji rejestru
wywozu Nr odprawił w wywozie:

J A G O D Y C Z A R N E Ś W I E Ż E

wysłane przez firmę
w ilości łubianek wagi kg brutto
słownie
ze stacji (portu)
w wagonie Nr

statkiem
do (kraj przeznaczenia)
zwalniając wymieniony towar od cła wywozowego na pod-
stawie odpowiedniego zaświadczenia Ministerstwa Prze-
mysłu i Handlu.

NACZELNIK URZĘDU CELNEGO

429

OBWIESZCZENIE

MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 22 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o wykazie instytucyj, za których pośrednictwem będą wydawane zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz cebuli świeżej (oprócz dymki) oraz o trybie postępowania przy wydawaniu tych zaświadczeń.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) podaję do wiadomości co następuje:

§ 1.

(1) Zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz cebuli świeżej (oprócz dymki), przewidziane w uwadze 9 do grupy V w odniesieniu do pozycji 51 taryfy celnej wywozowej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r. o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 28 czerwca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 364), będą wydawane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej według wzoru załączonego do obwieszczenia niniejszego.

(2) Rada Handlu Zagranicznego R. P. będzie wydawać wspomniane w ustępie poprzednim zaświadczenia przez izby przemysłowo-handlowe tylko eksporterom wpisanym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu do rejestru eksporterów cebuli świeżej.

§ 2.

(1) Do rejestru eksporterów cebuli świeżej mogą być wpisane przedsiębiorstwa, które:

- a) wykazą się posiadaniem na dany rok kalendarzowy świadectwa przemysłowego:
 - od I—VI kategorii przemysłowej dla przedsiębiorstw przemysłowych,
 - od I — III kategorii handlowej dla przedsiębiorstw handlowych,
 - III kategorii handlowej dla spółdzielni, które ponadto winny wykazać się zaświadczeniem o przynależności do jednego ze związków rewizyjnych spółdzielni;
- b) są wpisane do rejestru handlowego i prowadzą prawidłowe księgi handlowe;
- c) zgłoszą w Państwowym Instytucie Eksportowym wzór znaku towarowego, z którego korzystać będą przy wywozie towaru;

d) będą uznane przez właściwą terytorialnie izbę przemysłowo-handlową w porozumieniu z właściwą izbą rolniczą za posiadające kwalifikacje handlowe, które ustala Rada Handlu Zagranicznego R. P.;

e) posiadają odpowiednie pomieszczenia i urządzenia, wyszczególnione w przepisach standaryzacyjnych;

f) złożą deklarację, w której zobowiążą się:

I. zapewnić organom kontrolującym dostęp do składów i pomieszczeń służących do przechowywania i przygotowywania towaru,

II. stosować się do szczególnych zarządzeń i przepisów, jakie w zakresie wywozu cebuli zostaną wydane poza niniejszym obwieszczeniem przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych i podane do wiadomości eksporterów za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego R. P.

(2) Ponadto do rejestru eksporterów mogą być wpisani producenci rolni, eksportujący cebulę wyłącznie własnej produkcji, którzy odpowiadać będą warunkom określonym w ust. (1) lit. c), d), e), f) i prowadzą przynajmniej uproszczone księgi handlowe.

(3) Podania o wpisanie do rejestru eksporterów cebuli należy składać do Ministerstwa Przemysłu i Handlu (Państwowy Instytut Eksportowy) za pośrednictwem terytorialnie właściwych izb przemysłowo-handlowych, które kierują je do Ministerstwa przez Radę Handlu Zagranicznego R. P. Do podania powinny być załączone dokumenty, stwierdzające dane wyszczególnione w ust. (1) wraz z deklaracją eksportera, o której mowa w lit. f), ust. (1).

(4) Ocenę czy pomieszczenia i urządzenia odpowiadają przepisom standaryzacyjnym wydaje Rada Handlu Zagranicznego R. P.

(5) O wpisanu do rejestru eksporterów cebuli. względnie o odmówieniu takiego wpisu Ministerstwo Przemysłu i Handlu zawiadamiać będzie zainteresowane przedsiębiorstwo za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 3.

(1) Zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz cebuli mogą być wydawane tylko na cebulę, odpowiadającą przepisom standaryzacyjnym, ustalonym na wniosek Rady Handlu Zagranicznego R. P. przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych i podawanym do wiadomości zainteresowanym eksporterom za pośrednictwem tej Rady.

(2) Przepisy standaryzacyjne ustalają sposób opakowania i znakowania cebuli wywożonej za granicę, normy jakościowe, sposób sortowania i przechowywania towaru, ewentualnie inne warunki, którym odpowiadać winna wywożona ce-

bula, jak również warunki dotyczące urządzeń i pomieszczeń służących do przygotowania towaru.

§ 4.

(1) Do kontroli należytego przestrzegania przez eksporterów przepisów standaryzacyjnych powołana jest Rada Handlu Zagranicznego R. P. Czynności te Rada Handlu Zagranicznego R. P. wykonuje przez Głównego Inspektora Standaryzacji Wywozu, którego zatwierdza Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz przez inspektorów i kontrolerów, którzy są powoływani przez Radę Handlu Zagranicznego R. P. na wniosek Głównego Inspektora.

(2) Regulamin wykonywania czynności kontrolnych przez Głównego Inspektora, inspektorów i kontrolerów — zatwierdza Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 5.

Kontrola badanego towaru odbywa się zasadniczo na stacjach granicznych, a ponadto może mieć miejsce na stacjach nadawczych węzłowych lub w składach eksportera.

§ 6.

(1) W razie stwierdzenia przekroczenia przez eksporterów wymagań obwieszczenia niniejszego, lub zarządzeń na jego podstawie wydanych, Ministerstwo Przemysłu i Handlu może wstrzymać czasowo wydawanie zaświadczeń na bezcłowy wywóz cebuli lub skreślić przedsięwzięcie z rejestru eksporterów.

(2) W wypadku stwierdzenia w trybie kontroli dodatkowej przeprowadzonej przez Głównego Inspektora lub z jego polecenia przez inspektora, że towar wywożony za granicę nie odpowiada warunkom ustalonym dla wywozu za danym zaświadczeniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zaświadczenie to zostanie cofnięte.

§ 7.

(1) Od wydawanych zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu mogą być pobierane opłaty na pokrycie kosztów wydawania zaświadczeń i wykonywania kontroli w myśl niniejszych przepisów.

(2) Wysokość opłat ustala Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych po wysłuchaniu opinii Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 8.

Rada Handlu Zagranicznego przesyłać będzie Ministerstwu Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych po skończonym sezonie eksportowym sprawozdanie z całokształtu działalności w zakresie wywozu cebuli.

§ 9.

Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie czternastego dnia po ogłoszeniu.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Antoni Roman.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 1 lipca 1939 r. Nr 148, poz. 350).

W z ó r

Załącznik do § 1 ust. (1) obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 429).

Załącznik do § 1 ust. (1) obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 429).

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU I HANDLU
Państwowy Instytut
Eksportowy

Warszawa, dnia
Seria A.

..... dnia
Seria A.
Nr

Z A Ś W I A D C Z E N I E Nr....

Do
MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
Państwowy Instytut Eksportowy
w Warszawie.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zaświadcza, że wywożona przez firmę
ze stacji kolejowej (portu)
do (kraj przeznaczenia)

Urząd Celny w
stwierdza, że dnia, 19 .. r. przy pozycji rejestru
wywozu Nr odprawił w wywozie:

CEBULĘ ŚWIEŻĄ
(oprócz dymki)

CEBULA ŚWIEŻA
(oprócz dymki)

wysłaną przez firmę
w ilości worków wagi kg. brutto
słownie
ze stacji (portu)
w wagonie Nr

w ilości worków wagi kg. brutto
słownie

może być zwolniona od cła wywozowego na podstawie uwagi 9 do grupy V w odniesieniu do pozycji 51 taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 56/1939 r., poz. 364).

statkiem
do (kraj przeznaczenia)
zwalniając wymieniony towar od cła wywozowego na podstawie odpowiedniego zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zaświadczenie niniejsze ważne jest w ciągu miesiąca od daty wystawienia, przy czym najpóźniej w ostatnim dniu ważności zaświadczenia towar powinien być zgłoszony do odprawy celnej wywozowej.

NACZELNIK URZĘDU CELNEGO

M. p.

D Y R E K T O R

Specyfikacje towaru (wypełnia eksporter):
Wybór I worków kg brutto
Wybór II worków kg brutto

M.p.

F I R M A

430

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 22 czerwca 1939 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o wykazie instytucji, za których pośrednictwem będą wydawane zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz chmielu oraz o trybie postępowania przy wydawaniu tych zaświadczeń.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) podają do wiadomości co następuje:

§ 1.

(1) Zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz chmielu, przewidziane w uwadze 9 do grupy V w odniesieniu do poz. 50 taryfy celnej wywozowej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 października 1934 r. o ustanowieniu taryfy celnej wywozowej (Dz. U. R. P. Nr 96, poz. 873) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 28 czerwca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 364), będą wydawane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej, według wzoru załączonego do obwieszczenia niniejszego.

(2) Rada Handlu Zagranicznego R. P. będzie wydawać wspomniane w ustępie poprzednim zaświadczenia przez izby przemysłowo-handlowe tylko eksporterom wpisanym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu do rejestru eksporterów chmielu.

§ 2.

(1) Do rejestru eksporterów chmielu mogą być wpisane przedsiębiorstwa, które:

- a) wykazą się posiadaniem na dany rok kalendarzowy świadectwa przemysłowego:
 - od I — II kategorii handlowej — dla przedsiębiorstw handlowych,
 - od I — VI kategorii przemysłowej — dla przedsiębiorstw przemysłowych,
 - III kategorii handlowej — dla spółdzielni, które ponadto winny wykazać się zaświadczeniem o przynależności do jednego ze związków rewizyjnych spółdzielni;
- b) są wpisane do rejestru handlowego i prowadzą prawidłowe księgi handlowe;
- c) posiadają odpowiednie pomieszczenia i urządzenia, wyszczególnione w przepisach standaryzacyjnych;
- d) zgłoszą w Państwowym Instytucie Eksportowym wzór znaku towarowego, z któ-

rego korzystać będą przy wywozie towaru;

- e) będą uznane przez właściwą terytorialnie izbę przemysłowo-handlową w porozumieniu z właściwą izbą rolniczą za posiadające kwalifikacje handlowe, które ustala Rada Handlu Zagranicznego R. P.;
- f) złożą deklarację, w której zobowiążą się:
 - I. zapewnić organom kontrolującym dostęp do składów i pomieszczeń, służących do przechowywania i przygotowywania towaru,
 - II. stosować się do szczególnych zarządzeń i przepisów, jakie w zakresie wywozu chmielu zostaną wydane poza niniejszym obwieszczeniem przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych i podane do wiadomości eksporterów za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego R. P.

(2) Podania o wpisanie do rejestru eksporterów chmielu należy składać do Ministerstwa Przemysłu i Handlu (Państwowy Instytut Eksportowy) za pośrednictwem terytorialnie właściwych izb przemysłowo-handlowych, które kierują te podania do Ministerstwa przez Radę Handlu Zagranicznego R. P. Do podania powinny być dołączone dokumenty, stwierdzające dane wyszczególnione w ust. (1) wraz z deklaracją eksportera, o której mowa w lit. f) ust. (1).

(3) Ocenę czy pomieszczenia i urządzenia odpowiadają przepisom standaryzacyjnym wydaje Rada Handlu Zagranicznego R. P.

(4) O wpisaniu do rejestru eksporterów chmielu względnie o odmówieniu takiego wpisu Ministerstwo Przemysłu i Handlu zawiadamiać będzie zainteresowane przedsiębiorstwo za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 3.

(1) Zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz chmielu mogą być wydawane na chmiel, odpowiadający przepisom standaryzacyjnym, ustalonym na wniosek Rady Handlu Zagranicznego R. P. przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych i podawanym do wiadomości zainteresowanym eksporterom za pośrednictwem tej Rady.

(2) Przepisy standaryzacyjne ustalają sposób opakowania i znakowania chmielu wywożonego za granicę, normy jakościowe, sposób sortowania i przechowywania towaru, ewentualnie inne warunki, którym odpowiadać powinien chmiel, jak również warunki dotyczące urządzeń i pomieszczeń, służących do przygotowania towaru. Przepisy te nadto mogą ustalać warunki oznaczania towaru znakiem rejonowego pochodzenia.

(3) Zaświadczenia wymienione w ust. (1) będą wydawane po przedłożeniu przez eksportera dowodów zawarcia umowy kupna - sprzedaży i podaniu jej warunków, a w razie niemożności podania tych danych po złożeniu zobowiązania

do przedłożenia ich w wyznaczonym terminie. Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych może zwolnić eksporterów od obowiązku przedkładania tych dowodów, zawiadamiając ich o tym za pośrednictwem Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 4.

(1) Do wykonywania nadzoru nad przestrzeganiem przez eksporterów przepisów niniejszego obwieszczenia oraz zarządzeń na jego podstawie wydanych powołana jest Rada Handlu Zagranicznego R. P.

(2) Rada Handlu Zagranicznego R. P. wykonuje nadzór przez:

- a) Głównego Inspektora Wywozu Chmielu, którego zatwierdza Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych,
- b) inspektorów i kontrolerów, których powołuje Rada na wniosek Głównego Inspektora.

(3) Regulamin wykonywania czynności nadzorczych przez Głównego Inspektora oraz inspektorów ustala Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych na wniosek Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 5.

Kontrola badanego towaru odbywa się na stacjach nadawczych, węzłowych lub granicznych, albo w magazynie firmy.

§ 6.

W razie stwierdzenia przy dodatkowej kontroli, przeprowadzonej przez Głównego Inspektora lub z jego polecenia przez inspektora, że towar wywożony za granicę nie odpowiada warunkom ustalonym dla wywozu za danym zaświadczeniem

Ministerstwa Przemysłu i Handlu, zaświadczenie to zostanie cofnięte.

§ 7.

W razie stwierdzenia przekroczenia przez eksportera wymagań obwieszczenia niniejszego, względnie wydanych na jego podstawie zarządzeń, Ministerstwo Przemysłu i Handlu na wniosek Rady Handlu Zagranicznego R. P. lub z własnej inicjatywy może czasowo wstrzymać wydawanie zaświadczeń na bezcłowy wywóz chmielu, lub skreślić przedsiębiorstwo z rejestru eksporterów.

§ 8.

(1) Od wydawanych zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu mogą być pobierane opłaty na pokrycie kosztów wydawania tych zaświadczeń oraz wykonywania zarządzeń i przepisów dotyczących wywozu chmielu.

(2) Wysokość tych opłat ustala Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych po wysłuchaniu opinii Rady Handlu Zagranicznego R. P.

§ 9.

Rada Handlu Zagranicznego R. P. przedstawiać będzie Ministerstwu Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych, po upływie sezonu wywozowego, sprawozdanie z całokształtu działalności w zakresie obwieszczenia niniejszego.

§ 10.

Obwieszczenie niniejsze wchodzi w życie czternastego dnia po ogłoszeniu.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Antoni Roman.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 1 lipca 1939 r. Nr 148, poz. 351).

W z ó r

Załącznik do § 1 ust. (1) obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 430).

Załącznik do § 1 ust. (1) obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 430).

..... dnia

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU I HANDLU
Państwowy Instytut
Eksportowy

Warszawa, dnia
Seria A.

Seria A.
Nr

Do
MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
Państwowy Instytut Eksportowy
w Warszawie.

Z A Ś W I A D C Z E N I E Nr....

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zaświadcza, że wywożony przez firmę
ze stacji kolejowej (portu)
do (kraj przeznaczenia)

Urząd Celny w
stwierdza, że dnia 19 .. r. przy pozycji rejestru
wywozu Nr odprawił w wywozie:

C H M I E L

wysłany przez firmę
w ilości bel (bal., cylin., kwadr.) *)
NrNr bel (bal., cylin., kwadr.) *)
wagi kg brutto słownie
ze stacji (portu)
w wagonie Nr

C H M I E L

w ilości bel (balotów, cylindrów, kwadratów *)
NrNr bel (balotów, cylindrów, kwadratów *)
wagi kg brutto słownie
wagi kg netto słownie
może być zwolniony od cła wywozowego na podstawie uwagi 9 do grupy V w odniesieniu do pozycji 50 taryfy celnej wywozowej (Dz U. R. P. Nr 56/1939 r., poz. 364).

statkiem
do (kraj przeznaczenia)
zwalniając wymieniony towar od cła wywozowego na podstawie odpowiedniego zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Zaświadczenie niniejsze ważne jest w ciągu miesiąca od daty wystawienia, przy czym najpóźniej w ostatnim dniu ważności zaświadczenia towar powinien być zgłoszony do odprawy celnej wywozowej.

NACZELNIK URZĘDU CELNEGO

M.p.

D Y R E K T O R

M. p.

*) niepotrzebne skreślić.

*) niepotrzebne skreślić.

431

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 11 lipca 1939 r.

o wysokości oprocentowania biletów skarbowych.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 46, poz. 297) oraz § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 229), § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 maja 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 386) i § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 czerwca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 402), ustaląm oprocentowanie biletów skarbowych, opiewających na złote, w następującej wysokości w stosunku rocznym:

- 1) dla biletów z terminami płatności od trzech do niepełnych sześciu miesięcy — 3½%,
- 2) dla biletów z terminami płatności od sześciu do niepełnych dziewięciu miesięcy — 4%,
- 3) dla biletów z terminami płatności od dziewięciu do niepełnych dwunastu miesięcy — 4½%,
- 4) dla biletów z dwunastomiesięcznym terminem płatności — 5%.

Obwieszczenie niniejsze obowiązuje z dniem 15 lipca 1939 r.

Jednocześnie traci moc obowiązującą obwieszczenie z dnia 15 grudnia 1937 r. o wysokości oprocentowania biletów skarbowych (Monitor Polski Nr 295, poz. 464).

Minister Skarbu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 14 lipca 1939 r. Nr 159, poz. 382).

432

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 28 czerwca 1939 r.

o umorzeniu 17-ej raty 4% pożyczki konwersyjnej kolejowej 1933 r.

Podaje się do wiadomości, że na podstawie § 5 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Komunikacji z dnia 16 lutego 1933 r. o emisji obligacji 4% pożyczki konwersyjnej kolejowej i o wymianie na te obligacje nieumorzonych obligacji b. Towarzystwa Drogi Żelaznej Fabryczno - Łódzkiej trzeciej emisji z roku 1901 (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 218) w dniu 23 czerwca 1939 r. zostały umorzone w drodze skupu, tytułem spłaty kapitału 17-ej raty umorzenia wzmiankowanej pożyczki, przypadającej na dzień

1 lipca 1939 r., obligacje 4% pożyczki konwersyjnej kolejowej 1933 r. w ilości 161 sztuk na ogólną sumę wartości nominalnej marek Rzeszy Niemieckiej 158.000, a mianowicie:

25 sztuk obligacji po 2.000 RM. każda Nr Nr 8656 do 8680 włącznie;

80 sztuk obligacji po 1.000 RM. każda Nr Nr 5977 do 6056 włącznie;

56 sztuk obligacji po 500 RM. każda Nr Nr 2450 do 2505 włącznie.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) *W. Drabarek,*

Kierownik Zarządu Długów Państwa.

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 11 lipca 1939 r. Nr 156, poz. 372).

433

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 3 lipca 1939 r.

o wylosowanych premiach obligacji 4% premiowej pożyczki dolarowej serii III.

Podaje się do wiadomości, że zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 lipca 1930 r. w sprawie wypuszczenia serii III premiowej pożyczki dolarowej (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 438) w dniu 1 lipca 1939 r. wylosowano 95 premii na ogólną sumę 37.500 dolarów według niżej podanych kwot premii i numerów obligacji:

12.000 dol. — 165312.

Po 3.000 dol. — 53212, 903706.

Po 1.000 dol. — 400745, 500593, 553914, 992058, 1038279, 1111358, 1151465.

Po 500 dol. — 131881, 140745, 169342, 181391, 481368, 595843, 688813, 717496, 774732, 940258.

Po 100 dol. — 11153, 66250, 74067, 100053, 129295, 141325, 162570, 171275, 199327, 223863, 229034, 230737, 250585, 294558, 332301, 335175, 366948, 381698, 420822, 446150, 473745, 477227, 477249, 490527, 506442, 531836, 545458, 592829, 615530, 629798, 652954, 675642, 690238, 709610, 728434, 731035, 755368, 774834, 801536, 835584, 860766, 884365, 886505, 899503, 919767, 927337, 939077, 1004836, 1026499, 1028636, 1059273, 1067501, 1088471, 1089686, 1089783, 1095053, 1100527, 1138126, 1186197, 1188474, 1209145, 1236638, 1271855, 1277451, 1300454, 1336395, 1353517, 1376816, 1377274, 1378607, 1402079, 1411832, 1445679, 1475734, 1483175.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) *W. Drabarek,*

Kierownik Zarządu Długów Państwa.

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 13 lipca 1939 r. Nr 158, poz. 378).

434

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 27 czerwca 1939 r.

o umorzeniu 25-ej raty 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej 1926 r.

Podaje się do wiadomości, że na podstawie art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 czerwca 1927 r. w sprawie umorzenia obligacji 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej, wypuszczonej na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 56 z 1927 r., poz. 491), w dniu 23 czerwca 1939 r. zostały umorzone w drodze skupu, tytułem spłaty kapitału 25-ej raty umorzenia wzmiankowanej pożyczki, przypadającej na dzień 1 lipca 1939 r., obligacje 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej 1926 r. w ilości 1889 sztuk na łączną sumę wartości nominalnej 364.020 zł, o numeracji i imiennej wartości odcinków następującej:

Od nr	do nr	sztuk	od nr	do nr	sztuk
po 1.200 złotych					
			11135	—	1
			11280	—	1
69	—	1	11392	—	1
128	—	1	11437	—	1
131	132	2	11608	—	1
149	152	4	11648	—	1
250	—	1	11669	—	1
281	282	2	12218	—	1
643	645	3	12282	—	1
925	—	1	12286	—	1
1362	1372	11	12289	—	1
1386	—	1	12296	—	1
1742	1744	3	12299	—	1
2532	—	1	12301	—	1
2535	—	1	12701	—	1
2537	2538	2	12836	12837	2
4318	—	1	12857	—	1
4455	4456	2	12919	—	1
4552	4562	11	13019	13020	2
4565	4566	2	13046	—	1
4679	—	1	13054	13062	9
6605	—	1		Razem	137
7461	7463	3			
8048	8052	5			
8319	8328	10	po 600 złotych		
8368	8377	10			
8638	8641	4	174	—	1
9080	—	1	368	369	2
9566	9567	2	3211	3216	6
10635	—	1	3282	—	1
10790	10801	12	3295	—	1
10941	—	1	3298	3302	5
10946	—	1	3443	—	1
10958	—	1	4200	4209	10
10993	—	1	4818	4825	8
11063	—	1	4969	4970	2
11076	—	1	5014	—	1

Od nr	do nr	sztuk	od nr	do nr	sztuk
5067	5068	2	1030	—	1
5070	—	1	1062	—	1
5076	—	1	1064	1065	2
5119	—	1	2810	—	1
5123	—	1	4268	—	1
5125	—	1	4281	4282	2
5134	5135	2	4561	—	1
5381	5404	24	4894	4895	2
5455	5460	6	4916	4920	5
5779	—	1	5014	5015	2
6180	—	1	5327	—	1
7008	—	1	5810	—	1
7177	7178	2	6605	—	1
7209	7218	10	6613	6623	11
7239	7240	2	7785	—	1
7294	7296	3	7819	7821	3
7387	7398	12	7832	7833	2
7429	—	1	7836	7843	8
7653	7661	9	7854	7860	7
8765	—	1	7867	7879	13
8818	—	1	7901	7930	30
8970	—	1	7950	8000	51
9085	—	1	9127	9143	17
10071	—	1	10073	—	1
10088	—	1	10112	10113	2
10112	—	1	10117	—	1
10205	—	1	10171	10174	4
10207	—	1	11505	11509	5
10266	—	1	13158	13159	2
10290	—	1	13163	13175	13
10339	—	1	13187	—	1
10346	—	1	14515	—	1
10350	—	1	25402	25403	2
10353	—	1	25581	25583	3
10384	—	1	25705	—	1
10386	—	1	30179	—	1
10498	—	1	30181	30182	2
10503	—	1	30197	—	1
10545	—	1	30225	30228	4
10547	—	1	31796	—	1
10577	—	1	32089	32096	8
10658	—	1	32144	—	1
10698	—	1	32160	32167	8
10744	—	1	32298	—	1
10751	—	1	32323	—	1
10790	—	1	32966	—	1
10807	—	1	33464	—	1
10817	10819	3	33690	33698	9
	Razem	150	33962	33965	4
			34023	—	1
			34119	34120	2
			34335	34336	2
			34420	34424	5
			34623	34626	4
407	—	1	34651	34658	8
681	—	1	34684	34687	4
748	—	1	34760	—	1
814	—	1	34774	34782	9
823	—	1	34869	34876	8
874	—	1	34886	34887	2
971	975	5	35443	—	1
982	—	1			

Od nr	do nr	sztuk	od nr	do nr	sztuk	Od nr	do nr	sztuk	Od nr	do nr	sztuk
35471	35473	3	45711	45713	3	1034	—	1	23065	23066	2
35476	—	1	46244	—	1	1298	—	1	23077	23078	2
36194	—	1	46407	46408	2	1305	1307	3	23126	—	1
36334	36338	5	46694	46704	11	1310	—	1	23134	—	1
36340	—	1	46845	46847	3	1398	1399	2	23155	23156	2
36345	36346	2	47146	47150	5	1513	1514	2	23203	—	1
36814	36822	9	47459	47461	3	1546	—	1	23207	23208	2
36993	—	1	47516	47518	3	1814	—	1	23227	23229	3
37029	—	1	47525	—	1	1928	—	1	23264	—	1
37744	37745	2	47548	—	1	2094	—	1	23269	—	1
37748	37750	3	47632	—	1	2099	2100	2	23289	—	1
37940	—	1	47670	—	1	2132	—	1	23311	23313	3
38039	38048	10	47948	47950	3	2178	—	1	23364	—	1
38191	—	1	47960	—	1	2204	—	1	23404	23405	2
38196	38198	3	47977	—	1	2508	—	1	23456	—	1
38693	—	1	48015	48016	2	3034	3035	2	23519	23520	2
38798	38804	7	48049	—	1	3119	—	1	23554	23556	3
38914	38915	2	48052	48053	2	3145	—	1	23660	23661	2
38926	38928	3	48303	—	1	22077	—	1	23664	23665	2
39066	39072	7	48310	—	1	22096	22097	2	23675	—	1
39077	39089	13	48346	48353	8	22120	22121	2	23687	—	1
39319	39321	3	48369	—	1	22131	—	1	23796	23797	2
39372	—	1	48381	48384	4	22135	22136	2	23817	23818	2
39480	39484	5	48396	48397	2	22163	22164	2	23823	—	1
39487	39496	10	48399	48402	4	22167	22169	3	23842	23843	2
39544	—	1	48417	48422	6	22213	—	4	23854	23855	2
39547	39553	7	48851	48854	4	22238	22239	1	23859	23860	2
39561	39566	6	48906	48908	3	22282	—	2	23876	—	1
39639	39641	3	48997	—	1	22299	22302	1	23895	—	1
39783	39787	5	49149	—	1	22309	22310	2	23937	—	1
40256	—	1	49151	—	1	22340	—	1	23992	—	1
40293	—	1	49300	—	1	22367	—	1	24094	24095	2
40344	40346	3	49340	49341	2	22399	22401	3	24124	24125	2
40391	—	1	49347	49349	3	22404	—	1	24129	—	1
40399	40431	33	49419	49422	4	22433	22434	2	24211	24212	2
40434	—	1	49425	49426	2	22441	—	1	24217	24218	2
40490	—	1	49670	—	1	22472	—	1	24230	—	1
40752	40759	8	49698	49701	4	22485	22486	2	24278	—	1
40761	40775	15	49741	—	1	22501	—	1	24287	—	1
40891	—	1	50079	50082	4	22511	22512	2	24307	—	1
40912	—	1	50209	—	1	22519	—	1	24338	24339	2
41088	41092	5	50211	—	1	22560	—	1	24352	24354	3
41222	41227	6	50441	—	1	22575	22576	2	24387	24388	2
41253	41255	3	50579	50580	2	22589	—	1	24393	24397	5
41753	41760	8	50735	—	1	22634	—	1	24399	—	1
42361	42363	3	50991	—	1	22690	—	1	24507	—	1
42503	—	1	51602	51603	2	22713	—	1	24617	—	1
42664	52672	9	51648	51650	3	22750	—	1	24620	24621	2
42957	42958	2	51774	—	1	22758	22759	2	24628	2462	2
43186	43190	5	51937	—	1	22766	22767	2	24633	24634	2
44012	—	1	51941	51942	2	22780	—	1	24662	—	1
44446	44447	2	51990	—	1	22803	22804	2	24682	—	1
44560	44561	2	52046	52049	4	22809	—	1	24687	—	1
44695	—	1	52439	52442	4	22814	—	1	24783	24785	3
44740	—	1		Razem	684	22829	—	1	24826	24827	2
44845	44847	3				22843	—	1	24872	—	1
44859	—	1				22856	—	1	24930	—	1
45069	45070	2	po 30 złotych			22908	22909	2	24960	—	1
45243	—	1	615	—	1	22915	—	1	24965	24967	3
45378	45383	6	640	641	2	22921	—	1	24973	—	1
45692	45698	7	932	933	2	22926	22927	2	24975	—	1

Od nr	do nr	sztuk	od nr	do nr	sztuk	Od nr	do nr	sztuk	od nr	do nr	sztuk
24999	—	1	32390	32391	2	42213	42214	2	50143	50145	3
25390	25391	2	32400	—	1	42295	42296	2	50151	50154	4
25396	25397	2	32457	—	1	42301	42304	4	50196	—	1
25480	25481	2	32738	32739	2	42378	42379	2	50232	50234	3
25520	—	1	32743	32744	2	42473	—	1	50238	50239	2
25567	25568	2	33018	33019	2	42507	42510	4	50255	—	1
25617	25618	2	33070	33071	2	42527	42529	3	50297	50298	2
25650	25654	5	33082	—	1	42571	42572	2	50315	50316	2
25705	25706	2	33102	33104	3	42593	—	1	50319	—	1
25795	—	1	33111	33112	2	42598	42599	2	50436	50439	4
25860	—	1	33120	33121	2	42695	42696	2	50442	50445	4
25867	25868	2	33155	33156	2	42748	—	1	50447	50449	3
25936	—	1	33170	33171	2	42787	—	1	50479	50484	6
26869	—	1	33275	—	1	42801	—	1	50492	50493	2
26909	26910	2	33365	33366	2	42803	—	1	50531	50532	2
27015	27016	2	33376	33377	2	42810	—	1	50566	50568	3
27020	—	1	33383	—	1	42827	—	1	50587	50588	2
27250	27251	2	33410	33412	3	42859	42860	2	50590	50592	3
27373	—	1	33500	33501	2	42884	42885	2	50619	50620	2
27375	27376	2	33504	—	1	42947	42949	3	50629	—	1
27385	27386	2	33513	33516	4	42967	—	1	50707	—	1
27457	27459	3	33538	—	1	42994	—	1	50729	50730	2
27466	—	1	33547	33548	2	43036	—	1	50794	50795	2
27526	27528	3	33580	33581	2	43082	—	1	50815	—	1
28090	28100	2	33589	—	1	43112	—	1	50829	—	1
28115	—	1	33615	—	1	43203	43205	3	50850	—	1
28190	28191	2	33644	33645	2	43247	—	1	50865	—	1
28215	28216	2	33657	—	1	43267	43268	2	50873	50874	2
28484	—	1	33693	33695	3	43281	43282	2	50882	—	1
28519	28530	12	33820	33822	3	43292	—	1	50886	50888	3
29023	29024	2	33907	33908	2	43295	43296	2	50895	50897	3
29325	29326	2	33956	33957	2	43352	43353	2	50902	50903	2
29447	29448	2	34037	—	1	43374	—	1	50998	51000	3
29464	29466	3	34044	34045	2	43388	—	1	51004	51006	3
29744	—	1	41542	41543	2	43401	43402	2	51008	51012	5
29754	29764	11	41545	41546	2	43422	—	1	51015	51017	3
29793	29794	2	41557	41558	2	43430	—	1	51021	51023	3
29943	—	1	41566	—	1	43449	43450	2	51069	—	1
30100	30101	2	41599	41600	2	43479	43480	2	51083	—	1
30187	30188	2	41626	—	1	43507	—	1	51111	51113	3
30535	—	1	41631	—	1	43548	—	1	51122	—	1
30682	30685	4	41637	41638	2	43563	43564	2	51167	—	1
30834	30835	2	41646	—	1	43568	—	1	51252	51253	2
30954	—	1	41793	—	1	43608	—	1	51261	—	1
31070	31071	2	41810	—	1	43705	—	1	51283	51285	3
31106	—	1	41880	41881	2	43779	43780	2	51320	51323	4
31283	—	1	41964	—	1	43805	—	1	51332	51334	3
31313	31317	5	41969	—	1	43807	43809	3	51468	—	1
31320	31322	3	41995	41996	2	43831	—	1	51556	51558	3
31438	31440	3	41999	42000	2	43835	—	1	51560	51561	2
31454	31455	2	42003	—	1	43862	43863	2	51587	51590	4
31620	31621	2	42006	42008	3	43868	43870	3	51607	51609	3
31627	—	1	42012	42013	2	43891	—	1	51644	—	1
31684	31685	2	42068	—	1	43895	43896	2	51686	—	1
31718	31720	3	42098	—	1	43910	—	1	51690	—	1
31727	31728	2	42114	42115	2	43926	43928	3	51696	51697	2
31768	31769	2	42121	42122	2	43987	43990	4	51741	51744	4
31807	—	1	42150	42151	2	43998	43999	2	51764	51769	6
32247	—	1	42157	42161	5	50005	—	1	51783	51786	4
32310	—	1	42193	—	1	50021	—	1	51797	51799	3
32317	32318	2	42196	42197	2	50031	50033	3	51820	51822	3
32358	—	1	42201	—	1	50123	—	1	51833	51834	2

Od r.r.	do nr	sztuk	Od r.r.	do nr	sztuk
51873	—	1	52862	52864	3
51890	—	1	52870	52872	3
51929	—	1	52876	52879	4
51936	51938	3	52892	—	1
51940	51941	2	52898	52900	3
51958	—	1	52915	52918	4
51962	—	1	52960	52961	2
51969	51970	2	52973	—	1
51974	—	1	52975	—	1
51979	—	1	52991	52993	3
52012	52013	2	53003	—	1
52019	52020	2	53323	53324	2
52047	52049	3	53374	53375	2
52058	52060	3	53495	53496	2
52126	52128	3	53730	—	1
52152	52153	2	54313	54319	7
52193	52195	3	54336	54337	2
52260	—	1	54382	54384	3
52279	52284	6	54401	54402	2
52289	52291	3	54440	—	1
52300	—	1	54446	—	1
52408	52409	2	54474	54475	2
52516	—	1	54477	54479	3
52526	—	1	54481	—	1
52564	52568	5	54488	—	1
52571	—	1	54500	54501	2
52602	—	1	54519	—	1
52611	52612	2	54521	—	1
52620	52622	3	54530	54531	2
52625	52626	2	54539	54551	13
52629	52631	3	54564	—	1
52634	62636	3	54567	—	1
52647	52649	3	54580	—	1
52656	—	1	54585	54608	24
52665	52666	2	54617	54619	3
52682	52687	6	54670	54671	2
52692	52694	3	54691	54693	3
52729	52730	2	54712	54713	2
52741	52743	3	54762	54766	5
52750	52752	3	54783	54784	2
52804	52806	3	54814	54815	2
52811	52813	3	54903	54904	2
52839	52841	3	54972	54974	3
52848	—	1			
			Razem	918	

435

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1939 r.

o wylosowanych Bonach Funduszu Inwestycyjnego.

Podaje się do wiadomości, że na podstawie art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o Funduszu Inwestycyjnym (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 636) i § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. o wypuszczeniu Bonów Funduszu Inwestycyjnego (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 694), w okresie czasu od 1 do 28 czerwca 1939 r. zostały wylosowane do umorzenia we wszystkich dziesięciu seriach, wypuszczonych na podstawie wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu, następujące numery Bonów Funduszu Inwestycyjnego:

Nr	data wylosow.	Nr	data wylosow.
279	22.VI.1939 r.	17179	1.VI.1939 r.
2412	22. " "	17208	1. " "
3557	7. " "	19276	15. " "
4024	22. " "	20115	28. " "
4064	15. " "	20336	7. " "
4065	1. " "	21861	7. " "
4492	7. " "	22327	28. " "
5088	15. " "	23512	28. " "
5336	1. " "	26725	1. " "
6099	28. " "	27929	7. " "
7415	15. " "	28222	7. " "
7892	15. " "	31502	22. " "
8808	15. " "	34606	28. " "
9057	28. " "	34732	22. " "
13589	22. " "	35307	1. " "
14149	7. " "	35828	28. " "
15030	15. " "	36547	1. " "
15944	22. " "		

Za Dyrektora Departamentu:

(—) W. Drabarek,

Kierownik Zarządu Długów Państwa.

Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 13 lipca 1939 r. Nr 158, poz. 379).

436

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 6 czerwca 1939 r.

L. D. I/1-A.18/39

o współpracy kontroli skarbowej z urzędami skarbowymi.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Województwa Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W związku ze zwiększeniem się agend kontroli skarbowej uchylam okólnik z dnia 8 września 1936 r. L. B. P. 11621/36 w sprawie

Za Dyrektora Departamentu:

(—) W. Drabarek

Naczelnik Wydziału

Kierownik Zarządu Długów Państwa.

Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 6 lipca 1939 r. Nr 152, poz. 362).

współpracy kontroli skarbowej z urzędami skarbowymi (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 24, poz. 732).

Ewentualne określenie sposobów wykorzystania urzędników kontroli skarbowej na rzecz urzędów skarbowych pozostawiam uznaniu PP. Dyrektorów Izb Skarbowych w zależności od warunków lokalnych i stanów osobowych kontroli skarbowej.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

437

OKÓLNIA C 207 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 28 czerwca 1939 r.

L. D. IV. 18794/1/39

w sprawie stosowania postanowień § 27 pkt 1-a przepisów wykonawczych do prawa celnego do towarów, odprawianych na podstawie pozwoleń przywozu, zaopatrzonych w klauzulę: „wydano na poczet kontyngentu celnego”.

Do
Dyrekcji Ceł, Urzędów Celnych i Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż zwolnieniu od ograniczeń przywozowych, przewidzianemu w § 27 pkt 1-a przepisów wykonawczych do prawa celnego, podlegają również nadwyżki towarów, na które strona przedstawiła do odprawy celnej pozwolenie przywozu, zaopatrzone w klauzulę „wydano na poczet kontyngentu celnego”.

W tych jednak przypadkach nie należy w odniesieniu do nadwyżek towarów ponad wagę, określoną w pozwoleniu przywozu, stosować niżki konwencyjnej kontyngentowej.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz,*

438

OKÓLNIA T 4 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1939 r.

L. D. IV. 19225/2/39

w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1104 i uwagi do gr. 69).

Do
Dyrekcji Ceł, Urzędów Celnych i Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610 z 1933 r.) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

Tygielki wykonane z masy ceramicznej, z zatopionymi w ściankach tych tygielków oporowymi spiralkami grzejnymi z drutu platynowego, należy clić według poz. 1104 tar. cel.

Tygielki tego rodzaju, jako stanowiące osobno niewymienione w taryfie części laboratoryjnych pieców elektrycznych do żarzenia w wysokich temperaturach, podlegają cłu stosownie do przepisu uwagi do grupy 69 tar. cel. według tej samej pozycji co i całe laboratoryjne piece elektryczne do wyżarzania.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

439

OKÓLNIA C. 210 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 6 lipca 1939 r.

L. D. IV. 16869/3/39

w sprawie pobierania opłat na rzecz Funduszu Pracy od importowanych żarówek elektrycznych.

Do
Dyrekcji Ceł w Warszawie, Poznaniu, Lwowie, Mysłowicach i podległych im Urzędów Celnych.

Wobec powstałych wątpliwości przy stosowaniu przepisu art. 23 ustawy o Funduszu Pracy Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż żarówki elektryczne, założone w nadchodzących z zagranicy wszelkiego rodzaju przyrządach, aparatach lub maszynach, o ile podlegają oczeniu łącznie z tymi przyrządami, aparatami lub maszynami — nie podlegają opłatom przewidzianym w art. 23 ustawy o Funduszu Pracy, a to w związku z przepisem § 14 ust. (2) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 29 października 1937 r. o postępowaniu przy wymiarze i poborze należności na rzecz Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604; Dz. Urz. Min. Sk. Nr 33, poz. 928).

Również nie podlegają wspomnianej wyżej opłacie żarówki elektryczne, wyjęte na czas transportu z nadchodzących z zagranicy wszelkiego rodzaju przyrządów, aparatów lub maszyn i opakowane osobno, pod warunkiem, iż żarówki te:

a) nadeszły z zagranicy w jednej przesyłce z przyrządami, aparatami lub maszynami,

b) pod względem jakości i ilości ściśle odpowiadają właściwym gniazdom, z których zostały wyjęte i

c) podlegają oczeniu łącznie z przyrządami, aparatami lub maszynami, których część składową stanowią.

Jednocześnie wyjaśnia się, że żarówki elektryczne, wchodzące w skład przyrządów, aparatów i maszyn celnych według grupy 69 taryfy celnej, wyjęte z nich na czas transportu i opakowane osobno, podlegają oczeniu łącznie z tymi przyrządami, aparatami i maszynami,

o ile zachodzą warunki ustalone w ust. 2 pkt. „a” i „b” niniejszego okólnika, a przepisy taryfy celnej nie stanowią inaczej. Natomiast żarówki elektryczne, należące do: lamp, latarni, armatur itp. clonych według poz. 1022 i 1023 taryfy celnej, sprzętu clonego według poz. 1131 taryfy celnej oraz wszelkich przyrządów, aparatów i maszyn (oprócz elektrycznych z grupy 69 taryfy celnej) lecz niezłożone w urządzenia dla nich w tych towarach gniazda, chociażby nadeszły z zagranicy w jednej przesyłce z tymi towarami, podlegają oceniu osobno według poz. 1112 taryfy celnej, jako wyposażenie niepołączone z zasadniczym towarem, a więc stanowiące samoistny towar.

Wyjaśnienie, co należy rozumieć pod nazwą „żarówki elektryczne”, zawarte jest w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 13 lipca 1933 r. L. D. V. 28195/1/33 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 23, poz. 214).

za Dyrektora Departamentu:

(—) *Inż. W. Danielewicz.*
Naczelnik Wydziału.

440

OKÓLNİK C. 213 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 12 lipca 1939 r.

L. D. IV. 20474/3/39

w sprawie zmiany instrukcji o specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego i polsko-rumuńskiego.

Do
Dyrekcji Ceł, Urzędów Celných oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

1. W instrukcjach Ministerstwa Skarbu z dnia 22 stycznia 1937 r. L. D. IV. 1727/3/37 o specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 3/37, poz. 81) oraz z dnia 16 lutego 1937 r. L. D. IV. 3747/3/37 o specjalnej kontroli obrotu towarowego polsko-rumuńskiego (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 5/37, poz. 140) skreśla się:

W § 4 ust. 1 — pkt d),
a w § 4 ust. 2 — pkt h).

2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 lipca 1939 r.

3. Równocześnie uchyla się okólnik C. 154 z dnia 13 lipca 1938 r. L. D. IV. 13650/3/38 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 20/38, poz. 487).

za Dyrektora Departamentu:

(—) *Inż. W. Danielewicz.*
Naczelnik Wydziału.

441

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 23 czerwca 1939 r.

L. D. V. 8144/4/39

w sprawie zwolnienia komisantów firmy „Ruch” Polskie Towarzystwo Księgarń Kolejowych Sp. Akc. w Warszawie od obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych w roku 1939.

Do

izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz urzędów skarbowych.

Na podstawie art. 6 pkt 4) ustęp trzeci ustawy o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 34, poz. 292) Ministerstwo Skarbu zwalnia komisantów firmy „Ruch” Polskie Towarzystwo Księgarń Kolejowych Sp. Akc. w Warszawie, zajmujących się sprzedażą w kioskach czasopism, książek, pocztówek i materiałów piśmnych, od obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych w roku 1939.

Podlegającą opodatkowaniu prowizję tych komisantów należy ustalić na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych firmy „Ruch” jako komitenta.

Firma „Ruch” obowiązana jest na poczet podatku obrotowego, przypadającego za rok 1939 od prowizji osiągniętej przez jej komisantów, wpłacać zaliczki w wysokości i w terminach ustalonych w punkcie 5) okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 22 grudnia 1936 r. L. D. V. 44964/4/36 (Dz. Urz. Min. Sk. z 1937 r. Nr 1, poz. 27).

Równocześnie firma „Ruch” przyjęła na siebie odpowiedzialność za opłacenie przez wyżej wymienionych komisantów podatku obrotowego za 1939 rok, przypadającego od prowizji należnej od firmy „Ruch”.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr J. Lubowicki.*

442

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 23 czerwca 1939 r.

L. D. V. 30962/4/38

w sprawie ulgowych świadectw przemysłowych na rok 1939 dla młeczarni w związku z zarządzeniem przyszczy. c.

Do

izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu, na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) i art. 15 ust. (1) ustawy o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1938 r. Nr 34, poz. 292), zwalnia mle-

czarnie od obowiązku dopłaty do ceny świadectwa przemysłowego na rok 1939 kategorii wyższej w tych przypadkach, gdy dodatkowe zatrudnienie robotników ponad najwyższe normy przewidziane w okólniku z dnia 26 listopada 1937 r. L. D. V. 39640/4/37 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 31, poz. 900) — w związku z okólnikiem z dnia 24 listopada 1938 r. L. D. V. 27312/4/38 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 32, poz. 775) — nastąpiło na podstawie sanitarnych zarządzeń władz administracyjnych, wydanych w związku z zarazą przyszczycy.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr J. Lubowicki.*

443

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 23 czerwca 1939 r.

L. D. V. 10907/1/39

w sprawie odpowiedzialności z art. 135 Ordynacji Podatkowej.

Do

izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości i stosowania dwa wyciągi z wyroków N.T.A., dotyczących odpowiedzialności z art. 135 O. P.

1. **Wyciąg** z wyroku N. T. A. z dnia 5 kwietnia 1939 r. L. Rej. 5438/37:

W związku z obroną powoda stwierdza Trybunał, że fakt wydzierżawienia lokalu, w którym prowadzone było przedsiębiorstwo, obłożone podatkiem przemysłowym, oraz fakt nabycia używanego poprzednio w tym przedsiębiorstwie urządzenia warsztatowego, zresztą nie od poprzedniego przedsiębiorcy, nie przesądza w zasadzie same przez się kwestii tożsamości wzgl. ciągłości przedsiębiorstwa mimo identyczności zakresu działania obu przedsiębiorstw. Elementy te bowiem nie wyczerpują jeszcze pojęcia przedsiębiorstwa, jako zespołu gospodarczego, w skład którego wchodzi normalnie cały szereg czynników materialnych i niematerialnych, zarówno służących do wykonania jego zadań i celów jak i ułatwiających ich osiągnięcie, jak: urządzenie, zapasy, długi i wierzytelności, organizacja, wyrobiona klientela itp. przy czym od rodzaju przedsiębiorstwa zależy, jaki zespół czynników nadaje przedsiębiorstwu charakter tej samej co poprzednio zorganizowanej całości.

2. **Wyciąg** z wyroku N. T. A. z dnia 27 kwietnia 1939 r. L. Rej. 6530/37:

Celem ściągnięcia należnego od firmy „Papeteria” Spółka Komandytowa (Fabryka wyro-

bów papierowych) podatku przemysłowego za lata 1929 — 1934 w kwocie 18.022,09 zł i podatku dochodowego za lata 1928 — 1935 w kwocie 5.365,58 zł zajął Urząd Skarbowy wierzytelności w kwocie 2.485 zł przysługujące — według określenia zawartego w dotyczących pismach Urzędu Skarbowego — firmie „Papeteria” S-ka Komandytowa — dzierżawca M. Halpern od Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie za wykonane roboty. Według protokólnego zeznania kierownika wymienionego Zakładu Narodowego umowę o wykonanie robót zawarł Zakład ten z firmą „Papeteria”, przy czym umowa została podpisana, imieniem firmy przez Grünberga Benziona, będącego w wymienionej spółce komandytowej spółnikiem odpowiedzialnym bez ograniczenia (komplementariuszem). Kwotą uzyskaną w drodze egzekucji z wymienionej wierzytelności Urząd Skarbowy pokrył część wspomnianej wyżej zaległości w podatku przemysłowym.

Od zarządzeń, którymi Urząd Skarbowy dokonał zajęcia powyższej wierzytelności wniósł Mechel Halpern, dzierżawca wymienionej fabryki wyrobów papierowych, odwołanie, w którym kwestionuje dopuszczalność egzekucji z danej wierzytelności, jako jemu osobiście przysługującej, za zaległości podatkowe firmy: „Papeteria”.

Odwołania tego Izba Skarbowa we Lwowie nie uwzględniła decyzją z dnia 22 października 1937 r., powołując się w jej umotywowaniu w szczególności na to, że zajęcie wierzytelności nastąpiło zgodnie z postanowieniami art. 135 ord. podatk., że do ruchomości przedsiębiorstwa należą także jego wierzytelności oraz, że wpis do rejestru handlowego o braku odpowiedzialności odwołującego się za zobowiązania podatnika w świetle obowiązującego ustawodawstwa podatkowego nie ma znaczenia.

Ta decyzja Izby Skarbowej jest przedmiotem skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który rozważył:

Skarga zarzuca brak podstaw do uzasadnienia odpowiedzialności skarżącego przepisami art. 135 O. P. jak i do zaliczenia zajętej wierzytelności do ruchomości w rozumieniu § 109 rozporządzenia wyk. do O. P. oraz podnosi, że kwestia odpowiedzialności skarżącego jako dzierżawcy przedsiębiorstwa winna być traktowaną raczej na podstawie przepisów kod. handl., przy czym powołuje się na zastrzeżenie po myśli art. 49 § 1 k. h., zamieszczone w rejestrze handlowym przez poprzedniego dzierżawcę danego przedsiębiorstwa.

Otóż należy stwierdzić, że przepis ten, przewidujący umowne uchylenie odpowiedzialności dzierżawcy za zobowiązania wydzierżawiającego, może dotyczyć jedynie zobowiązań prywatno-prawnych i nie może odnosić się do odpowiedzialności za podatek przemysłowy. Materialną podstawę tej odpowiedzialności stanowi bowiem art. 135 O. P., a więc przepis prawa publicznego, nie może więc ta odpowiedzial-

ność być uchyloną w drodze prywatno - prawnej umowy.

Istotnym wymogiem, uzasadniającym w myśl art. 135 O. P. odpowiedzialność za podatki przemysłowy, ciążyącą na ruchomościach należących do przedsiębiorstwa, jest tożsamość względnie ciągłość przedsiębiorstwa, obłożonego tym podatkiem. W tym względzie sama skarga twierdzi, że przedmiotem dzierżawy jest przedsiębiorstwo (jako takie), a fakt ten wynika zresztą z umowy dzierżawnej, na którą skarżący się powołuje. Oceniając sprawę w ramach skargi, należy więc stwierdzić, że władza pozwana miała w danym wypadku podstawę do przyjęcia ciągłości przedsiębiorstwa, a w konsekwencji tego do zastosowania art. 135 O. P.

Bezpodstawne są zarzuty skargi, zmierzające do wykazania, że zajęta wierzytelność nie należała do przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 135 O. P., lecz była wierzytelnością „osobistą” skarżącego. § 109 rozporządzenia wykonawczego do O. P. (poz. 270/37 Dz. Ust.), oparty na przepisie art. 135 zdanie drugie O. P., zalicza do majątku ruchomego, należącego do przedsiębiorstwa, także wierzytelności, wchodzące w skład przedsiębiorstwa. Gdy zaś omawiana wierzytelność powstała za roboty, wykonane w zakresie dzierżawionego przedsiębiorstwa, chociażby po objęciu przedsiębiorstwa w drodze dzierżawy, nie może ulegać wątpliwości, że należała ona do przedsiębiorstwa, w rozumieniu powyższego przepisu, wobec czego ciążyła też na niej w myśl art. 135 O. P. odpowiedzialność za podatek przemysłowy, którym przedsiębiorstwo było obłożone.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr J. Lubowicki.*

444

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1939 r.

L. D. V. 4030/4/39

w sprawie ulg w zakresie świadectw przemysłowych na rok 1939 w związku z akcją zwalczania bezrobocia.

Do

izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz urzędów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) i art. 15 ust. (1) ustawy o podatku obrotowym (Dz. U.

R. P. z 1938 r. Nr 34, poz. 292) zarządza co następuje:

Wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, co do których wysokość należności podatkowej w zakresie świadectw przemysłowych ustala się w zależności od ilości zatrudnionych pracowników (robotników), a które w okresie od dnia 1 lipca 1939 r. do dnia 31 grudnia 1939 r. powiększą ilość zatrudnionych pracowników (robotników) ponad najwyższą normę przewidzianą w taryfie świadectw przemysłowych, załączonej do ustawy o państwowym podatku przemysłowym, względnie w okólniku z dnia 26 listopada 1937 r. L. D. V. 39640/4/37 (w związku z okólnikiem z dnia 24 listopada 1938 r. L. D. V. 27312/4/38 — Dz. Urz. Min. Sk. Nr 32, poz. 775) — zwolnione będą od obowiązku dopłaty do przewidzianej w ustawie o państwowym podatku przemysłowym ceny świadectw przemysłowych wyższej kategorii.

Ulgą powyższa dotyczy tych przedsiębiorstw, które w dniu 30 czerwca 1939 r. posiadać będą właściwe świadectwa przemysłowe na rok 1939, tj. odpowiadające przepisom ustawy o państwowym podatku przemysłowym oraz postanowieniom wymienionych powyżej okólników i indywidualnym postanowieniom władz skarbowych w zakresie ulgowych świadectw przemysłowych na rok 1939.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr J. Lubowicki.*

445

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1939 r.

L. D. V. 13056/1/39

w sprawie interpretacji art. 118 § 2 ordynacji podatkowej.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 15 grudnia 1938 r. L. Rej. 4623/37:

W odwołaniu od wymiaru państwowego podatku dochodowego na rok 1935 płatniczka zarzuciła, że urząd skarbowy niesłusznie doliczył do podstawy wymiaru kwotę uzyskaną przez nią w roku 1933 jako dochód z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, gdyż kwota ta została już raz opodatkowana podatkiem dochodowym na rok 1934. Płatniczka dowodziła, że kwota ta słusznie była opodatkowana w roku podatkowym 1934, ponieważ płatniczka wprawdzie podjęła wymienioną kwotę dopiero w roku 1934, jednak została ona już w roku 1933 w księgach firmy zapisana na dobro płatniczki.

Zauważyć należy, że według znajdującego się w aktach sprawy protokołu zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 28 lutego 1934 r. zgromadzenie uchwaliło wykazany za rok 1933 zysk przenieść na rok 1934.

Komisja Odwoławcza powyższego odwołania nie uwzględniła, podając w uzasadnieniu: „Wymiar jest uzasadniony przepisami art. 13 ustawy o podatku dochodowym. Okoliczność, że kwota 10.781 zł została opodatkowana w roku podatkowym 1934 jest bez znaczenia, wobec omawianego art. 13, gdyż faktycznie podział zysku spółki z ogr. odp. za rok operacyjny 1933 mógł nastąpić w 1934 r. Sprawa uchylenia wymiaru na rok 1934 może być jedynie przedmiotem postępowania administracyjnego, a nie odwoławczego”.

Skarga podtrzymuje zarzut podwójnego opodatkowania i zwalcza wyrażony w zaskarżonym orzeczeniu pogląd, jakoby wobec podziału przez spółkę dopiero w roku 1934 zysku z roku 1933 był bez znaczenia fakt, że dochód skarżącej z udziału w tym zysku został już opodatkowany w roku podatkowym 1934.

Otóż według stałej judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego (np. wyrok z 25 listopada 1933 r. L. Rej. 4507/32, Zb. wyr. Nr 719/S), jedną z podstawowych zasad ustawy o podatku dochodowym jest niedopuszczalność podwójnego opodatkowania tego samego dochodu u tego samego płatnika. Skoro więc dochód skarżącej z udziału w spółce z ogr. odp., stanowiący część zysku wykazanego przez tę spółkę za rok gospodarczy 1933, został prawomocnie opodatkowany w roku podatkowym 1934, co władza pozwana przyznaje, to ponowne opodatkowanie u skarżącej w następnym roku tego samego dochodu było niedopuszczalne i obrażało ustawę o podatku dochodowym.

Ponieważ już sam ten stan rzeczy, iż pewien dochód poddano podwójnemu opodatkowaniu, narusza prawo, przeto nie ma istotnego znaczenia okoliczność, czy pierwszy, prawomocny wymiar był zgodny z prawem, czy nie. Dlatego też nie wymaga w sprawie rozstrzygnięcia sporu między stronami kwestia prawna, czy dochód z udziału w spółce z ogr. odp. podlegał w myśl art. 19 ustawy o podatku dochodowym (przed nowelą z 9 kwietnia 1938 r. poz. 226 Dz. Ust.) opodatkowaniu w tym roku, w którym zysk został przez spółkę wykazany, czy też w roku, w którym zysk ten został spółnikom wypłacony.

Z powyższych wywodów już wynika, że władza odwoławcza nie może pominąć zarzutu podwójnego opodatkowania, podniesionego w odwołaniu od wymiaru i odesłać płatnika z tym zarzutem na drogę odrębnego postępowania, unormowanego w art. 118 § 2 ordynacji podatkowej (poz. 134/36 Dz. Ust.). Zauważyć należy, że brzmienie tego przepisu wskazuje na to, iż prawodawca przewidywał tylko możliwość wypadków, w których ta sama osoba została tym samym podatkiem omyłkowo podwójnie obciążona, ale nie takich wypadków jak rozpatrywany, w którym chodzi o świadome dokonanie podwójnego opodatkowania.

Izbowi skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz urzędowi skarbowym do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr J. Lubowicki.

446

OKÓLNIAK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 27 czerwca 1939 r.

L. D. VI. 7132/4/39

w sprawie zaopatrywania izb i urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w plomby.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) i Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych.

Nawiązując do okólnika z dnia 29 marca 1939 r. L. D. VI. 3866/4/39 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 9, poz. 225) Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że dostawa nowych plomb ołowianych oraz przetapianie zużytych plomb została powierzona przez Dyрекcję Państwowego Monopolu Spirytusowego firmie Małopolska Odlewnia Metali D. Singer w Krakowie XII, ul. Rękawka 32, która na zlecenie Dyрекcji Państwowego Monopolu Spirytusowego bezpośrednio będzie wysyłać Izbowi Skarbowym w Kielcach, Krakowie, Lwowie, Stanisławowie, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) i Urzędowi Skarbowym Akcyz i Monopolów Państwowych w okręgach tych Izb (Urzedu), plomby nowe i przetopione (zamienne). Dla pozostałych Izb Skarbowych i Urzędów dostawa nowych plomb i przetapianie zużytych została powierzona firmie Warszawska Fabryka Wyrobów Ołowianych i Cynowych W. Kemnitz w Warszawie, ul. Terespolska 24.

Umowy zawarte z wyżej wymienionymi firmami są ważne do dnia 29 lutego 1940 r. „Warunki techniczne na dostawę plomb ołowianych z dnia 27 kwietnia 1937 r. Nr II. B/I. W.”, załączone do zarządzenia z dnia 10 czerwca 1937 r. L. D. VI. 5597/4/38 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 16, poz. 549), stanowią ich integralną część.

Plomby zużyte do przetopienia w firmie D. Singer w Krakowie należy wysyłać do Wytwórni Państwowego Monopolu Spirytusowego w Krakowie, ul. Fabryczna 15, stacja kolejowa Kraków — Dąbie, a plomby do przetopienia w firmie W. Kemnitz w Warszawie — do Wytwórni Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie, ul. Żąbkowska 27/31, stacja kolejowa Warszawa - Wileńska.

Ponieważ Wytwórnie Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie i w Krakowie dokonują odbioru przetopionych plomb w

wymienionych firmach pod względem jakościowym, przeto odbiór tych plomb w izbach i urzędach powinien być dokonywany tylko ilościowo. Odbiór nowych plomb z obydwóch firm powinien być dokonywany przez izby i urzędy ilościowo jak też i jakościowo.

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

447

INSTRUKCJA MINISTRA SKARBU

w dnia 30 czerwca 1939 r.

w sprawie sprawowania zarządu państwowego nad majątkiem niektórych czesko-słowackich kas oszczędności.

Na podstawie art. 11 dekretu z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. P. P. P. Nr 21, poz. 67) w brzmieniu rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 437) i z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) oraz w związku z zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 21 kwietnia 1939 r. („Monitor Polski” Nr 100, poz. 228) zarządzam, co następuje:

1. Przymusowy zarząd państwowy nad majątkiem, znajdującym się na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej, czesko-słowackich kas oszczędności wymienionych w § 1 zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 kwietnia 1939 r. określonych poniżej jako „kasy oszczędności” wykonywuje Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Cieszyna, określona poniżej jako „kasa”.

2. Przy wykonywaniu zarządu państwowego kasa stosuje przepisy wyżej wymienionego dekretu, statutów poszczególnych kas oszczędności i instrukcji niniejszej z uwzględnieniem obowiązującego stanu prawnego. Kasa uprawniona jest do stosowania przy zarządzaniu majątkiem kas oszczędności przepisów wewnętrznych odnoszących się do administrowania własnym majątkiem.

3. Kasa zarządza odrębnie majątkiem poszczególnych kas oszczędności i jest wyłącznie upoważniona do wykonywania czynności prawnych, dotyczących sprawowania zarządu.

W szczególności kasa uprawniona jest do:

- a) przyjmowania wpłat z tytułu wierzytelności, przysługujących kasom oszczędności,
- b) administrowania i zbywania majątku ruchomego i nieruchomego kas oszczędności oraz w wyjątkowych przypadkach do nabywania nieruchomości zabezpieczających wierzytelności,
- c) przeprowadzania rejestracji książeczek oszczędnościowych (wkładkowych) wydanych przez poszczególne kasy oszczędności jakoteż dowodów złożenia tych książeczek do depozytu w instytucjach krajowych lub zagranicznych, a stanowiących własność obywateli pol-

skich, zamieszkałych na terenie odzyskanym,

- d) rejestrowania majątku kas oszczędności oraz do badania zabezpieczeń (hipotek), ksiąg, zapisów oraz wszelkich dokumentów odnoszących się do tych wierzytelności.

4. Kasa upoważniona jest do skupywania i dokonywania wypłaty z książeczek oszczędnościowych (wkładkowych) wystawionych przez poszczególne kasy od osób posiadających obywatelstwo polskie oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju.

5. Wszelkie wpływy osiągnięte z zarządzanych mas majątkowych będą składane na specjalnych rachunkach w kasie i oprocentowane w wysokości 1/2% rocznie.

6. Wypłaty wkładów z książeczek wymienionych w pkt 4 z wpływów uzyskanych z majątku zobowiązanej kasy oraz skupu książeczek dokonywać będzie kasa na zasadach zatwierdzonych przez Ministerstwo Skarbu.

7. Na pokrycie kosztów zarządu państwowego upoważniona jest kasa do pobierania opłat w wysokości 1% w stosunku rocznym od wartości zarządzanych aktywów. Na poczet tych opłat zalicza się w pierwszym rzędzie dodatek administracyjny opłacany przez dłużników (pożyczkobiorców).

Wysokość wynagrodzenia z tytułu sprawowania zarządu ustalona zostanie w rachunku końcowym zarządu państwowego.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski*

K o m u n i k a t

o płatności podatków w lipcu 1939 r.

W lipcu są płatne następujące podatki:

1) do dnia 5 lipca — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawców energii w czasie od 16 do 30 czerwca 1939 r.; do dnia 20 lipca — tenże podatek, pobrany w czasie od 1 do 15 lipca 1939 r.;

2) do dnia 7 lipca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawców w czerwcu 1939 r.;

3) do dnia 15 lipca — I rata ryczałtowanego podatku obrotowego za rok 1939, przez przedsiębiorstwa zaliczone do ryczałtu;

4) do dnia 25 lipca — zaliczka miesięczna na podatek obrotowy za r. 1939 w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w czerwcu 1939 r. — przez wszystkich płatników, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Ponadto płatne są w lipcu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lipcu 1939 r.

K o m u n i k a t
o zaginięciu pokwitowań kasowych.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że zostały unieważnione pokwitowania kasowe wraz z od-

bitkami wzór Min. Skarbu Nr 797 Seria J. Nr kolejny: 138797, 138798, 138799 i 138800, które zaginęły w okręgu Izby Skarbowej w Łodzi.

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ
GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 18 lipca 1939 roku.

W A L U T Y	Za	Sprzedaż	Kupno	W A L U T Y	Za	Tranzak- cje	Sprzedaż	Kupno
		Z ł o t y c h					Z ł o t y c h	
a) BILETY BANKOWE				b) CZEKI I WYPŁATY				
Belgi belgijskie	100 Blg.	90,72	90,25	Amsterdam	100 Fl.	285,00	285,71	284,29
Dinary jugosłow.	100 Din.	—	—	Belgrad	100 Din.	—	—	—
Dolary Stanów Zjedn.	1 Dol.	5,33 ^{1/8}	5,31	Berlin	100 Mk.	—	213,07	212,01
Dolary kanadyjskie	1 Dol.	5,31 ^{1/2}	5,29	Bruksela	100 Blg.	90,50	90,72	90,28
Floreny holenderskie	100 Fl.	285,71	284,00	Budapeszt	100 Png	—	—	—
Franki francuskie	100 Fr.	14,15	14,05	Bukareszt	100 Lei	—	—	—
Franki szwajcarskie	100 Fr.	120,25	119,45	Gdańsk	100 Gld.	—	100,25	99,75
Funty angielskie	1 £.	25,00	24,84	Helsinki	100 Mk.	—	11,02	10,96
Funty palestyńskie	1 £.	—	—	Konstantynopol	1 £.	—	—	—
Funty tureckie	1 £.	—	—	Kopenhaga	100 K.	—	111,58	111,02
Guldery gdańskie	100 Gld.	100,25	99,75	Kowno	100 Lit.	—	—	—
Kor. cz.-śl. odc. do 100 kor.	100 K.	—	—	Londyn	1 £.	24,93	25,00	24,86
Korony duńskie	100 K.	111,58	110,90	Madryt	100 Pes.	—	—	—
Korony estońskie	100 K.	—	—	Mediolan	100 Lir.	—	28,04	27,80
Korony norweskie	100 K.	125,57	124,75	Montreal	1 Dol.	—	5,33	5,30 ^{1/2}
Korony szwedzkie	100 K.	128,82	128,00	Nowy Jork	1 Dol.	—	5,33	5,30 ^{1/2}
Leje rumuńskie	100 Lei	—	—	Nowy Jork teleg.	1 Dol.	5,32 ^{1/8}	5,33 ^{3/4}	5,30 ^{7/8}
Lewy bułgarskie	100 Lew.	—	—	Oslo	100 K.	—	125,57	124,93
Liry włoskie	100 Lir.	18,40	17,80	Paryż	100 Fr.	14,11	14,15	14,07
Łaty łotewskie	100 Łat.	—	—	Praga	100 K.	—	—	—
Marki fińskie	100 Mk.	11,02	10,75	Ryga	100 Łat.	—	—	—
Marki niemieckie	100 Mk.	—	—	Sofia	100 Lew.	—	—	—
Pengő węgierskie	100 Png.	—	—	Sztokholm	100 K.	128,50	128,82	128,18
Pesety hiszpańskie	100 Pes.	—	—	Tallin	100 K.	—	—	—
				Tel-Aviv	1 £.	—	—	—
				Zurych	100 Fr.	119,95	120,25	119,65
				c) MONETY:				
				2. Srebro:				
				Marki niemieckie	100 Mk.	—	86,00	83,50

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł.